

Region Skånes delårsrapport

Januari – augusti 2021

Innehåll

VERKSAMHET

- 3 Regiondirektören har ordet
- 3 Regionstyrelsens ordförande har ordet
- 4 Ögonblick från januari-augusti 2021
- 5 Styrsystem och principer för god ekonomisk hushållning
- 6 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

7 Hälsa- och sjukvård

- 7 Bättre liv och hälsa för fler
- 8 Tillgänglighet och kvalitet
- 16 Hållbar utveckling i hela Skåne
- 16 Utbildningsuppdraget
- 16 Ekonomiskt resultat och utveckling
- 17 Resultatsammanställning

18 Kollektivtrafik

- 18 Bättre liv och hälsa för fler
- 18 Tillgänglighet och kvalitet
- 20 En hållbar utveckling i hela Skåne
- 22 Ekonomiskt resultat och utveckling

23 Kulturverksamhet

- 23 Bättre liv och hälsa för fler
- 24 Tillgänglighet och kvalitet
- 24 En hållbar utveckling i hela Skåne
- 25 Ekonomiskt resultat och utveckling

26 Regional utveckling

- 26 Bättre liv och hälsa för fler
- 26 Tillgänglighet och kvalitet
- 27 En hållbar utveckling i hela Skåne
- 28 Ekonomiskt resultat och utveckling

29 Verksamhetsstöd

- 29 Service och IT-stöd
- 29 Ansvarsfull fastighetsförvaltning och effektiv användning av Region Skånes lokaler
- 30 Upphandlingar
- 30 Robusta och säkra verksamheter
- 31 Patientnämndens utveckling

32 Medarbetare

- 32 En god och hälsofrämjande arbetsmiljö
- 33 Kompetensförsörjning
- 34 Utveckling av anställningsvolym och arbetad tid

36 Region Skånes samlade ekonomi

- 36 Finansiella mål
- 36 Balanskravet
- 36 Ekonomisk översikt
- 39 Finansiering
- 39 Investeringar
- 40 Resultatprognos för helåret 2021
- 41 En bedömning av balanskravsresultatet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

42 Förvaltningsberättelse

BILAGOR

- 45 1. Redovisnings- och värderingsprinciper
- 46 2. Resultaträkning – utfall januari–augusti
- 46 Resultaträkning – prognos helår
- 47 3. Kassaflödesanalys
- 48 4. Balansräkning
- 49 5. Resultat och prognos per nämnd/styrelse/bolag
- 50 6. Investeringar
- 51 7. Vårdproduktion och vårdkonsumtion
- 52 9. Befolkningsförändringar
- 53 Ekonomisk ordlista

REGION SKÅNES BOLAG

- 54 Koncernen
- 52 Region Skåne Holding AB
- 52 Folk tandvården Skåne AB
- 53 Skåne Care AB
- 53 Innovation Skåne AB
- 53 Malmö Opera och Musikteater AB
- 54 Skånes Dansteater AB
- 54 Business Region Skåne AB
- 54 Event in Skåne AB
- 54 Film i Skåne AB
- 55 Invest in Skåne AB
- 55 Tourism in Skåne AB

58 Intern kontroll

STRUKTUR

Målgrupper

Region Skånes delårsrapport avlämnas av regionstyrelsen till regionfullmäktige. Rapporten är avsedd för medborgare, kunder, patienter, medarbetare, revisorer, kreditgivare, leverantörer, samarbetspartners och övriga intressenter. Delårsrapporten produceras av koncernstab inköp och ekonomi-styrning.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas perioden januari till och med augusti, i enlighet med 4 kapitlet i den kommunala redovisningslagen. I den inledande delen

sammanfattas och kommenteras det viktigaste från perioden. Delårsrapport 2021 har ett förenklat och delvis annorlunda innehåll jämfört med tidigare år. Detta utifrån bedömningen att effekterna av covid-19 är så pass stora att de givits företräde före uppföljning av tänkta verksamhetsmål och uppdrag i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2021.

Verksamhetsberättelser

Regionstyrelsen och övriga nämnder har också tagit fram motsvarande uppföljningsrapport för perioden, i form av en verksamhetsberättelse. Samtliga

nämnders verksamhetsberättelser kan läsas i sin helhet på hemsidan skane.se under "Ekonomi och uppföljning". Även de regionala bolagen kommenterar perioden.

Digital version

Delårsrapporten finns endast i digital version. I rapporten finns möjlighet att följa Läs mer-länkar för de som vill fördjupa sig.

Grafisk form: Lena Granell
Foto omslag: Apelöga och Region Skåne

FOTO: © REGION SKÅNE

Regionstyrelsens ordförande har ordet

Det är dags för delårsbokslut. När 2020 blev till 2021 befann vi oss fortfarande i en pandemi som plågat världen i mer än ett år. Nu börjar vi se slutet på en turbulent tid, även om de prövningar som drabbade Region Skånes verksamheter 2020 fortsatte att prägla stora delar av det år vi nu närmar oss slutet på.

Den skånska hälso- och sjukvården har kämpat med att möta det ökade behovet av intensivvårdsplatser men också med att ge de patienter som fått långtids-covid adekvat vård, hjälp och stöd. Trots det ökade trycket på sjukvården har en god medicinsk standard upprätthållits liksom kapaciteten. All personal i Region Skånes verksamheter är värda ett stort tack för de insatser som gjorts.

Vid årsskiftet 2020/2021 påbörjades vaccinationen mot covid-19. Först ut att bli vaccinerade var de äldsta och sköraste samt vårdpersonal. I skrivande stund vaccineras åldersgruppen 12 till 15 år och närmare 80 procent av skåningarna över 18 år är fullvaccinerade, vilket innebär att de erhållit två doser. Vaccinering med en tredje dos för vissa riskgrupper har också inletts. Att vaccinera så många människor på så kort tid kräver omfattande logistik och planering och även här vill jag rikta ett stort tack till alla som slitit med att köpa in vaccin, distribuera, skapa bokningssystem och vaccinera.

Också Region Skånes övriga verksamheter har påverkats av pandemin. Det kraftigt minskade resandet har drabbat Skånetrafiken hårt. Likaså har våra kulturverksamheter, Malmö Opera och Skånes Dansteater, förlorat intäkter på grund av coronamotiverade restriktioner. Arbetslösheten har ökat i Skåne, liksom konkurserna. Detta har präglat både regionala utvecklingsnämndens och kulturnämndens arbete som har lagt

resurser på akut krisstöd men också på insatser som syftar framåt, mot en nystart.

Där befinner vi oss nu – i slutet av en mycket svår tid, på tröskeln till något nytt. Region Skåne påbörjar nu en normaliseringsprocess som innebär dels att vi måste hantera de problem som uppstått som konsekvens av covid-19, dels en återgång till normalläge. Prioritet ett är att kapa de köer som uppstått i vården till följd av pandemin. Likaså har vi ett stort arbete framför oss med att stärka Skånetrafiken så att alla skåningar garanteras en fungerande och tillfredsställande kollektivtrafik.

Trots att vi lämnar en besvärlig period bakom oss är Region Skånes ekonomi stark. Låt oss se framtiden an med tillförsikt. Den viktigaste kunskap pandemin gett oss är att vi klarar nästan allt med gott samarbete och vilja.

Carl Johan Sonesson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Regiondirektören har ordet

I skrivande stund ser vi äntligen en ljusning efter ett och ett halvt år av en pandemi som förmörkat allas vår vardag och påverkat alla våra verksamheter. Nu blir färre svårt sjuka med covid-19 i takt med att andelen vaccinerade ökar. Restriktionerna lättar och vi ser möjligheter att gå tillbaka till ett lite mer normalt liv, både i arbetet och på fritiden.

Vi måste vara medvetna om att faran inte är över, vi måste bibehålla vår vaksamhet och beredskap. Under den gångna perioden har mycket annan sjukvård fått stå tillbaka för covid-19, och där har Region Skåne en omfattande uppgift i att komma ikapp. Nu är det viktigare än någonsin att vi lyckas minska väntan på vård för de invånare som under pandemin inte kunnat få den vård och behandlingar som de behöver. Kollektivtrafiken har en utmaning att få tillbaka resenärerna och vi står inför en omställning i samhället efter pandemin där nya vanor utmanar gamla. Vi behöver ta tillvara även positiva förändringar, i ändrade arbetssätt och ökat digitalt nyttjande av

tjänster och lära av erfarenheterna. Det innebär också ett fortsatt fokus på regional utveckling och stöd till omgivande samhälle.

När jag blickar tillbaka på den första delen av året är det främst våra medarbetare jag ser. Jag är oerhört stolt och imponerad av det engagemang och den hängivenhet som präglar alla medarbetares insatser. Men även detta har ett pris. Många har slitit hårt under lång tid, och det är viktigt att vi skapar utrymme för återhämtning för våra medarbetare, samtidigt som vi behöver öka tillgängligheten och fortsätta utveckla våra verksamheter.

Vaccineringen mot covid-19 har stått i fokus under hela 2021. De första doserna gavs på äldreboenden vid årsskiftet, och därefter har grupper baserat på ålder och riskbedömning i tur och ordning erbjudits skydd mot sjukdomen. Vaccinationen har varit och är en gigantisk insats där sjukhus och primärvård dragit tunga lass tillsammans med en rad privata vårdgivare. Detta är en av flera insatser under pandemin som

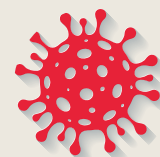

FOTO: © BENGT FLEMARK

visar på den styrka som ligger i breda samarbeten. När vi, tillsammans med de skånska invånarnas behov i fokus, samverkar över gränser mellan förvaltningar och organisationer når vi väldigt goda resultat. Lärdomarna från månaderna med pandemin bidrar därför till att vi är ännu bättre rustade för att möta våra framtida utmaningar tillsammans.

Alf Jönsson
Regiondirektör

Ögonblick från januari- augusti 2021

JANUARI

» Antalet personer som avlider med covid-19, och patienter som vårdas med sjukdomen, är inledningsvis högt i Skåne. Siffrorna minskar när den omfattande vaccineringen av de äldsta, riskgrupper och personal drar igång. Vårdavdelningar ställs om för att kunna vårda covidpatienter. Lokaler som tidigare använts för annat görs om till vårdavdelningar.

» Den politiska majoriteten och oppositionen i Region Skåne meddelar att de är överens om att Region Skåne vill vara en aktiv part i byggandet av en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör.

» Åtta av tio skånska patienter är nöjda med sin vårdcentral. Det visar en enkät där över 12 500 patienter har tyckt till om de skånska vårdcentralerna.

» Daniel Lund, mångårig restaurangchef och guldvinnare i matlagings-VM, blir Region Skånes första matkreatör som ska lyfta skånsk sjukhusmat till nya höjder.

APRIL

» Antalet smittade ökar en aning, medan dödsfallen och covidpatienter på sjukhus fortsatt ligger på en stabil och relativt låg nivå. Leveranserna av vaccin ökar, och alltför invånare bokar tid för vaccinering.

» Region Skånes kulturnämnd delar ut ekonomiska bidrag till ett stort antal kulturprojekt och enskilda aktörer som har drabbats hårt av restriktionerna i samband med covid-19.

JUNI

» Antalet avlidna med covid-19 samt covidpatienter på sjukhus ligger på en låg nivå. Efter en inledande ökning minskar även de konstaterade smittfallen.

» En stor majoritet av de gravida och nyblivna mammor i Skåne som svarat på den nationella Graviditetssenkäten är mycket nöjda med både vård och bemötande.

JULI

» Smittade, covidpatienter på sjukhus och avlidna med covid-19 ligger på en låg nivå. Vaccinationerna fortsätter med hög intensitet.

» Skåne-Blekinge klättrar från plats 17 till plats 9 på listan över de mest innovativa regionerna i EU. Det framgår av en rapport från EU-kommissionen.

AUGUSTI

» Covidfallen ligger inledningsvis på en låg nivå, för att i slutet av månaden få en relativt kraftig ökning. Detsamma gäller sjukhuspatienter som vårdas för covid-19 och avlidna med covid-19. Vaccinationerna minskar något från en mycket hög nivå månader före.

» World Pride hålls i Köpenhamn och Malmö. Detta uppmärksammas av Region Skåne, som ständigt arbetar med frågor om likarätt och inkludering.

FEBRUARI

» Inledningsvis fortsätter minskningen av covid-fall trots en liten uppgång mitt i månaden. De omfattande vaccinationerna i de prioriterade grupperna fortsätter.

MARS

» De konstaterade fallen av covid-19 ökar, medan antalet avlidna och covidpatienter på sjukhus minskar. Detta är ett kvitto på att de omfattande vaccinationerna har haft effekt i Skåne.

» Kristianstadkliniken i Kristianstad får utmärkelsen Skånes bästa vårdcentral 2021. Priset motiveras med en hög andel listade till fast läarkontakt, goda resultat när det gäller nationella patientenkäten samt ett arbetsätt med fokus på kvalitet.

» Patienternas helhetsintryck av Region Skånes akutmottagningar har förbättrats och fler upplever att de bemöttes med respekt vid sitt besök på akuten. Det visar Nationella patientenkäten (NPE).

» Den grekiska regissören Iris Baglanea tilldelas Region Skånes kortfilmspris för bästa barn- och ungdomskortfilm för sin film *Goads*.

FOTO: © ELESPELL

MAJ

» Nivåerna för smittade, sjukhusvårdade och avlidna med covid-19 är ganska stabilt. Vaccination av åldersgruppen 18–59 år inleds.

» Capio Geriatrik AB tar över driften av Simrishamns sjukhus på uppdrag av Region Skåne. Sjukhuset erbjuder närsjukvård till medborgarna samt viss specialiserad öppenvård och slutenvård.

» Vuxenpsykiatrien Malmö/Trelleborg tilldelas priset Diabasen, Region Skånes pris för systematiskt förbättringsarbete inom den offentligt drivna vården.

» Region Skåne inleder en bred kampanj med att erbjuda provtagning för att tidigt upptäcka tjock- och ändtarmscancer. Om fem år ska programmet vara helt utbyggt.

» Region Skåne står åter som vinnare i klassen "Bästa region" i den årliga miljöfordonsdiagnosen. Det betyder att regionens fordonsflotta är den miljövänligaste av alla regioner i Sverige.

» Region Skåne och en rad skånska aktörer presenterar ett skåniskt elektrifieringslöfte om att gemensamt arbeta för att ställa om godstransporterna till eldrift.

» Region Skåne tilldelas Stora kommunikationspriset i klassen Digital kommunikation för sina aktiviteter på sociala medier, i bussar, på tåg och på digitala anslagstavlor där man uppmanas att följa rekommendationerna för att minska spridningen av covid-19.

Tillsammans minskar vi smittspridningen

En kram på distans till dig som:

- ✓ tvättar händerna
- ✓ sparar och testar i sammenhet
- ✓ stannar hemma om du är sjuk
- ✓ skyddar dig om du är över 70 år eller i en riskgrupp
- ✓ visar omtanke

Enkät på distans

1177
Sjukvård
112
SOS
Sjukvård

Styrsystem och principer för god ekonomisk hushållning

Regionfullmäktiges och verksamhetsplanens/budgetens övergripande mål skapar ramverket

Region Skånes vision, som gäller för hela organisationen och dess verksamheter är Framtidsstro och livskvalitet. För att uppnå detta krävs stort förtroende samt god kvalitet och kundnytta i de tjänster som Region Skåne erbjuder. Våra resurser är verksamheten, medarbetarna och ekonomin. Vår organisationskultur utgår från de gemensamma värderingarna: välkomnande, drivande, omtanke och respekt. Utifrån detta är våra gemensamma övergripande mål:

- Bättre liv och hälsa för fler
- Tillgänglighet och kvalitet
- Hållbar utveckling i hela Skåne
- Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet
- Långsiktigt stark ekonomi

Regionfullmäktiges och verksamhetsplanens/budgetens övergripande mål är styrande och omfattar all verksamhet. Dessa övergripande mål utgör ramverket för prioriteringar och skapar en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. I verksamhetsplan och budget anges, utifrån dessa mål, inriktning och mer specifika mål och uppdrag inom de olika områdenas respektive avsnitt.

De övergripande målen bryts ned i delmål och mätbara måltal för verksamheten. Med mål avses vad som särskilt sätts i fokus under budgetåret och planperioden. Måltal anger ambitionsnivån för det som ska mätas och följas upp. Det kan handla om en ökning från ett nuläge eller uppfyllelse av en procentuell nivå.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt och intern kontroll

Regionstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av Region Skånes angelägenheter och övervaka övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i Region Skånes bolag och därvid uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på Region Skånes utveckling och ekonomiska ställning. Uppsiktsplikten fullgörs bland annat genom att begära in uppföljningar och prognoser från olika nämnder, styrelser och bolag.

Löpande uppföljning

Nämnder och styrelser har ansvar för att löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt att vidta åtgärder för att korrigera befarade avvikelser.

Månads- och delårsrapporter

Nämndernas uppföljningar sammanfattas i månads- och delårsrapporter som delges regionstyrelsen. Prestationer, resultat och effekter av verksamheten samt prognoser, analyser och kommentarer ska framgå. Vid behov ska åtgärdsplaner för att rätta till eventuella avvikelser redovisas. Delårsrapporten för januari-augusti är en fördjupad uppföljning av årsredovisningskaraktär.

Bokslut och årsredovisning

Efter årets slut upprättas ett bokslut med resultat- och balansräkning med bilagor och specifikationer. I årsredovisningen görs en sammanfattande uppföljning av årets verksamhet som redovisas till regionfullmäktige.

Intern kontroll

I uppsiktsplikten ingår också att säkerställa att Region Skåne har en väl fungerande intern kontroll och ska bland

annat säkerställa ändamålsenlig och effektiv verksamhet, tillförlitlig rapportering samt efterlevnad av gällande lagar och förordningar.

En bra intern kontroll bidrar till att bygga och stödja trygghet och tillit, förbättring, utveckling samt ordning och reda i Region Skånes verksamhet och syftet är att säkerställa att uppdraget från fullmäktige fullgörs i enlighet med fastställda mål, riktlinjer och andra beslut och att det sker på ett säkert sätt. Intern kontroll är en del i system för styrning och ledning och består av olika delar däribland en robust organisation, riskanalyser som riktar arbetet, planerade åtgärder, kontroller och förbättringar samt uppföljning och utvärdering. Uppföljningen är också en viktig del i arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som kan utgöra hinder för att Region Skåne ska kunna nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Möjligheterna att genomföra planerade kontroller har till delar även detta år påverkats av covid-19-pandemin och det har medfört behov av bland annat förenklingar och prioriteringar av rapportering i syfte att administrativt avlasta regionens verksamheter. På samma gång har situationen gällande kontinuitetsshantering, rutiner och snabba omställningar också medfört nya insikter om såväl nya brister och risker som behov av utvecklings-, förändrings- och förbättringsarbete framöver. Det är vidare väsentligt att ta tillvara erfarenheterna och det är därför av stor vikt att följa upp och utvärdera effekter som följer när oförutsedda faktorer inträffar.

Nämnderna har lämnat rapporter utifrån det genomförda arbetet. Dessa rapporter, inkluderande gjorda riskbedömningar, visar att det finns behov av

fortsatta åtgärder inom de aktuella kontrollområdena för att förbättra måluppfyllelsen för såväl verksamhet som ekonomi. För vidare information om rapporteringen, se bilaga *Intern kontroll*.

Systematiskt risk- och sårbarhetsarbete

Det systematiska risk- och sårbarhetsarbetet (SRSA) har under året vidareutvecklats och fortsatt integrerats med övriga styr- och ledningsfrågor. Omvärldsläget till följd av covid-19 har, precis som under 2020, aktualiserat området ytterligare. Se vidare under avsnittet *Verksamhetsstöd*.

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. Region Skåne har i verksamhetsplan och budget 2021 med plan för 2022–2023 beslutat om fem övergripande mål, som ska leda till god ekonomisk hushållning. Målen, som kan bestå av olika delmål, följs upp genom måltal. Då ett antal mål inte följs upp annat än på helårsbasis, görs en mera fördjupad analys av måluppfyllelsen först i samband med årsredovisningen. För att god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås för 2021 är bedömningen, utifrån den hittillsvarande utvecklingen under året, att det krävs fortsatta åtgärder inom samtliga målområden. Läs mer i följande avsnitt där verksamhetens måluppfyllelse utifrån de olika perspektiven redovisas.

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Region Skåne verksamheter har även under den aktuella rapporteringsperioden ställts inför stora prövningar till följd av covid-19, och fortsatta omprioriteringar och förändringar har varit aktuella. Delårsrapporten per augusti 2021 är, liksom förra året, något förenklad, och först i årsredovisningen för 2021 kommer en mera djuplodande analys av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning att göras. Bedömningarna i delårsrapporten är av översiktlig karaktär.

För att uppnå god ekonomisk hushållning och visionen ”Framtidstro och livskvalitet” måste de fem övergripande mål som Region Skåne har beslutat om i verksamhetsplan och budget 2021 med plan för 2022–2023 uppnås. Utifrån den verksamhet som bedrivits under januari–augusti 2021 blir den samlade bedömningen att såväl pågående som planerade åtgärder måste fortsätta och i vissa fall ytterligare förstärkas, för att målen rörande både ekonomi och verksamhet ska kunna uppnås.

Tack vare ett proaktivt förhållningssätt och god samverkan på olika nivåer har den övergripande patientsäkerheten kunnat upprätthållas, trots de stora utmaningar som vården har ställts inför även detta år. Till följd av den fortsatta smittspridningen har tillgängligheten emellertid generellt försämrats med ett ökat antal väntande patienter både till besök och behandling. Pandemin har samtidigt inneburit utveckling rörande till exempel digitalisering och förnyade

arbetsätt inom olika områden.

För kollektivtrafiken ligger biljettintäkterna hittills i år på 964 miljoner kronor jämfört med periodens budget på 1530 miljoner kronor. Intäkterna har dock sakta börjat återhämta sig sedan vaccination mot covid-19 kom igång samt att Danmark i juni lättade på sina inreseregler för fullvaccinerade.

Kulturlivet har också drabbats hårt av pandemin. Merparten av mottagarna av kulturnämndens verksamhetsstöd bedriver publik verksamhet och har direkt påverkats av restriktionerna för offentliga sammankomster. Många omställningar har också gjorts för fortsatt verksamhet och för att skapa förutsättningar och beredskap för en nystart.

Region Skåne har under våren fortsatt arbetet med ”lokala kriscoachingpaket” till stöd för kommunerna i deras arbete att hjälpa företag som drabbats hårt av pandemin. Paketet har lett till att fler företag klarat sig genom krisen, nya metoder och modeller har tagits fram och nya samarbeten har skapats.

Hälso- och sjukvård

På grund av covid-19-pandemin är den fördjupade uppföljningen för perioden januari–augusti 2021 förenklad precis som 2020. Den ordinarie uppföljningen av hälso- och sjukvårdsuppdraget återkommer i helårsuppföljningen 2021.

Covid-19-pandemins andra våg startade i Skåne i slutet av 2020 och var som störst i januari och februari 2021 med som mest 939 covid-19-patienter inskrivna i slutenvården, varav drygt 80 på intensivvårdsavdelningen (IVA) under första veckan i januari. 3 149 covid-19-patienter har varit inskrivna i slutenvården under perioden att jämföra med 991 samma period föregående år, antalet inskrivna på IVA var 299 jämfört med 97.

Ett intensivt arbete med vaccinationer mot covid-19 har genomförts i samarbete med många aktörer i samhället och stora kommunikationsinsatser. Det stora antalet vaccinationer som utförts har gett betydande ökning av antalet besök och unika individer inom primärvård och öppen vård, men antalet läkarbesök är fortsatt lägre än 2019.

Antalet icke covid-19-patienter som behövt akut vård har ökat och har fortsatt ligga högt under sommaren, vilket medfört högt tryck på vårdplatser och operationskapacitet med ökade överbeläggningar till följd. Under pandemins andra våg, med ökad belastning på bland annat intensivvården, har det regionala samarbetet kring intensivvårdskapaciteten varit framgångsrikt.

Generellt har tillgängligheten försämrats på grund av den fortsatta smittspridningen med ett ökat antal väntande patienter både till besök och behandling. Patienter som väntat längre än ett år har ökat markant.

Antalet patienter som anmälts för samordning till annan vårdgivare har ökat under perioden och uppgår till när-

mare 27 000 patienter jämfört med drygt 25 000 samma period förra året.

Uppföljningen visar ett ökat inflöde av remisser cancerundersökningar enligt standardiserade vårdförlopp (SVF), framför allt för patienter som troligen undvikit att söka vård under pandemin. Färre cancerbehandlingar startades också 2021 jämfört med samma period 2020 och 2019.

Besök som omvandlats från fysiskt besök till digital vårdkontakt har samtidigt fortsatt öka liksom användandet av 1177:s digitala tjänster.

Pandemin har inneburit stora påfrestningar för berörd personal och det är en stor utmaning att balansera behovet av återhämtning vid återgång till normal verksamhet och hantering av den uppskjutna vården.

Bättre liv och hälsa för fler

Högt förtroende för god och jämlik vård

- Patienternas upplevelse av hälso- och sjukvård ska förbättras

Nationell patientenkät (NPE), är en undersökning som syftar till att följa upp den patientupplevda kvaliteten på verksamhetsnivå och vara ett underlag för verksamhetsförbättring. Under mars och april gjordes mätning av den patientupplevda kvaliteten i den somatiska öppen- och slutenvården nationellt och i Region Skåne. Totalt tillfrågades cirka 23 000 patienter i Skåne där svarsfrekvensen var strax under 50 procent och resultaten visade på en genomgående förbättring jämfört med mätningen 2018.

Runt 90 procent är positiva vad gäller dimensionen helhetsintryck, både när det gäller öppen- och slutenvården. En förbättring har även skett nationellt. Jämfört med riket är Region Skånes resultat genomgående bättre för öppen-

vården men sämre för slutenvården. Resultaten har förbättrats även i andra mätningar av patientupplevd kvalitet. Liknande uppgång ses även i befolkningsmätningen Hälso- och sjukvårdsbarometern.

Det vi ser kan vara en effekt av pandemin och det hårda tryck som har varit på delar av hälso- och sjukvården. Effekterna av pandemin har påverkat vården även på ett mera direkt sätt. Omkring 25 procent av skåningarna uppger att de undvikit att söka vård på grund av pandemin. Något fler anser att deras förväntningar på hälso- och sjukvården har förändrats med anledning av pandemin. Av de skånska patienterna uppger omkring 30 procent att deras förväntningar på att kunna få vård vid behov förändrats under pandemin, vilket är ungefär samma resultat som för riket som helhet.

Mot bakgrund av ovanstående avser Region Skåne ställa uppföljande frågor i kommande Hälso- och sjukvårdsbarometer 2022: har patienter avstått från att söka vård trots behov samt orsakerna till detta. Region Skåne har i ett historiskt perspektiv, tillsammans med de stora regionerna, haft svårt att hävda sig i mätningarna i Hälso- och sjukvårdsbarometern. Under pandemiåret 2020 syntes en något mer positiv hållning från medborgarna inom de områden som berör förtroende och tillgänglighet, vilket förefaller hålla i sig även vid mätning våren 2021. Mönstret, som återfinns hos samtliga regioner och även ses i andra undersökningar, kan förklaras med att människor sluter sig samman i kris-tider och värnar mer om det gemensamma och personer i sin omgivning.

Under 2021 har Region Skåne upprepat en extrafråga i Skånepanelen respektive Skåneenkäten angående pandemin. De preliminära resultaten visar ett

fortsatt stort förtroende för myndigheterna, ett ännu större förtroende för Region Skåne och kanske mest glädjande, en stor tilltro till den egna förmågan att hantera en situation som denna.

Ett stort antal frågor i Hälso- och sjukvårdsbarometern berör förtroendet för vården. Under hösten väntas en specialstudie av resultaten från 2020 som gör kopplingar till tidigare forskning om vad som påverkar invånarnas förtroende. Den ska redovisa vilka faktorer som har störst betydelse för förtroendet för vården, samt ger rekommendationer inför framtiden till Region Skånes verksamheter och ansvariga förtroendevalda. Sedan tidigare finns en liknande studie från 2019 som berör medborgarnas upplevelser av jämlik vård, orsakerna till att det brister samt vad som kan öka förtroendet för att vården ges på lika villkor.

Tillgänglighet och kvalitet

Säker hälso- och sjukvård

- *Minska förekomsten av trycksår, fallolyckor, vårdrelaterade infektioner och undernäring*
- *Minska överbeläggning, utlokalisering samt överflyttning av patienter*

Under perioden har ett intensivt vaccinationsarbete mot covid-19 genomförts. Region Skåne har följt Folkhälsomyndighetens (FHM) nationella plan för vaccination mot covid-19. En huvudtidplan med preliminära startdatum för olika målgrupper i enlighet med prioriteringsordningen samt tillgången på vaccin har styrt arbetet. Uppdraget har varit att genomföra en effektiv, säker och robust vaccinering utifrån principerna god tillgänglighet, god förståelse, effektiv logistik samt god styrbarhet och spårbarhet.

Vårdcentraler inom Hälsoval Skåne har ansvarat för vaccination av den stora majoriteten av befolkningen i fas 1-3, till personer i särskilt boende, personer med hemsjukvård och hemtjänst flera gånger om dagen, medicinska riskpatienter samt personer över 60 år. Sjukhusens vaccinationsmottagningar har ansvarat för vaccination av vård- och omsorgspersonal samt personal inom

kommunal omsorg. Även personer med insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), medicinska riskgrupper inklusive barn med vissa diagnoser har vaccinerats på dessa mottagningar.

Övriga invånare i åldern 18–59 år har vaccinerats av 16 upphandlade aktörer på 49 platser i Skåne med minst en vaccinationsenhet per kommun. De upphandlade aktörerna startade stegvist genom piloter för att säkerställa att samtliga processer var på plats. Ett särskilt fokus är riktat mot grupper av invånare som är svåra att nå. Olika insatser har genomförts för att öka vaccinationstäckningen i dessa grupper, till exempel genom hälsoinformatörer och vaccination i provtagningsboden på Kryddgårdens vårdcentral i Malmö.

Arbetet har genomförts i samarbete med många aktörer i samhället och stora kommunikationsinsatser har gjorts. Vaccinationer av hemlösa har genomförts av Skånes Stadsmision, inom psykiatri och inom sprutbytesprogrammet. Vaccinationsarbetet har varit krävande med ständiga förändringar i leveransbesked och rekommendationer. Det är en utmanande logistik med känsliga vacciner som ska ges i två doser och arbetet har tagit stora resurser i anspråk.

Arbetet för en rationell läkemedelsanvändning, med fokus på hög kvalitet och effektivitet, har fortsatt i enlighet med Region Skånes läkemedelsstrategi för 2021–2024. Införande av nya läkemedel görs på ett strukturerat sätt i enlighet med nationella rekommendationer. Arbetet med att införa nya avancerade medicinska terapier (ATMP) har inletts och de första behandlingarna har utförts.

Intensivvården är högspecialiserad och resursintensiv vilket innebär begränsade möjligheter att snabbt anpassa kapacitet efter behov. Överflyttning av intensivvårdspatienter är ibland nödvändigt även om det kan innebära risker för patienten. Pandemins andra våg, som varit särskilt svår i Skåne, har tydligt framhävt detta liksom deltagandet i den nationella intensivvårdssamordningen. Andra vågens kraftiga belastning på intensivvården korrelerar väl mot en

ökad andel överflyttningar av intensivvårdspatienter som gjorts på grund av resursbrist. Andelen har ökat från 5,7 procent 2020 till 7,9 procent 2021.

Ökningen är också ett uttryck för ett välutvecklat och välfungerande regionalt samarbete kring intensivvårdskapacitet och en medveten utjämningsstrategi för att inte minst skapa uthållighet över tiden hos hårt belastad vårdpersonal. Jämförelser med tidigare år eller riket är inte meningsfull i skenet av den extraordinära situationen 2021. Målet för indikatorn uppnås inte men då man ser tydligt förbättrade värden under sommarmånaderna då pandemin klingade av i Skåne, finns anledning att tro att en återgång till minskat antal omflyttningar kan komma att ske.

Överbeläggning och utlokalisering av patienter utgör alltid en patientsäkerhetsrisk men är även ett arbetsmiljöproblem. Sveriges kommuner och regioner (SKR) inhämtar därför löpande information från samtliga regioner och publicerar återkommande på *Vården i siffror* för jämförelser över tid och mellan regioner. Överbeläggning handlar, enkelt uttryckt, om att patienten inte vårdas på vårdplats som uppfyller rätt krav på bland annat bemanning, utrustning och fysisk utformning utifrån patientens behov. Definitionen på en utlokaliserad patient är att patienten är placerad på en annan vårdenhet än den som har det medicinska ansvaret för patienten.

Överbeläggningarna har över tid varit ett ökande problemområde som genom pandemins första fas minskade i omfattning. I takt med en mer normal patienttillströmning har överbeläggningarna ökat igen, dock på en något lägre nivå än före pandemins första fas. Antalet överbeläggningar låg strax över riksgenomsnittet under vinter och vår 2021. Vad gäller förekomsten av utlokaliserade patienter finns ingen drastisk nedgång under pandemins första fas. Däremot kan en ökning ses under pandemins andra fas för att sedan minska något och stabiliseras under vinter och vår 2021. Sett till utvecklingen i andra regioner utmärker sig Region Skåne inte negativt utan ligger under riksgenomsnittet (enligt statistik från SKR).

Antalet icke covid-19-patienter som har behövt söka akut vård har ökat, och har fortsatt ligga högt under sommaren. Detta har i sin tur, trots högre vårdkapacitet än sommaren 2019, medfört ett högt tryck på vårdplatser och operationskapacitet med ökade överbeläggningar till följd. Verksamheterna har löpande balanserat ett ökande patientbehov med dels tydliga medicinska prioriteringar, dels nyttjandet av den samlade vårdplatskapaciteten som funnits både lokalt och genom regionövergripande samarbete. Det har inneburit återkommande behov av flexibilitet och anpassningar för medarbetarna för att upprätthålla god vård. Till detta kan också konstateras att den genomsnittliga vårdtiden upprätthållits på en jämförbart rimlig nivå.

I detta sammanhang är det värt att poängtera att ur ett internationellt perspektiv kännetecknas den svenska hälso- och sjukvården bland annat av att den genomsnittliga vårdtiden är bland de lägsta samtidigt som antalet vårdplatser per 1 000 invånare är bland de absolut lägsta (*Health Care Quality Indicators OECD*). Region Skåne följer denna generella trend. Detta är en typ av mått på ökad effektivitet, som samtidigt behöver balanseras med andra indikatorer, till exempel för patientsäkerhet, överbeläggningar, utlokaliserade patienter liksom mått för resursåtgång, för att få en fullständig bild över både inre och yttre effektivitet.

Punktprevalensmätningar (PPM) är ett sätt för vårdgivaren att genom egenkontroll följa upp verksamheternas kvalitet. Vanligtvis bjuder SKR in till tre mätningar under vårterminen. Våren 2021 beslutade de, i dialog med Nationell samverkansgrupp patientsäkerhet, att flytta fram PPM trycksår samt PPM vårdrelaterade infektioner (VRI) till hösten 2021. PPM basala hygienrutiner och klädregler (BHK) bedömdes vara av särskilt stort värde och viktig i relation till pandemin och genomfördes därför enligt ordinarie rutin. Region Skånes resultat är marginellt förbättrade sedan förra mätningen hösten 2020 och ligger nu på 86,6 procent för hygienrutiner och 93,3 procent för klädregler.

Resultaten varierar mellan förvaltningar, sjukhus, verksamheter och yrkeskategorier. Jämförelser med riket har begränsat värde då alla regioner inte deltog i vårens mätning. Region Stockholm, Region Sörmland och Region Västerbotten ingår inte i resultatet för riket. För att få ökad följsamhet till hygienrutiner och klädregler krävs såväl övergripande som lokala åtgärder. Vid vissa sjukhus genomförs det återkommande lokala mätningar som ett led i egenkontrollen.

Det pågår ett kontinuerligt preventivt arbete gällande trycksår inom ramen för ett regionalt nätverk för trycksårspredvention där samtliga förvaltningar inklusive närsjukhuset i Simrishamn ingår. Bland annat har ett webinarium om nutritionens betydelse för att behandla och förebygga trycksår genomförts samt ett vårdprogram för att förhindra trycksår fastställts.

Det finns starka samband mellan sjukdomsrelaterad undernäring och komplikationer, förlängda vårdtider, nedsatt funktion, försämrad livskvalitet samt dödlighet. Genom att identifiera patienter med ökad risk för undernäring samt sätta in förebyggande och behandlande åtgärder kan de negativa effekterna minska. Ett aktivt tvärprofessionellt arbete på alla vårdnivåer och över huvudmannagränser krävs för ett framgångsrikt arbete. PPM undernäring genomförs inte då det saknas nationellt initiativ.

Region Skåne når inte upp till delmålet för riskbedömning avseende undernäring hos vuxna patienter inom slutenvård, 66 procent (målet är >75 procent) och variationen inom och mellan förvaltningarna är stor. Delmålet för upprättad vårdplan hos patienter med ökad risk uppnås, 86 procent (> 80 procent). Andelen patienter med risk för undernäring är hög i slutenvård, 25 procent av riskbedömda patienter från 18 år respektive 30 procent från 65 år. Andelen har ökat jämfört med motsvarande period 2020.

Region Skåne har, som första region, en regional riktlinje gällande riskbedömning av undernäring hos barn och ungdomar inom slutenvård. Riktlinjen implementeras successivt, dock med va-

rikerande takt i de olika förvaltningarna. Under perioden har 31 procent riskbedömts vilket är en ökning jämfört med motsvarande period 2020.

God tillgänglighet

- Ökad tillgänglighet i akutsjukvård
- Ökad tillgänglighet till vård vid psykisk ohälsa
- Följsamhet till vårdgaranti
- Ökad tillgänglighet till specialistvård avseende besök samt operation/åtgärd

På grund av pågående arbete med omställning till ny mätmodell för uppföljning av tillgängligheten nationellt, saknas i vissa delar exakta uppgifter.

Pandemin har fortsatt påverka tillgängligheten till vårdplatser. Omfördelning av personal till intensivvården på grund av pandemin, har inneburit minskade elektiv (planerad) operationsverksamhet. Inför och under sommarperioden minskade behovet av ineliggande patienter och även intensivvård, dock inte i samma takt då vårdtiden är längre på IVA.

De viktigaste orsakerna till försämrad tillgänglighet för perioden är den andra vågen av covid-19 under vintern/våren 2021 och sommarmånaderna då produktionen normalt går ner, men denna sommar var det mycket viktigt att berörda medarbetarna fick semester då behovet av återhämtning var stort.

Belastningen på ambulanssjukvården har varit hög under perioden och ökat med 5 825 uppdrag jämfört med samma period förra året. 45 procent av uppdragen var prio 1. Tillgängligheten har, trots detta, varit god även om målen inte uppnåtts fullt ut. Den gränslösa dirigeringen har varit en avgörande faktor för tillgängligheten, likaså överenskomsten med räddningstjänsterna i Skåne. För att möta det ökade behovet under perioden med högst belastning fanns en extra ambulans i Malmö för att klara av behovet, vilken tillhandahölls av distrikt 4. Tomelilla har utökat till en dygnsambulans. Ytterligare ökning av resurser kommer att göras.

Tillgängligheten på sjukhusens akutmottagningar är fortsatt försämrad.

Andelen patienter med vistelsetid kortare än fyra timmar var under perioden 54 procent och andelen läkarkontakt inom en timme 42 procent, vilket är en marginell försämring sedan september 2020. För samma period förra året var resultaten 60 procent respektive 51 procent. Fler patienter har sökt sig till akutsjukvården och patienterna har varit sjukare vilket kan bero på att patienter har väntat med att söka vård på grund av pandemin. Psykiatrins resultat visar en marginell förbättring både när det gäller vistelsetiden på akutmottagning och läkarkontakt inom en timme, 90 procent respektive 70 procent.

Andelen besvarade samtal samma dag i primärvården var vid nationell telefonmätning i mars 86 procent, att jämföras med 89 procent i mars och 83 procent i september förra året. Antalet besvarade samtal ökade i mars 2021 med närmare 850 000 samtal jämfört med mars 2020. Enligt den förstärkta vårdgarantin inom primärvården ska alla besök som kräver en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal göras inom tre dagar.

Region Skåne har under perioden haft en stabil utveckling med förbättrad rapportering och resultat med en vårdgarantiuppfyllelse för perioden på 85 procent jämfört med 74 procent motsvarande period förra året. Antalet registrerade kontakter med medicinsk bedömning inom tre dagar har ökat med drygt 140 000 jämfört med samma period förra året.

Antalet nya vårdåtagande för besök inom den specialiserade vården var under perioden drygt 184 000, en ökning med 8 procent jämfört med samma period förra året. Antalet nya operationsanmälningar var under perioden drygt 37 000 vilket är en marginell ökning jämfört med samma period förra året. Den största ökningen ses för ortopediska operationer och den största minskningen av operationsanmälningar ses inom öron-näs-halssjukvården. (*Inflödet baseras på vårdutbudet i SKR:s nationella väntetidsdatabas.*)

Antalet väntande patienter till första besök inom den specialiserade vården var i augusti 64 000 patienter varav knappt 72 procent hade väntat kortare tid än 90 dagar, jämfört med 52 000 väntande patienter i augusti förra året, varav 69 procent väntat kortare tid än 90 dagar. Andelen väntande patienter inom 90 dagar är högre i augusti i år samtidigt som det är fler patienter som väntar på ett första besök. De vårdutbud som har flest antal väntande patienter i mer än 90 dagar är ögonsjukvård, ortopedi, allmänkirurgi, öron-näs-halssjukvård samt kvinnosjukvård.

Antalet väntande patienter till operation/åtgärd var i augusti knappt 27 000 varav 44 procent väntat kortare tid än 90 dagar, jämfört med 23 000 väntande patienter i augusti förra året varav 46 procent väntat kortare tid än 90 dagar. Antalet patienter har ökat men minskningen i andel väntande patienter inom 90 dagar är inte lika stor. De vårdutbud som har flest antal väntande patienter mer än 90 dagar är ortopedi och kirurgi.

Tillgängligheten till besök inom vårdval ögonsjukvård varierar mellan de privata och de offentliga vårdgivarna. Sjukhusen har varit hårt belastade av pandemin, personalbrist och ett fortsatt stort inflöde av patienter samtidigt som tillgänglighetsmålen uppnås av privata vårdgivare. För att förbättra tillgängligheten och försöka utjämna mot ledig kapacitet genomfördes interna och externa informationsinsatser under vår och försommar i syfte att minska ojämnheten och sprida söktrycket. Det är för tidigt att se resultatet av insatserna.

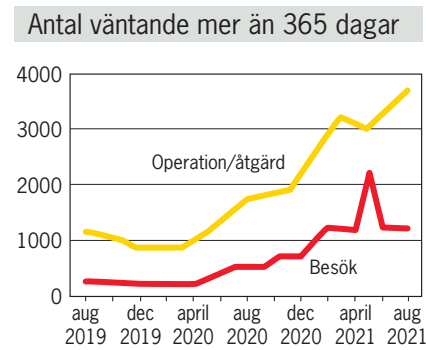
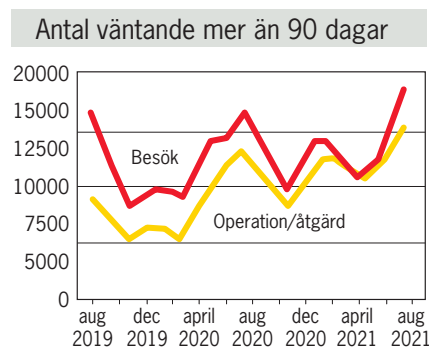
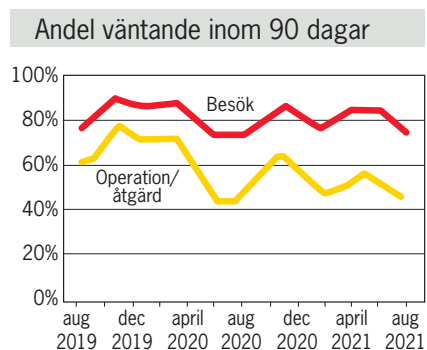
Patienter som väntat mer än 365 dagar på sitt första besök eller operation/åtgärd fortsätter att öka. I augusti hade knappt 1 200 patienter väntat mer än ett år på ett första besök och drygt 3 700 operation/åtgärd att jämföra med 480 respektive 1 690 i augusti 2020.

Under perioden har det genomförts drygt 266 000 återbesök varav 64,2 procent inom medicinskt måldatum. Under motsvarande period förra året genomfördes drygt 243 000 återbesök varav 63,8 procent inom medicinskt måldatum. En marginell förbättring trots ökat antal genomförda återbesök.

Besök som omvandlats från fysiskt besök till digital vårdkontakt uppgår till drygt 76 000 för perioden. En ökning med drygt 12 000 jämfört med mars-augusti 2020 där psykiatrin står för merparten av ökningen. Primärvården ingår inte i detta underlag.

Antalet patienter som anmäls för samordning till annan vårdgivare har ökat under perioden och uppgår till närmare 27 000 patienter jämfört med

Tillgängligheten till besök och operation/åtgärd (aug 2019–aug 2021)

drygt 25 000 patienter under samma period förra året. Drygt 14 000 av dessa patienter har samordnats till privata vårdgivare med vårdgarantiavtal i Skåne. Det har under perioden samordnats färre patienter avseende besök, drygt 16 600 jämfört med drygt 18 000 samma period förra året. De vårdutbud som samordnat flest antal besök är öron-näshalssjukvården, ögonsjukvården samt urologi. Antalet samordnade till operation/åtgärd har ökat, drygt 10 000 patienter jämfört med knappt 7 000 patienter under samma period förra året. Flest patienter har samordnats till koloskopi, gastroskopi samt neuropsykiatriska utredningar.

Med start 2021 ligger kostnadsansvaret för samordning på den förvaltning som hänvisat patienten medan Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har kostnadsansvar för den samordning som de privata vårdgivarna har hänvisat. Många av de privata vårdgivare som har vårdgarantiavtal med Region Skåne är lokaliserade inom regionen vilket har underlättat samordningen, då patienterna inte har behövt åka utanför Skåne för att få vård.

Inom vissa hårt ansträngda vårdområden har befintliga avtal utökats med extra samordningsplatser: ablationer (200), höft- och knäplastik (240+240), ryggkirurgi (100) samt fotkirurgi (50). HSN har kostnadsansvar för dessa samordningar även vid hänvisning från ofentligt driven verksamhet. Detta har kompletterats med utökade uppdrag för egen regi inom gynekologi, kirurgi, ortopedi, öron-näshalssjukvård samt för endoskopiska undersökningar (gastroskopi och koloskopi).

Bild- och funktionsmedicin har sedan många år målsättningen att 80 procent av patienterna ska behöva vänta högst 30 dagar på undersökning. Andelen väntande patienter inom 30 dagar till röntgen var i augusti 50 procent, jämfört med 64 procent i augusti förra året, till klinisk fysiologi var andelen 44 procent jämfört med 68 procent och till neurofysiologi 39 procent jämfört med 67 procent. Det totala antalet patienter har dock ökat avsevärt från 17 700 patienter till 24 300 patienter inom rönt-

gen, från 2 500 patienter till 5 600 patienter inom klinisk fysiologi och från 600 patienter till 1 600 patienter inom neurofysiologin.

Psykisk hälsa

- *Ökad tillgänglighet till vård vid psykisk ohälsa*
- *Överdödligheten hos personer med psykisk ohälsa ska minska*

Tillgängligheten till akutsjukvården inom psykiatrien når högsta målnivån och har förbättrats marginellt under perioden. Vistelsetiden på akutmottagning, mindre än fyra timmar, var för perioden 90 procent och läkarbedömning inom en timme 70 procent.

Färre patienter inom barn- och ungdomspsykiatrien (BUP) primärvårdsuppdrag *En väg in* och *Första linjen* har fått en medicinsk bedömning inom tre dagar, 80 procent jämfört med 94 procent motsvarande period förra året. Antalet bedömningar har ökat med 52 procent jämfört med motsvarande period förra året.

Inflödet av remisser och egen vårdbeväran har ökat inom BUP med 27 procent och vuxenpsykiatrien med 7 procent jämfört med samma period förra året. Det ökade inflödet har lett till försämrade tillgänglighet trots att det totala antalet vårdkontakter ökade med 10 procent.

Liksom i resten av riket fortsätter antalet barn och unga som söker vård för psykisk ohälsa att öka. Om årets stora ökning har samband med pandemin eller har andra orsaker går ännu inte att avgöra.

Antalet digitala vårdkontakter inom BUP har ökat under perioden, 46 procent av öppenvårdskontakterna bestod av kvalificerad telefonkontakt eller videokontakt jämfört med 30 procent samma period förra året. Anledningen är inte bara pandemin utan även en medveten strategi för att öka tillgängligheten. Även inom vuxenpsykiatrien har antalet digitala besök ökat och under perioden var 22 procent av vårdkontakterna kvalificerade telefon- eller videokontakter jämfört med 16 procent under samma period förra året. Det totala antalet vårdkon-

takter ökade under samma period med 7 procent. (*Rättspsykiatri, LARO och Beröendecentrum ingår inte i materialet.*)

Under perioden samordnades 895 patienter inom BUP till andra regioner upphandlade vård jämfört med 946 barn samma period förra året. Inom vuxenpsykiatrien samordnades 201 patienter under perioden jämfört med 210 patienter samma period förra året.

Högkvalitativ cancervård i hela Skåne

- *Fortsatt utveckling av standardiserade vårdförlopp (SVF)*

Under 2020 noterades ett minskat inflöde av patienter i flertalet processer, men mer påtagligt inom specifika cancerprocesser såsom prostatacancer, urotelial cancer och lungcancer. Under perioden ses ett ökat inflöde av SVF-remitter totalt sett, cirka 2 100 fler remisser jämfört med samma period 2020 och knappt 1 500 fler remisser jämfört med samma period 2019, som får betecknas som ett normalår. Patienter som tidigare undvikit att söka vård söker nu i större utsträckning. Ett observandum är att det fortfarande är färre som söker vård inom prostatacancerprocessen jämfört med 2019.

Totalt sett ses 9 procent färre startade behandlingar under januari–juli 2021 jämfört med samma period 2020 och 2019. Detta är sannolikt ett resultat av en mycket besvärlig andra pandemivåg i Skåne samtidigt som det under 2020 opererades många cancerpatienter när andra elektiva operationer ställdes in under den första pandemivågen som var relativt lindrig.

Generellt bör nämnas att det finns en eftersläpning i registreringen av behandlingsstarter. Måluppfyllelsen januari–juli 2021 (37 procent) är förbättrad jämfört med januari–juli 2019 (36 procent) men försämrad jämfört med januari–juli 2020 (40 procent). Specifika cancerprocesser har påverkats i olika omfattning och här kan nämnas tjock- och ändtarmscancer som har en ökad måluppfyllelse. Antal behandlingar har minskat inom alla behandlingsformer, men den största minskningen ses inom strål-

Antal startade SVF-utredningar

	2019 jan-aug Antal	2020 jan-aug Antal	2021 jan-aug Antal	Avvikelse 2021-2019 Antal	Avvikelse 2021-2019 Procent	Avvikelse 2021-2020 Antal	Avvikelse 2021-2020 Procent
Vårdförlopp, SVF							
Bröstcancer	2 935	2 319	2 082	616	27%	853	41%
Lungcancer	843	759	859	84	11%	16	2%
Prostatacancer	1 348	1 173	1 700	175	15%	352	21%
Tjock- och ändtarmscancer	2 795	2 162	1 859	633	29%	936	50%
Cancer i urinblåsa och urinvägar	2 045	1 708	1 957	337	20%	88	4%
Hudmelanom	1 417	1 308	1 385	109	8%	32	2%
Summa	11 383	9 429	9 842	1 954	21%	1 541	16%
Övriga	3 636	3 483	3 713	153	4%	77	2%
TOTALT	15 019	12 912	13 555	2 107	16%	1 464	11%

Källa: QlikView SVF Vårdförlopp Detalj

behandling, vilket fortsatt kan förklaras av ett minskat antal behandlingstillfällen på grund av pandemin. Antalet operationer under perioden har minskat jämfört med samma period 2019 och 2020 (9-10 procent) medan måluppfyllelsen inom kirurgin har ökat från 37 procent 2019 till 40 procent 2021.

Under vecka 1-34 genomfördes 4 476 canceroperationer 2019, 4 062 operationer 2020 samt 3 801 operationer 2021. Det har under åren skett en successiv minskning av antalet canceroperationer, vilket speglar den belastning som sjukvården haft under den andra pandemivågen. Detta har medfört konsekvenser en bra bit in på 2021 med förlängda väntetider till canceroperation. Det ökade inflödet av SVF-remisser har ytterligare ökat belastningen inom cancer vården.

Den totala täckningsgraden för cervixcancerscreening i Skåne ligger på cirka 86 procent. När det gäller hörbarheten för egenprovtagning ökar den successivt och är nu högre än vad den var för kallelse till barnmorska 2019. Det ses även en ökande hörbarhet bland de kvinnor som inte lämnat prov de senaste sju åren som förra året låg på 39 procent. Den 1 september gick Region Skåne över till egenprovtagning som standarderbjudande med möjlighet till barnmorskebesök för den som önskar.

Mammografiscreeningen fungerar fullt ut igen efter pandemin och det har gjorts cirka 4 500 fler undersökningar under perioden jämfört med förra året. För att möjliggöra detta har tillgänglig-

heten ökat genom bland annat längre öppethållande på kvällar och helger.

Screening för tjock- och ändtarmscancer startade den 1 maj med en årskull för personer födda 1961.

Under perioden har det gjorts utskick till 4 949 män för prostatacancerstestning och av dessa har 1 532 män valt att ta PSA-prov (31 procent) där pandemin antas ha haft en viss begränsande effekt. 46 av 1 532 män (3 procent) har haft förhöjt PSA-värde och har därefter genomgått magnetkameraundersökning. Av dessa har 15 män (33 procent) genomgått vävnadsprovtagning och av dessa har 8 män (53 procent) fått en prostatacancerdiagnos. Siffrorna stämmer väl överens med tidigare publicerade data samt med utfallet av Region Skånes pilotstudie hösten 2020.

Arbetet med utveckling av den bas-onkologiska verksamheten i nära vård har startat upp liksom arbetet med att skapa ett gemensamt arbetssätt för omhändertagande av patienter med ökad risk för cancer. Ett bredare införande av teledermatoskopi pågår för att korta ledtiderna vid bedömning av hudförändringar där man misstänker hudmelanom. Rutinmässig testning av tumörvävnad vid tjock- och ändtarmscancer samt vissa former av bröstcancer är under införande.

Vårdproduktion inklusive laboratorie-medicin och prehospital verksamhet

Pandemin har fortsatt haft mycket stor påverkan på hälso- och sjukvården inom Region Skåne även under 2021.

För perioden januari–juli så är tillgängligheten lägre än för 2019 men har ökat jämfört med 2020.

Pandemin har trängt undan operationer, både inom slutenvård och öppen vård och resulterat i färre vårdtillfällen, men också gett en ökning i antal vård dagar per vårdtillfälle. Det stora antalet vaccinationer som utförts har gett betydande ökning av antalet besök och unika individer inom primärvård och öppen vård, men antalet läkarbesök är fortsatt lägre än 2019.

- Somatisk specialistvård inklusive Vårdval

Tabellen (se nästa sida) visar utfall för all PASIS-registrerad och PRIVA-registrerad somatisk vård avseende skåningar (ej såld vård) i såväl egen som annan regi under perioden januari–juli. Palliativ vård har brutits ut från specialiserad sjukhusvård och särredovisas längre fram i denna rapport.

- Slutenvårdsutfall

Sjukhusstyrelse Skånes universitetssjukhus (Sus) står under uppföljningsperioden för 53 procent av den totala somatiska vårdproduktionsproduktionen medan sjukhusstyrelserna för Helsingborg respektive Kristianstad tillsammans uppgår till drygt 26 procent. Antalet avslutade sjukhusvårdtillfällen har under uppföljningsperioden minskat med nästan 5,5 procent inom somatisk vård jämfört med samma period 2019. Vid jämförelse med 2020 har antalet vårdtillfällen däremot ökat med 2,2 procent. Uppfölj-

ningsperiodens producerade vårddagar har minskat med 2 procent jämfört med 2019 men har, räknat per avslutat sjukhusvårdstillfälle, ökat något. Motsvarande jämförelse med förra året innebär en ökning av producerade vårddagar med 8 procent och räknat per avslutat sjukhusvårdstillfälle, en ökning med nästan 0,3 vårddagar.

Patientvolym (antalet unika individer) i slutenvård har minskat med 5 procent jämfört med motsvarande period 2019, men ökat med 2 procent jämfört med förra året. Endast drygt 2 procent av all slutenvårdsproduktion sker i annan regi. Sjukhuset i Simrishamn står för 31 procent av uppföljningsperiodens avslutade sjukhusvårdstillfällen i annan regi och 61 procent av producerade vårddagar. I annan regi är antalet producerade vårddagar utslaget per avslutat sjukhusvårdstillfälle i princip oförändrat.

• Öppenvårdsutfall

Antalet besök inom öppen somatisk specialiserad vård (inklusive vårdvalsverksamhet) har under uppföljningsperioden januari–juli minskat sammanlagt med cirka 2 procent jämfört med samma period 2019. Antalet läkarbesök har vid denna jämförelse minskat med 8 procent medan besök till övriga yrkeskategorier har ökat med 8 procent. Kvalificerade distanskontakter utan fysiska patientbesök har ökat med 38 procent. I jämförelse med förra året har antalet besök ökat med 18 procent, där antalet läkarbesök står för en ökning med 8 procent medan övriga vårdgivare har ökat med hela 34 procent. Det är antalet vaccinationer som är den främsta anledningen till den kraftiga ökningen av antalet besök.

Patientvolym (antal unika individer) i öppenvård har ökat med 6 procent

jämfört med 2019 och totalt för öppen och slutenvård med 6 procent. Motsvarande siffror vid jämförelse med 2020 är 11 procent.

När det gäller lag- och LOU-reglerad vård i annan regi har cirka 192 000 öppenvårdsbesök producerats under uppföljningsperioden, vilket är en minskning med drygt 22 000 besök (cirka 10 procent) jämfört med 2019. Vid en jämförelse med samma period ifjol har antalet öppenvårdsbesök däremot ökat med cirka 3 500 (cirka 2 procent).

• Primärvård

Vid jämförelse med 2019 har antalet distanskontakter ökat kraftigt, motsvarande 28 procent. Jämfört med motsvarande period ifjol är ökningen 12 procent. Antalet besök har ökat med 9 procent jämfört med 2019 och hela 25 procent det senaste året. Det är antalet

Somatisk specialistvård inklusive Vårdval

	2019 jan-aug Antal	2020 jan-aug Antal	2021 jan-aug Antal	Avvikelse 2021-2019 Antal	Avvikelse 2021-2019 Procent	Avvikelse 2021-2020 Antal	Avvikelse 2021-2020 Procent
Sluten vård							
Vårdtillfällen (avslutade sjukhusvårdstillfällen)	86 829	80 280	82 057	-4 772	-5%	1 777	2%
Vårddagar (periodiserade)	423 180	382 695	414 602	-8 578	-2%	31 907	8%
Unika individer	63 730	59 305	60 725	-3 005	-5%	1 420	2%
Öppen vård							
Kvalificerade distanskontakter	163 927	210 908	225 972	62 045	38%	15 064	7%
Besök	1 374 948	1 146 276	1 347 212	-27 736	-2%	200 936	18%
varav läkarbesök	844 494	719 685	775 525	-68 969	-8%	55 840	8%
varav övriga vårdgivare	530 454	426 591	571 687	41 233	8%	145 096	34%
därav vaccinationer	2 312	1 931	175 202	172 890	7 478%	173 271	8 973%
Unika individer	543 605	522 751	578 373	34 768	6%	55 622	11%
Operationer							
Totalt antal operationer	77 836	66 775	66 682	-11 154	-14%	-93	0
Slutenvårdsoperationer	20 809	17 961	15 983	-4 826	-23%	-1 978	-11%
Öppenvårdsoperationer	57 027	48 814	50 699	-6 328	-11%	1 885	4%
Total somatisk vård							
Unika individer	549 586	528 959	584 584	34 998	6%	55 625	11%

Primärvård

	2019 jan-juli Antal	2020 jan-juli Antal	2021 jan-juli Antal	Avvikelse 2021-2019 Antal	Avvikelse 2021-2019 Procent	Avvikelse 2021-2020 Antal	Avvikelse 2021-2020 Procent
Sluten vård							
Kvalificerade distanskontakter	2 020 765	2 323 605	2 593 029	572 264	28%	269 424	12%
Besök	3 103 746	2 719 619	3 389 638	285 892	9%	670 019	25%
varav läkarbesök	994 097	860 862	953 653	-40 444	-4%	92 791	11%
varav övriga vårdgivare	2 109 649	1 858 757	2 435 985	326 336	15%	577 228	31%
därav vaccinationer	44 949	36 215	780 180	735 231	1 636%	743 965	2 054%
Unika individer	915 775	897 680	1 029 226	113 451	12%	131 546	15%

Källa: PASIS- och PRIVA-registreringar

vaccinationer som svarar för den stora ökningen. Antalet unika individer har ökat med 12 procent jämfört med 2019 och 15 procent det senaste året.

Antalet listade på vårdcentral i augusti uppgick till 1 392 731 jämfört med föregående år då 1 379 759 var listade på en skånsk vårdcentral, en ökning med 1 procent. Andelen som var listade på en offentligt driven vårdcentral uppgick till 56 procent jämfört med föregående år då det var 57 procent listade på en offentligt driven vårdcentral. Antalet vårdcentraler i augusti uppgick till 164 jämfört med föregående år då antalet var 160.

• Palliativ vård/ASIH

Vid jämförelse med 2019 har antalet vårdtillfällen ökat med drygt 1 procent

och vid jämförelse med ifjol 5 procent. Antalet öppenvårdsbesök har minskat med 9 procent jämfört med 2019 men är i princip på oförändrad nivå jämfört med ifjol. Antalet unika individer har minskat med drygt 1 procent jämfört med 2019 och 4 procent det senaste året.

• Psykiatri

Nedanstående tabell visar utfall för all psykiatrisk vård avseende skåningar (ej såld vård) i såväl egen som annan regi under perioden januari–juli.

• Slutenvårdsutfall

Uppföljningsperiodens producerade vård-dagar har utslaget per sjukhusvårdtillfälle minskat från 14,8 procent för 2019 till 13,8 procent för 2021 (6,6 procent).

Jämfört med 2020 har det skett en marginell minskning med 0,04 dagar (0,3 procent). Patientvolymen (antal unika patienter) inom slutenvård har minskat med 7,2 procent jämfört med 2019 och 2,9 procent jämfört med förra året.

• Öppenvårdsutfall

Antalet besök inom psykiatrisk vård (inklusive vårdvalsverksamhet) har under uppföljningsperioden januari–juli minskat med 8 procent jämfört med samma period 2019 och 4 procent jämfört med ifjol. Patientvolymen inom öppenvård samt totalt för öppen- och slutenvård har ökat med 6 procent.

Palliativ vård/ASIH, Avancerad sjukvård i hemmet

	2019 jan-juli Antal	2020 jan-juli Antal	2021 jan-juli Antal	Avvikelse 2021-2019 Antal	Avvikelse 2021-2019 Procent	Avvikelse 2021-2020 Antal	Avvikelse 2021-2020 Procent
Sluten vård							
Vårdtillfällen (avslutade sjukhusvårdtillfällen)	1 879	1 811	1 901	22	1%	90	5%
Vård dagar (periodiserade)	66 872	67 684	66 924	52	0%	-760	-1%
Unika individer	1 211	1 201	1 244	33	3%	43	4%
Öppen vård							
Besök	6 603	5 991	6 003	-600	-9%	12	0%
varav läkarbesök	1 478	1 282	1 164	-314	-21%	-118	-9%
varav övriga vårdgivare	5 125	4 709	4 839	-286	-6%	130	3%
därav vaccinationer	-	-	-				
Unika individer	1 787	1 792	1 655	-132	-7%	-137	-8%
Total ASIH/palliativ vård							
Unika individer	2 356	2 429	2 325	-31	-1%	-104	-4%

Psykiatri

	2019 jan-juli Antal	2020 jan-juli Antal	2021 jan-juli Antal	Avvikelse 2021-2019 Antal	Avvikelse 2021-2019 Procent	Avvikelse 2021-2020 Antal	Avvikelse 2021-2020 Procent
Sluten vård							
Vårdtillfällen (avslutade sjukhusvårdtillfällen)	6 364	6 236	5 859	-505	-8%	-377	-6%
Vård dagar (periodiserade)	94 232	86 480	81 046	-13 186	-14%	-5 434	-6%
Unika individer	4 085	3 902	3 789	-296	-7%	-113	-3%
Öppen vård							
Kvalificerade distanskontakter	59 842	85 645	131 563	71 721	120%	45 918	54%
Besök	406 733	386 048	372 333	-34 400	-8%	-13 715	-4%
varav läkarbesök	69 018	64 984	67 943	-1 075	-2%	2 959	5%
varav övriga vårdgivare	337 715	321 064	304 390	-33 325	-10%	-16 674	-5%
därav vaccinationer	10	8	3	-7	-70%	-5	-63%
Unika individer	56 397	56 219	59 870	3 473	6%	3 651	6%
Total psykiatrisk vård							
Unika individer	56 984	56 816	60 421	3 437	6%	3 605	6%

Källa: PASIS- och PRIVA-registreringar

Tandvård i Skåne

Under perioden har tandvården i Skåne fortsatt arbetet med de utmaningar som uppstått i samband med covid-19. Produktionen av den regionalt finansierade tandvården i Skåne för både barn och vuxna patienter har ökat jämfört med samma period förra året.

Den ökade produktionen kan bland annat förklaras av en ökad tillgänglighet efter hand som personalen vaccinerats och korttidspermittering av tandvårdspersonal upphört. Benägenheten att söka tandvård har ökat i takt med vaccineringen av befolkningen och det finns ett ökat behov av tandvård på grund av den uppskjutna tandvården under förra året.

Inom de regionala tandvårdsstöden för vuxna personer med särskilda behov har andelen planerad tandvård ökat i relation till akut tandvård jämfört med samma period år 2020. Inom den uppsökande verksamheten har munhälso-bedomningar återstartats efter att ha pausats under 2020. Däremot utförs utbildningar av kommunens omvårdnadspersonal i munvård fortfarande i låg omfattning på grund av begränsningar till fysiska möten. Tandvården för barn och unga vuxna arbetar vidare med utmaningarna kopplade till covid-19. Under tidsperioden har antalet tandvårdsbehandlingar ökat och tillgängligheten förbättrats jämfört med 2020. Den ökade tillgängligheten inom allmän-tandvården för barn och unga vuxna och tidigare vårdskuld påverkar delar av specialisttandvården med förlängda kötider.

Inom ortodontin finns ett uppdämt behov av urvalsvisningar till tandregleringsbehandling på grund av pandemin och tidigare temporär modell för urval. Detta bidrar till ett ökat urval för kostnadsfri tandregleringsbehandling och till att kostnader ökar. En ny modell för urval inom ortodonti implementerades den 1 oktober 2020. Tillgängligheten för narkostandvård är starkt begränsad. Utförd narkostandvård har minskat för både barn och vuxna och kötiderna har förlängts. Främst berörs specialiserad tandvård inom områdena pedodonti och orofacial medicin. Användandet av

tolktjänster har ökat under uppföljningsperioden vilket medfört ökade kostnader.

Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare

Hälso- och sjukvårdsnämnden har, med utgångspunkt från hälso- och sjukvårdslagen och kommunallagen samt reglemente för regionstyrelse och nämnder, ett samlat ansvar för ledningen av hälso- och sjukvården i Region Skåne, vari uppföljning av upphandlade och konkurrensutsatta hälso- och sjukvårdstjänster utgör en av flera delar.

Genom att årligen besluta om en upphandlingsplan för hälso- och sjukvårdstjänster leder och styr nämnden vad som upphandlas genom lagen om offentlig upphandling (LOU).

Vidare genom att samma nämnd också beslutar om villkor i förfrågningsunderlag för upphandling i enlighet med lagen om valfrihetssystem (LOV), tar nämnden också här sitt ansvar. De avtal som tecknas i enlighet med LOV, genom hälso- och sjukvårdsnämndens beredningsutskott, följer tillika reglementet vilket kopplar vidare till vad som framgår i kommunallagen. I detta sammanhang görs, inför att avtal tecknas, kontroll av leverantörers juridiska och ekonomiska förhållanden liksom förutsättningar för att leva upp till de krav som ställs för vårdtjänsten.

De olika avtalsformerna för hälso- och sjukvårdstjänster medger något olika förutsättningar för uppföljning, vilket tar sin utgångspunkt i de olika lagstiftningar som föreligger för de olika hälso- och sjukvårdstjänsterna – LOU och LOV samt den vård som ges inom ramen för lagen om läkarvårdsersättning (LOL) och lagen om ersättning för fysioterapi (LOF) – samt än mer beträffande uppföljning av de partnerskap som finns med civilsamhället inom den särskilda form som benämns Idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Uppföljning av upphandlade hälso- och sjukvårdstjänster sker i form av fortlöpande systematiska uppföljningar. För samtliga leverantörer dels månadsvis genom kontroll av produktion och ekonomi, dels i form av periodiserade

uppföljningar, i vilka även tillgänglighet och andra kvalitetsparametrar som beskrivs i villkor och avtal gällande för de olika avtalen säkerställs. Här kan nämnas delarna i God Vård, vissa medicinska kvalitetsparametrar, medverkan i kvalitetsregister, följsamhet till läkemedelsföreskrivning liksom utfall kring nationell patientnöjdhet och patientsäkerhet. Omfattning och frekvens av periodiserade uppföljningar sker med utgångspunkt från avtal och tidigare uppföljning vilket kan följas genom upprättade minnesanteckningar enligt rutin för ordnade handlingar. En särskild form av uppföljning är fördjupade uppföljning som sker på tematisk grund. Här kan det handla om att samtliga leverantörer för en given tidsram ska svara på särskilda frågeställningar, till exempel årlig uppföljning av äldremottagningar vilka förekommer som tilläggsuppdrag för vårdcentralerna samt årlig uppföljning av ACG-utfall. Sistnämnda är en variabel som påverkar ersättningen till vårdcentralerna.

En annan form av fördjupad uppföljning är sådan som sker på förekommen anledning, detta från inrapporterade eller vid uppföljning uppmärksammade avvikelser, tips/anmälningar, kontakter från patientnämnd eller Inspektion för vård och omsorg (IVO). Vid särskilt allvarliga avvikelser sker tillsyn, med stöd av extern part för att åstadkomma objektivitet, av medicinsk och/eller ekonomisk karaktär i vilken journalgranskning oftast ingår. I särskilt allvarliga fall kan uppsägningar eller hävning av avtal och/eller stämningssökningar med anspråk på skadestånd ske, liksom anmälningar till IVO och polis.

Under våren 2021 har särskild fördjupad uppföljning skett av bland annat läkare verksamma inom LOL, vilket renderat i återbetalningsplan samt erinran med krav på förbättrings- och kvalitetsarbete. Vidare inom LOV, för verksamhet inom läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) samt medicinsk granskning av 18 vårdcentraler beträffande frågetecken runt samordnad individuell plan (SIP)-hantering samt medicinsk granskning av 10 vårdcentraler beträffande ACG-utfall.

Beträffande vårdcentraler pågår fortsatta analyser av resultaten av granskningar där innehåll, ersättning och prisavdrag kan bli aktuella.

För att säkerställa vaccination mot covid-19 för Skånes befolkning beslutades i början av december 2020 att starta upphandling av externa leverantörer. Målet var att 70 procent av alla invånare mellan 18 och 69 år skulle vara vaccinerade vid halvårsskiftet 2021. Viktiga frågor under arbetets gång var bland annat tidplan, ersättningsfrågor, god geografisk spridning, vaccintyper, förpackningar samt lämplig plattform för bokning, registrering och rapportering. Beslut om upphandlingsunderlaget fattades mellan jul och nyår 2020 och den 18 januari lämnades anbuden in. Den 9 februari gjordes tilldelning och Region Skåne tecknade därefter avtal med 16 leverantörer. Den 19 april påbörjades vaccinationerna, något försenat på grund av brist på vaccin.

Hållbar utveckling i hela Skåne

Det ska vara enkelt och tryggt att kommunicera med hälso- och sjukvården via olika digitala kanaler och gränssnitt som är anpassade efter förutsättningarna hos olika målgrupper.

Ökad användning av digitala lösningar

- *Utmaningar och möjligheter med de digitala tjänsterna på 1177.se*
- *Hur pandemin har bidragit till användningen av webbtidbokningstjänsten?*
- *Utmaningarna och möjligheterna med att låta invånarna boka via webbtidbokningstjänsten*
- *Hur pandemin har påverkat införandet av de digitala tjänsterna?*

Mätningar visar en ökad användning av 1177 Vårdguidens e-tjänster på 1177.se. Vid halvårsskiftet hade 87,5 procent av Skånes invånare konto på 1177.se jämfört med 79 procent vid årsskiftet 2020/2021. Majoriteten av Skånes invånare har därmed någon gång loggat in i e-tjänsterna på 1177.se.

Liknande uppgifter framkommer ur den undersökning som genomfördes bland regionens invånare under våren

2021 där 85 procent uppgav att de känner till 1177 Vårdguidens e-tjänster. Nära 79 procent uppgav också att de använt e-tjänsterna någon gång under det gångna året. Fyra av fem svarade att de har ett stort förtroende för 1177 Vårdguiden.

Användning av webbtidbokning, det vill säga den självservice-tjänst på 1177.se där invånaren kan boka tider i hälso- och sjukvården i Skåne, har ökat under första halvåret, 337 154 bokningar jämfört med 39 805 första halvåret 2020. Ökningen beror främst på vaccineringen i samband med pandemin.

Med 1177 Vårdguidens e-tjänster kan invånare kommunicera med vården genom att skapa ärenden. Ett ärende kan till exempel vara att komma i kontakt med en mottagning för rådgivning, förnya ett recept, beställa provsvar eller begära ett intyg. Under det gångna halvåret har ärendena ökat till 979 000, jämfört med 498 000 samma period föregående år.

Ökningen beror dels på ett ökat antal ärenden om vaccinering och smittspårning i samband med pandemin, dels på en generellt ökad användning i kontakt med den ordinarie vården, till exempel för att kontakta mottagningar och förnya recept. En trolig orsak är att fler invånare hittat till e-tjänsterna i anslutning till pandemin.

Utbildningsuppdraget

Pandemin har inneburit utmaningar även i utbildningsuppdraget. En regiongemensam arbetsgrupp bildades med personer från Region Skåne och programansvariga från de tre lärosätena i Skåne.

Den regiongemensamma arbetsgruppen tog fram riktlinje för prioriteringsordning och handlingsplan för vårterminens praktik för att säkerställa att samtliga studerande inom hälso- och sjukvård fick sin kliniska praktik och kunde bli examinerade till sommaren 2021.

Tillgången till platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är inte tillräcklig inom Region Skånes somatiska sjukvård. Insatser görs kontinuerligt för att öka kapaciteten, exempelvis

genom handledarutbildningsinsatser och utvecklade arbetssätt. Ett exempel är insatser för att skapa förutsättningar för fler VFU-platser avseende specialistutbildning för sjuksköterskor med inriktning anestesi.

En överenskommelse har ingåtts mellan Region Skåne och Malmö Stad avseende VFU för sjuksköterskestudenter i termin 6 på Malmö universitet. Syftet med överenskommelsen är att etablera och formalisera samverkan mellan Region Skåne och Malmö Stad. Sjuksköterskestuderande i termin 6 ges möjlighet att genomföra VFU i kommunal hemsjukvård i den nära vårdens kontext, i stället för i regionens somatiska sjukvård, i projektform under ett år. Studenterna ges större möjlighet till att praktisera personcentrerad omvårdnad, kunskap att samverka och leda i team som behövs mellan regionens vård och kommunalvård.

Värdefulla erfarenheter har gjorts med att i möjligaste mån använda digitala lösningar för kurs- och utbildningsprogram. Dessa erfarenheter kommer att användas även fortsättningsvis.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Hälso- och sjukvårdssektorn redovisar ett sammanlagt resultat per augusti på 801,6 miljoner kronor vilket är 1 133,4 miljoner kronor bättre än föregående år och 374 miljoner kronor bättre än budget. I resultatet ingår all verksamhet som är finansierad med skattemedel, det vill säga såväl resultat för verksamhet som bedrivs i offentlig eller egen regi samt regionens kostnader för vård som bedrivs i privat regi. Det stora positiva resultatet är till följd av statsbidrag för covid-19-testning och -vaccinering. Totalt har statsbidrag relaterat till testning och vaccinering uppgått till knappt 1 500 miljoner kronor.

Med anledning av pandemin har sektorn haft höga kostnader kopplat till en omställning för att anpassa verksamheten till att kunna ta hand om ett större antal covid-19-sjuka patienter. Bland annat har nya lokaler anpassats och i vissa fall har nya lokaler upprättats. Dessutom har skyddsmaterial, medicinteknisk utrustning och läkemedel köpts

in för att kunna hantera den ökade patienttillströmningen. De totala intäkterna har ökat jämfört med budget främst på grund av erhållna statsbidrag för sjuklöner och kompensation för covid-19-tester och vaccinering. Även försäljningen av utomlänsvård till andra regioner, från främst Sus, har ökat jämfört med 2020 och ligger något över budget. Patientavgiftsintäkten ligger på ungefär samma nivå som 2020 och under budgeterad nivå.

Den totala kostnadsmassan överskrider budget med 996 miljoner kronor vilket motsvarar 3,4 procent.

Personalkostnader avser enbart verksamhet i egen regi och utgör nästan 50 procent av den totala kostnadsmassan. Personalkostnaderna överskrider budget med 4,3 procent. Vid jämförelse mot föregående år har personalkostnaderna ökat med 5,9 procent, medan personalvolymen ökat med cirka 700 anställda omräknat till heltid, vilket motsvarar 2,3 procent. En del av kostnadsökningen är relaterad till personalförsörjningen kopplat till åtgärder med anledning av covid-19.

De totala kostnaderna för inhyrd personal har minskat med 15 procent jämfört med föregående år men överskrider samtidigt budget med 62 miljoner kronor. Inhyrd personal från bemanningsföretag har minskat med 17 procent. Det är framför allt inhyrningen av sjuksköterskor som minskat. Andelen inhyrningskostnad från bemanningsföretag av total personalkostnad uppgår till 1,75 procent.

Köp av verksamhet har ökat med 8,1 procent jämfört med föregående år och överskrider budget med 6,8 procent. Ökningen förklaras av främst köpta vårdtjänster från privata vårdutövare.

Köp av material och tjänster ökar med 13,7 procent och överskrider budget med 19,5 procent. Kostnadsökningen förklaras av utbetalade testnings- och vaccinationsersättningar till privata vårdgivare, vilket kompenseras av statsbidrag på intäktssidan. Exklusive medicinsk service, som betalar ut vaccinationsersättningen, är kostnadsökningen 3,3 procent och förklaras främst av inköp kopplat till ökad produktion jäm-

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2020 utfall jan-aug	2021 utfall jan-aug	2021 budget jan-aug	Avvikelse utfall- budget
Regionbidrag	24 742,2	26 598,5	26 598,5	0,0
Patient/trafikantavgifter	261,2	279,3	309,9	-30,7
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	1 426,5	1 568,7	1 525,0	43,7
Övriga intäkter och bidrag, inklusive statsbidrag	1 113,2	2 290,7	1 042,9	1 247,9
Verksamhetens intäkter	27 543,1	30 737,2	29 476,4	1 260,9
Personalkostnader	-13 504,1	-14 351,6	-13 763,7	-587,9
Kostnader för inhyrd personal	-333,1	-282,7	-220,8	-61,9
Köp av verksamhet, material och tjänster	-6 633,0	-7 416,6	-6 604,8	-811,8
Läkemedel	-3 477,9	-3 684,7	-3 899,2	214,4
Övriga kostnader och bidrag	-3 604,6	-3 881,5	-4 133,0	251,5
Verksamhetens kostnader	-27 552,7	-29 617,1	-28 621,5	-995,6
Kapitalkostnader	-285,5	-295,1	-312,4	17,3
Finansnetto	-24,6	-23,4	-30,2	6,8
RESULTAT	-319,7	801,6	512,3	289,4

fört med 2020 samt ökat stöd från serviceförvaltningarna till vårdförvaltningarna under pandemin.

Utfallet för läkemedelskostnader ligger 5,8 procent under budgeterad kostnad, vilket beror på att förväntade kostnadsökningar under 2021 ännu inte fullt ut realiserats. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 5,1 procent. Vid tolkning av delårsresultatet är det viktigt att känna till att nationellt framförhandlade sidoöverenskommelser mellan regioner och läkemedelsindustri innebär sekretessbelagda och i efterhand inkommande läkemedelsrabatter. Försäljningsdata i bruttopriser ger därför en felaktigt för hög bild av läkemedelskostnaderna, till exempel för många cancerläkemedel, hepatitläkemedel och vissa biologiska läkemedel inom främst reumatologi. För läkemedelsförmånen (läkemedel på recept) understiger den skånska kostnaden det specialdestinerade statsbidrag som betalas ut till Region Skåne. Skåne ligger nu bland de tre regioner som har lägst för månskostnad för läkemedel per invånare.

Resultatsammanställning

För 2021 prognostiserar sektorn ett resultat som är 1 299,1 miljoner kronor sämre än budget och 884 miljoner kronor sämre än 2020. Omställningen med anledning av covid-19 har inneburit en undanträngningseffekt i form av

uppskjuten vård till vilken nu resurser måste allokeras för att återhämtning till ett normalt läge ska kunna ske. Detta förväntas ge ökade kostnader under hösten och reflekteras i prognosen. Prognosen för sektorn är gjord exklusive tilläggsbudget för covid-19-kostnader om cirka 700 miljoner kronor som kommer att påverka utfallet för helår för sektorn.

Läs mer i följande verksamhetsberättelser:

- Hälsa- och sjukvårdsnämnden
- Primärvårdsnämnden
- Psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden
- Sjukhusstyrelse Sus
- Sjukhusstyrelse Trelleborg
- Sjukhusstyrelse Ystad
- Sjukhusstyrelse Helsingborg
- Sjukhusstyrelse Ängelholm
- Sjukhusstyrelse Kristianstad
- Sjukhusstyrelse Hässleholm
- Sjukhusstyrelse Landskrona

Länk: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Ekonomi-och-uppfoljning/Arsredovisning/verksamhetsberattelse/>

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken i Skåne bedrivs på uppdrag från Region Skåne och kollektivtrafiknämnden. Trafiken, buss- och tågtrafik samt serviceresor, utförs av Skånetrafiken.

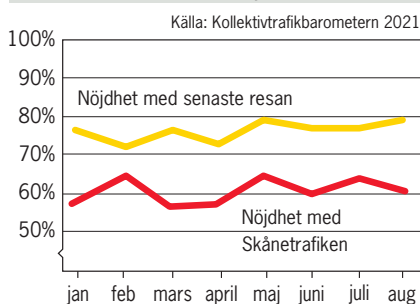
Skånetrafikens verksamhet påverkas fortfarande kraftigt av effekterna av pandemin. Förra höstens ”andra våg” har även under våren i år märkbart påverkat resandet och gör den fortsatta utvecklingen av det kollektiva resandet osäker. Kollektivtrafiknämnden ser visserligen en långsam men tydlig ökning i resandet, men det är fortfarande långt kvar till de nivåer som rådde innan pandemin.

Bättre liv och hälsa för fler

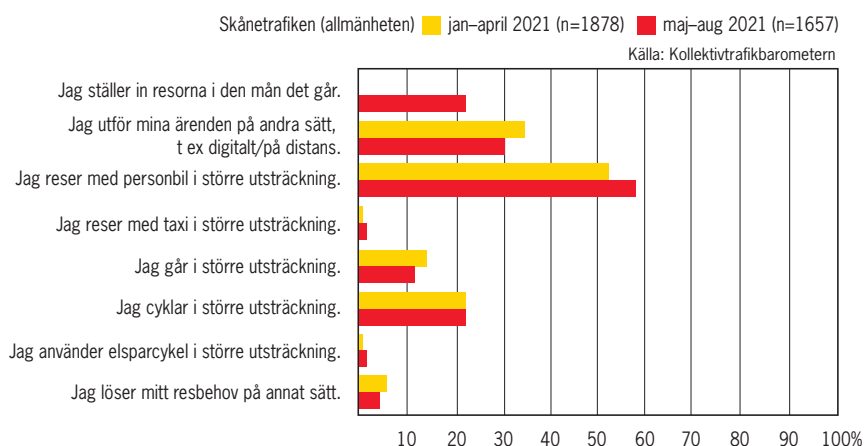
- *Kollektivtrafikens kvalitet/kundnöjdhet ska öka*

Kundnöjdheten har hållit sig relativt stabil under pandemin. För helåret 2020 var 56 procent av kunderna nöjda med Skånetrafiken. För perioden januari–augusti 2021 är 60 procent nöjda (57 procent samma period 2020). Det som påverkar kundnöjdheten mest är den upplevda punktligheten, följt av att det ska vara enkelt och tryggt att resa kollektivt. Dessa tre faktorer var de viktigaste 2020 och är så även för perioden januari–augusti 2021.

Skånetrafiken NKI Nöjd kund

Hur löser du ditt resbehov nu när dina resvanor med kollektivtrafiken har ändrats?

Med den senaste resan är kunderna mer nöjda, för perioden januari–augusti 2021 är 76 procent nöjda (78 procent 2020). Målet är att 80 procent av kunderna ska vara nöjda med Skånetrafiken 2025.

I Kollektivtrafikbarometern ställs sedan mars 2020 extrafrågor vilka syftar till att förstå hur skåningen ändrat sitt resande på grund av pandemin.

Under perioden maj–augusti 2021 svarade 75 procent av skåningarna att de ändrat sina resvanor med kollektivtrafiken i någon grad på grund av pandemin. Drygt hälften av dessa uppger att de i större utsträckning reser med bil istället. Det är även drygt en tredjedel som har börjat gå eller cykla mer.

Tillgänglighet och kvalitet

- *Kollektivtrafikens tillgänglighet och punktlighet ska öka*

Punktlighet

Under januari–augusti 2021 har punktligheten för tåg minskat jämfört med motsvarande period 2020. Öresundståg 87 procent 2021 (mål 91 procent RT+3)

jämfört med 91 procent 2020. Pågatåg 92 procent 2021 (mål 94 procent RT+3) jämfört med 94 procent 2020. RT+3 innebär att ett tåg räknas som punktligt om det är i rätt tid med en felmarginal på 3 minuter.

Punktligheten för Skånetrafikens tågssystem har under 2021 varit mycket bra. Branschen har ett nationellt mål på 95 procent (RT+5) och detta mål uppnår Pågatågssystemet. Att tågen aldrig är i tid stämmer alltså inte, utan tågen är för det mesta i tid. Ett minskat resande på grund av pandemin, samt ett minskat antal tåg har påverkat resultatet positivt. Detta är dock inte hela orsaken till resultatet.

Skånetrafiken har i flera år aktivt arbetat med bland annat Trafikverket för att förbättra underhållet och bygga ut infrastrukturen i Skåne. Skånetrafiken har också arbetat inom Pågatågssystemet med aktiv fordonsförvaltning, vilket reducerat antal fordonsfel. Detta har rönt stort intresse i övriga Sverige.

Under året har flera åtgärder i infrastrukturen och planeringen genomförts. Banarbeten planeras med större robust-

het än tidigare. Ystad bangård har blivit klar, nya tillfälliga spår Malmö–Lund, totalt spårbyte Råådalsbanan samt kontaktledningsbyte Helsingborg, med mera, har skapat en stabilare anläggning.

Inom TTT, *Tillsammans för tåg i tid*, har Skånetrafiken och Trafikverket underhåll haft ett bra lokalt samarbete. Trafikverket har ändrat arbetsmetoder, och efter dialog med Skånetrafiken har flera återkommande infrastrukturfel åtgärdats. Växlar har fått förebyggande underhåll, 100-tals skarvar i Hässleholm har bytts, ställverk i Vinslöv har åtgärdats, med mera. Detta har lett till minskade infrastrukturfel. Skånetrafiken har också tagit fram ett koncept inom Pågatågsaffären för att minska farligt och kostsamt spring över tågspår. Detta riktar sig till skolbarn i grundskolan.

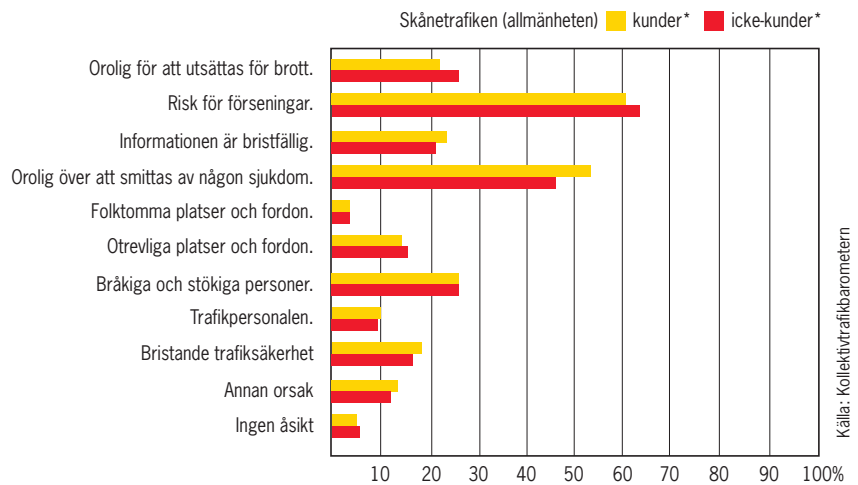
En beläggningsmodul har tagits fram i reseappen som gör det lättare för kunderna att välja annan avgång kopplat till trängsel och antal resenärer.

Punktligheten för Stadsbuss ligger på samma nivå jämfört med motsvarande period under föregående år, det vill säga 91 procent (mål 2021, 91 procent) medan punktligheten för Regionbuss har minskat till 89 procent 2021 (mål 91 procent) jämfört med 90 procent för 2019.

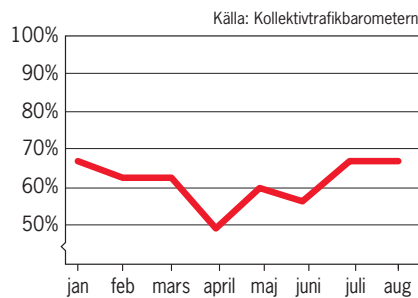
En god busspunktlighet kräver många fungerande komponenter, inte minst en god framkomlighet, god tidtabell- och körtidsplanering, väl genomförd omplanering när trafiken inte kan köras på ordinarie sträcka samt aktiva trafikföretag vid oplanerade händelser. Affärsområdet jobbar kontinuerligt med dessa och fler frågor, men ser risker i att det kan återgå till tidigare lägre punktlighetsnivåer när resandet förhoppningsvis återhämtar sig. Det finns ett stort behov i att få till god framkomlighet i både planerade och oplanerade lägen så busstrafiken kan vara lika attraktiv som biltrafiken, annars riskerar vi att både buss- och biltrafiken står still.

Punktligheten för Serviceresor (realtidsmätning +/-10 min) har minskat till 93 procent 2021 (mål 95 procent) jämfört med 94 procent 2020.

Vad är orsaken till att du inte känner dig trygg med Skånetrafiken?

"Det känns tryggt att resa med Skånetrafiken" (andel som instämmer)

Trygghet

Trygghet är olika för olika personer och varierar beroende på situation. På frågan om det känns tryggt att resa med Skånetrafiken uppger 62 procent av kunderna under perioden januari–augusti 2021 att det känns tryggt (68 procent januari–augusti 2020). De senaste månaderna ser trenden positiv ut, på så sätt har tryggheten förbättras.

Det är främst risken för förseningar som är orsaken till otryggheten, men även pandemin oroar.

Fortsätta arbetet med en trygg kollektivtrafik och trygga serviceresor

Nöjdheten hos de kunder som reser färdtjänst och sjukresor är på samma nivå som motsvarande period 2020. Resultatet för januari–augusti 2021 är 91 procent (mål 95 procent) jämfört med 91 procent för 2020. Snabbt ökande antal resor, fordonsbrist och ökade telefon-

kör samt svårighet att erbjuda ett fordon enligt kunds önskemål kan vara en del i ett minskat NKI (Nöjd-kund-index).

Kundernas upplevda trygghet är på en högre nivå jämfört med 2020 och i nivå med uppsatt mål om 80 procent. Resultat för januari–augusti 2021 är 80 procent (78 procent 2020).

Kundernas upplevda punktlighet är på samma nivå som motsvarande period 2020. Resultatet för januari–augusti 2021 är 95 procent (mål 96 procent) jämfört med 95 procent för 2020. Snabbt ökande antal resor och fordonsbrist påverkar resultatet negativt.

Utveckla ett samlat trafikutbud baserat på efterfrågan och resandebehov

Landsbygdstrafik

Affärsområde Serviceresor (AO) hanterar och ser till att Plusresorna genomförs och det är idag en stor manuell betungande hantering. Stödsystem måste utvecklas för att Plusresor ska kunna vara ett fungerande och attraktivt alternativ för kunderna där även kundlöftet behöver förtydligas ytterligare.

Samlat trafikutbud baserat på efterfrågan och resandebehov

Arbete sker kontinuerligt för att erbjuda ett trafikutbud baserat på efterfrågan och resandebehov genom arbetet med

trafikutvecklingsplanen samt det årliga arbetet med trafikplanerna hos Skånetrafikens affärsområden. Skånetrafiken följer resandeutvecklingen och resanärrernas behov löpande och utifrån detta anpassas trafiken.

Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare

Inför varje upphandling där en landstingskommunal angelägenhet överläts för genomförande till privat utförare, sker ett gediget arbete med att utforma kravställning och avtalsvillkor utifrån juridiska och affärsmässiga aspekter. Krav som inte går att följa upp eller som vi inte avser genomföra uppföljning på, justeras eller stryks från kravställningen. Processen för framtagning av upphandlingsdokumentation tillser att rätt krav, med rätt nivåer och rätt syften, ställs på utföraren och att det finns en plan och organisation för att hantera konsekvenserna av kravställningen.

Under året har en diskussion om den personal som är anställd av privata utförare förts i kollektivtrafiknämnden. Nämnden har därvid skickat ärendet vidare till regionstyrelsen.

Tåg

Avtalen med trafikföretagen är utformade med incitament och viten som ska styra mot en god leverans till kund. Parametrar som styr incitamenten är till exempel ökat resande, god punktlighet, bra information och bemötande mot kund samt delar som styrs med viten är inställda turer, bristande störningshantering, med mera.

Utöver de ekonomiska styrmedlen arbetar Skånetrafiken i god partnersamverkan med gemensamma verksamhetsplaner för att styra och utveckla affären löpande. Vid avvikelser från uppsatta mål arbetas det fram handlingsplaner för att styra uppdraget mot målen. Löpande uppföljning av avtalet sker i flertalet forum samt i en övergripande affärsledning som säkerställer en god leverans utifrån uppsatta mål.

För att verifiera kundernas nöjdhet utförs det löpande kundmätningar ombord på tågen. Resultaten analyseras noggrant för att kunna sätta in rätt aktivite-

ter som leder till en ökad kundnöjdhet. Kundmätningarna ligger också till grund för de incitament som finns i avtalen.

Buss

Fokus har varit att tillsammans med leverantörer säkerställa pålitlig busstrafik för de som behöver resa kollektivt och anpassa trafiken efter rådande omständigheter. Uppföljningen på mål, nyckeltal och beskrivning av genomförda aktiviteter som redovisas enligt särskilda rutiner till Skånetrafiken och kollektivtrafiknämnden. Produktionsnyckeltal följs upp veckovis och analyseras i månatliga uppföljningsmöten inom ramen för respektive trafikavtal.

I det fall avvikelser konstateras i den löpande uppföljningen upprättas handlingsplaner och aktiviteter som stäms av i samband med avtalsmöten med trafikföretagen. Utöver uppföljningsmöten träffas avtalsansvariga i särskilda avtalsmöten för att stämma av mer principiella frågor och övergripande aktiviteter.

Externa kundundersökningar ombord på bussar har genomförts och i år testas även en form av ett ”Mystery Shopper”-koncept. Kundernas bedömning av leveransen inom olika kvalitetsområden avgör enligt respektive trafikavtal om de fastställda kvalitetsmålen har uppnåtts och genererar bonus eller vite till trafikföretaget.

Serviceresor

Serviceresor har under flera år arbetat med uppföljning och dialog upprepade tillfällen per år i tätt samarbete med trafikföretagen. Varje månad stäms alla avvikelser och kundärenden av och en dialog hålls med bolagen för att utveckla verksamheterna gemensamt, lärande och att ständigt öka kvalitén samt kundens trygghet. Avtalen innehåller både bonus och vite som regleras varje månad. Revisioner av trafikföretag sker varje år och man jobbar både med avtalsparten och underleverantörerna. Syftet med detta är att det ska vara ett lärande men även för att tydliggöra vad man har förbundit sig till i avtalen. Ett arbetssätt som gynnar både kund, huvudman och avtalspart.

En hållbar utveckling i hela Skåne

- Utveckling av självservicegraden för köp av biljetter ska öka genom digitala kanaler

Det ska vara enkelt och tryggt att kommunicera med Skånetrafiken via olika digitala kanaler och gränssnitt som är anpassade efter förutsättningarna hos olika målgrupper.

Utveckling av självservicegraden

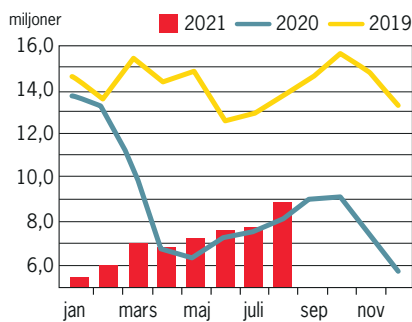
Under året har självservicegraden ökat för varje månad och ligger ackumulerat för perioden på 89,1 procent. Under augusti månad genomfördes 90,8 procent av försäljningen genom en självservicekanal, långt över målet för 2021 som är 85 procent. Anledningarna till utvecklingen är flera:

- En minskning av försäljning ses hos våra egna kundcenter, även under de senaste månaderna när försäljningen generellt har ökat. Vi ser att de kunder som tidigare köpte sin biljett på Kundcenter istället har valt att köpa biljett i andra kanaler, företrädesvis appen, men även våra biljettautomater visar på en ökad försäljning.
- Framdörrarna på våra regionbussar har varit stängda större delen av detta år. Detta innebär att de kunder som hade för avsikt att köpa biljett av föraren på bussen har köpt sin biljett i andra kanaler och har företrädesvis valt Skånetrafikens app.
- Pandemin har skapat en generell digitaliseringstrend, vilket har gjort att en del kunder som inte tidigare tagit steget in i den digitala världen och använt läsplatta och smart telefon har börjat göra det för att hålla kontakt med släktingar, handla matvaror, med mera. Detta har lett till att fler kunder även använder våra digitala kanaler för att köpa sin biljett.

Resor

På grund av covid-19 har det totala antalet resor med Skånetrafiken minskat markant. Antal resor januari–augusti uppgår till ca 56 606 000 och har jämfört med 2019 har minskat med 49,3 procent (mål -15 procent jämfört med 2019).

Totalt antal resor med Skånetrafiken

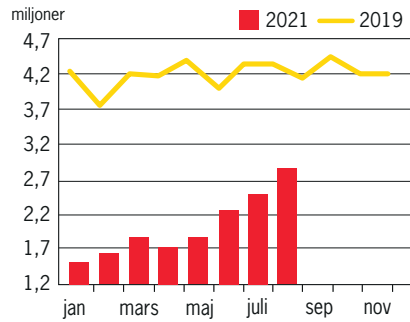
Antalet resor med Skånetrafikens tåg har minskat. Ackumulerat i augusti har man tappat 51 procent av resorna jämfört med samma period 2019. Trafiken över Öresundsbron har tappat 80–90 procent av resorna under de första tre månaderna jämfört med 2019.

För buss ses ett ökat resande jämfört med 2020, men tyvärr fortfarande långt ifrån 2019 års nivå. Dock är resandet fortsatt främst koncentrerat under för- och eftermiddagsrusningarna. Under dessa tider körs, med få undantag, alla tillgängliga fordon. Arbetsmiljöverkets beslut att förbjuda ingång genom framdörrar, jämfört med andra regioner där skyddsglas istället godkänts, skapar en stor risk för att det blir trångt och mindre attraktivt att åter resa kollektivt den dagen restriktionerna lättas.

Serviceresor har många resor, trots pandemin. 98 procent av resorna är inte samordnade och därmed väldigt resurskrävande och ställer stora krav på den fordonspark och förare som verksamheten har avtal med. De övriga 2 procenten är samordnade på kunds begäran.

Sjukresorna ligger cirka 12 procent över 2019 års resor och fortsätter att öka. Samtalen ökar och ligger i genomsnitt på cirka 500 fler per dygn. Resandeutvecklingen har bidraget till att verksamheten har fordonsbrist och svårt att erbjuda en resa utifrån kundernas önskemål. För att underlätta för vården upprättades covid-fordon, fordon som transporterade misstänkt smittade och smittade covid-19-kunder. Det har rört sig om cirka tio fordon som varit i drift stora delar av året. Den senaste tiden har användandet av dessa fordon kun-

Totalt antal tågresor

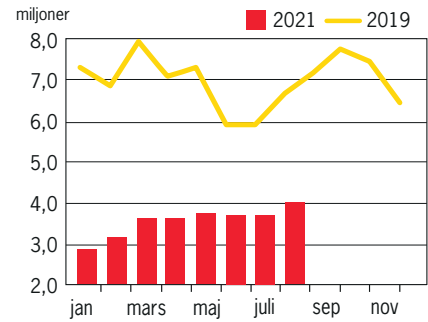
nat minska något utifrån hur behovet från sjukvården har varit.

Under mars upprättades piloten plusresor och där har beställningsmottagning och serviceresors fordon varit engagerade. Detta har gjort att bristen på fordon och väntetider för att få en resa ökat ytterligare.

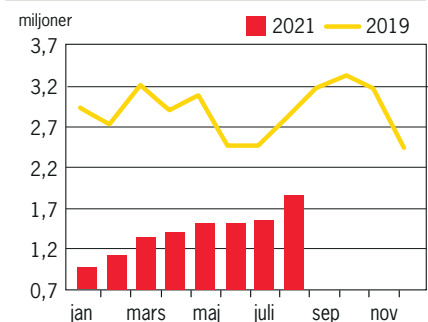
Energianvändning

Trafikens energianvändning och klimatprestanda mäts i kilowattimmar respektive gram koldioxid per personkilometer, det vill säga bränsleförbrukningen och utsläpp som genereras genom användning av bränsle/energi satt i relation till transporterad kund på fordonen. Detta för att visa trafikens verkliga energi- och klimatnytta. Under både 2020 och 2021 har resande med kollektivtrafiken och personkilometrarna minskat till följd av pandemin jämfört med 2019, vilket också påverkar nyckeltalen för energiförbrukning och koldioxidutsläpp. Trafikens sammanlagda energiförbrukning och koldioxidutsläpp mätt i g CO₂ och kWh förbrukad energi kommer under 2021 att minska jämfört med 2020 då det i början av sommaren har införts 82 nya elbussar i Malmös stadsbusstrafik. Genom att köra elbuss minskar energiförbrukningen med cirka 70 procent jämfört med dagens förbränningsmotor-drift. Exakta siffror på trafikens energiförbrukning och koldioxidutsläpp under 2021 beräknas och kvalitetssäkras med hjälp av fakturor från energileverantörer på helårsbasis och kommer att rapporteras i början av 2022 i Skånetrafikens hållbarhetsredovisning och Region Skånes miljöredovisning.

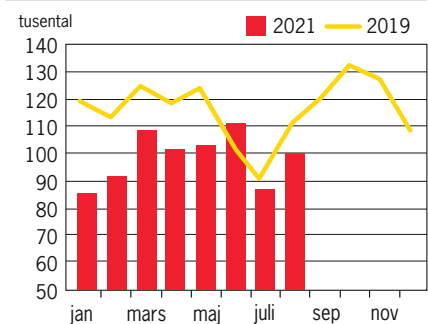
Antal resor med stadsbuss

Antal resor med regionbuss

Antal serviceresor

Den första juli fick Skånetrafikens resor en förnyad licens för Bra Miljöval från Naturskyddsföreningen. Den gamla licensen hade sagts upp av Naturskyddsföreningen på grund av ändrade licensvillkor. Skånetrafiken ansökte om en ny utökad licens och numera är, förutom resor med buss och tåg (Pågatåg och Öresundståg i Sverige), även resor med spårvagn och alla serviceresor som utförs på biogas och förnybar el märkta med Naturskyddsföreningens märkning Bra Miljöval.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kollektivtrafikens resultat efter de första åtta månaderna uppgår till minus 479 miljoner kronor. De totala intäkterna fram till augusti uppgår till 3 411 miljoner kronor (inklusive vidarefakturer). Regionbidraget står för 2 104 miljoner kronor. Av de budgeterade intäkterna är 300 miljoner kronor ett statligt bidrag avseende minskade biljettintäkter vilket ännu inte fallit ut eftersom utbetalningen från Trafikverket sker först i december i år. Biljettintäkterna ligger hittills i år på 964 miljoner kronor jämfört med periodens budget på 1 530 miljoner kronor. Intäkterna har sakta börjat återhämta sig sedan vaccination mot covid-19 kom igång samt att Danmark i juni lättade på sina inrese-regler för fullvaccinerade. Intäkterna från serviceresor samt övriga intäkter och bidrag ligger också något under budget för perioden.

De totala kostnaderna för året uppgår hittills till 3 890 miljoner kronor jämfört med budget 4 169 miljoner kronor. Entreprenadkostnaderna för buss och tåg ligger hittills 175 miljoner kronor under budget. Största anledningarna till det är lägre kostnader för resandecitament, förstärkningstrafik och index

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2020 utfall jan-aug	2021 utfall jan-aug	2021 budget jan-aug	2021 prognos jan-dec	2021 budget jan-dec
Regionbidrag	2 059,3	2 103,8	2 103,8	3 155,7	3 155,7
Biljettintäkter	1 444,3	1 201,1	1 785,4	2 032,4	2 855,4
Specialdestinerade statsbidrag	1,0	7,4	300,0	300,0	300,0
Övriga intäkter	109,7	98,5	64,6	109,8	96,8
Verksamhetens intäkter	3 614,3	3 410,8	4 253,8	5 597,9	6 407,9
Personalkostnader	-185,9	-185,3	-204,2	-297,8	-312,8
Trafikkostnader	-3 111,1	-2 982,7	-3 209,5	-4 699,3	-4 918,8
Fastighetskostnader	-28,8	-41,0	-31,7	-47,7	-47,7
Lämnade bidrag	-7,6	-6,5	-13,5	-22,4	-22,4
Övriga verksamhetskostnader	-331,8	-332,3	-353,7	-545,0	-571,0
Verksamhetens kostnader	-3 665,2	-3 547,8	-3 812,5	-5 612,3	-5 872,8
Kapitalkostnader	-362,5	-341,7	-356,0	-525,6	-535,1
RESULTAT	-413,4	-478,7	85,2	-540,0	0,0

än budgeterat. Kostnader kopplat till serviceresor är även de lägre än budgeterat och anledningen till det är framför allt mindre resor kopplat till covid-19. Dock ser man en ökad resandemängd framöver. Personalkostnader är 19 miljoner kronor lägre än budget och kan förklaras med 15 miljoner kronor lägre i lönekostnader samt 4 miljoner kronor mindre i utbildningar, konferenser och rekrytering. Under året har man från Kollektivtrafiknämnden aktivt jobbat med att reducera kostnaderna.

Läs mer i:

- Kollektivtrafiknämndens verksamhetsberättelse

Länk: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Ekonomi-och-uppfoljning/Arsredovisning/verksamhetsberattelse/>

Kulturverksamhet

Kulturnämndens uppdrag är att bedriva en mångfacetterad kulturpolitik och en verksamhet som både vill bredda och fördjupa kulturlivet. Målet för kulturnämnden är att kulturen ska vara tillgänglig för så många som möjligt och att Skånes invånare ska ha tillgång till ett kulturutbud med stor mångfald, innehållande både bredd och spets och som präglas av kvalitet och nytänkande. Barns och ungas tillgång till konst och kultur är särskilt prioriterat.

Verksamheten har under året på olika sätt påverkats av pandemin, så väl internt som i relation till kultursektorn och kommunerna. Samtidigt har anpassningar av arbetssätt, processer och rutiner gjorts, för att upprätthålla och utveckla processer, samarbeten och kontakter.

Kulturlivet har drabbats hårt av pandemin. Merparten av mottagarna av kulturnämndens verksamhetsstöd bedriver publik verksamhet och har direkt påverkats av restriktionerna för offentliga sammankomster. Många omställningar har också gjorts för fortsatt verksamhet och för att skapa förutsättningar och beredskap för en nystart. Nya format och metoder har tagits fram, kunskaper och erfarenheter som nu behöver vidareutvecklas, delas och spridas.

År 2021 är inledningen på en ny kulturplanepå period med fem tvärgående utvecklingsområden. Detta kräver också nya ansatser och arbetssätt, med målet om ett rikt kulturliv där alla har möjlighet att känna sig delaktiga och inkluderade.

Bättre liv och hälsa för fler

- *Samverkan mellan regionens olika delar ska arbeta tvärssektoriellt för att få ett kulturliv som hela Skåne kan ta del av*

Tvärssektoriell samverkan med Region Skånes nämnder och förvaltningar har

fortsatt och fördjupats. Vissa inriktningar och tidplaner har på grund av pandemin fått justeras eller revideras, men vikten av samverkan och samarbetet har också tydliggjorts. Nämnas kan samverkan mellan olika verksamheter i Region Skåne för ökad vaccintäckning, med stöd till uppsökande kommunikation från aktörer som bibliotek och studieförbund och andra representanter för idéburen sektor.

Samarbetet mellan kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden har de senaste åren fördjupats, bland annat genom den gemensamt finansierade tjänsten med forskarkompetens. En reviderad version av Region Skånes strategi för kultur och hälsa har också tagits fram för beslut av respektive nämnd.

Konst i offentliga miljöer är viktigt ur ett demokratiskt perspektiv och genom inköp och uppdrag ska Region Skånes konstsamling också stimulera konstlivet. Den praktiska hanteringen av samlingen sköts av servicenämnden på uppdrag av kulturnämnden. Regionfullmäktige har gett kulturnämnden i uppdrag att utreda hur konstsamlingen ska bli mer tillgänglig och ett avtal tecknades med Lunds universitet om en forskningsstudie. Studien sker i samverkan mellan universitetet, kulturförvaltning och regionfastigheter genom konstservice. De båda förvaltningarna har under året också arbetat med översyn av överenskommelsen mellan förvaltningarna.

Barnkonventionen är sedan den 1 januari 2020 svensk lag och representanter för kulturförvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram en koncerngemensam handlingsplan för implementering av barnkonventionen i Region Skånes verksamheter. Under 2021 består också kulturförvaltningen i arbetet med att revidera den koncernövergri-

pande handlingsplanen för att säkerställa de nationella minoriteternas rättigheter.

Kulturnämnden har under året beretts möjligheter att inkomma med synpunkter på förslaget till *Regionplan för Skåne 2022–2024*, som ska utgöra ett stöd i kommunernas fysiska planering och koppla samman översiktsplanerna med den regionala utvecklingsstrategin. Kulturnämnden poängterar vikten av att kulturen aktivt finns med som en kraft i samhällsbygget, med särskild betoning på kulturmiljön, arkitektur, form och designs betydelse för samhällsutvecklingen. Kulturförvaltningen har också deltagit i det förberedande arbetet och bidragit med underlag. Förvaltningen deltar även i arbetet med Region Skånes yttranden över kommunala översiktsplaner och planprogram.

- *Dialog och samarbete mellan kommunerna och Region Skåne ska fortsätta så att alla invånare kan ta del av vårt rika konst- och kulturliv*

Dialog och samarbete mellan Region Skåne och de skånska kommunerna är centralt för att ge alla invånare möjlighet att ta del av ett rikt konst- och kulturliv. Under året har situationen med pandemin och nystart för kulturlivet stått särskilt i fokus för dialog. Hur pandemin drabbat kulturlivet i kommunerna och hur beredskapen och behoven ser ut inför en nystart, var också temat för de kulturpolitiska överläggningarna med kommunerna. Enskilda överläggningar har också förts med kommuner om gemensamt finansierade kulturinstitutioner och aktuella frågor som kulturprogram och kulturhuvudstadsansökningar. Som en del i samverkan med och mellan kommuner har kulturnämnden även utlyst projektstöd

till kommunsamverkansprojekt. Syftet är att stärka interkommunal samverkan och konstnärlig samt kulturell lokal utveckling.

Regelbundna möten hålls med kommunernas kulturchefer och bibliotekschefer. Teman under våren har varit den nya kulturplanen för Skåne och förslag till ny regional biblioteksplan. Som en del i samverkan med kommunerna har kontakter också etablerats med kulturskolornas samordningsresurs i Skåne, vars uppgift är att utveckla samarbetet mellan kommunernas kulturskolor.

- *Kulturlivets roll i det folkhälsoförebyggande arbetet, med fokus på barn och unga, ska utvecklas*

Att främja möjligheten till kulturupplevelser och delaktighet i kulturlivet är en viktig del i arbetet för en jämlik hälsa. Detta måste särskilt uppmärksammas när det gäller barns och ungas psykiska och fysiska hälsa och möjligheter till delaktighet, skapande och kulturupplevelser.

En av grundpelarna i barnkonventionen är rätten att få komma till tals. Barns röster och erfarenheter får dock sällan genomslag, vilket särskilt drabbar barn med funktionshinder. Utifrån erfarenheterna från det metodutvecklingsprojekt med fokus på barns rättigheter som genomförts i samarbete med Länsstyrelsen Skåne, ska nu inriktningen för det fortsatta arbetet tas fram. Kulturverksamheter med verksamhetsstöd kan under året också söka medel för att arrangera fortbildning eller kompetensutveckling i barnrätt och barnkonventionen. Den utbildning som under förra året arrangerades för nämnd och förvaltning och som också filmades, finns även fortsatt tillgänglig externt via Region Skånes hemsida.

Den regionala biblioteksverksamheten fortsätter arbetet med *Bokstart* för att främja små barns språkutveckling och stärka föräldrarnas språkfrämjande roll. Arbetet genomförs i samarbete med barnhälsovården och folkbiblioteken. Även fyra skånska museer har fått stöd för att utforska hur museer kan arbeta på ett språkfrämjande sätt. Sub-

ventioner har också erbjudits kulturverksamheter med verksamhetsstöd för deltagande i utbildningen *Konst, kultur och hälsa*, som tagits fram i samarbete med Lunds universitet. Kursen vänder sig även till personal inom hälsa, vård och omsorg och socialt arbete.

Tillgänglighet och kvalitet

- *Implementera Regional kulturplan för Skåne 2021–2024*

Den nya kulturplanen har under året på flera olika sätt stått i fokus för kultur- och förvaltningen. *Regional kulturplan för Skåne 2021–2024* utgår från tre vägledande principer: Kulturens egenvärde, Kulturens demokratiska grund och Kulturens kraft i samhällsbygget. Med avstamp i de vägledande principerna fokuserar kulturplanen sedan på tvärgående utvecklingsområden som är gemensamma för hela sektorn. De fem utvecklingsområdena är delaktighet och medskapande, konstnärligt skapande, kulturens rum och platser, barns och ungas rätt till kultur samt digital utveckling.

Med utgångspunkt i temat ”Hur kan vi tillsammans skapa ett kulturliv öppet för alla?” arrangerades i mars en digital mötesplats med fokus på kulturplanen. Programmet tog avstamp i kulturplanens tre kulturpolitiska utgångspunkter och drygt 450 personer deltog i hela eller delar av mötet.

För att skapa större och strategisk samstämmighet mellan kulturplanen och kulturpriser har också en översyn och revidering gjorts av Region Skånes kulturpris och Kulturpaletten. Kulturpriset ska premiera ett pågående konstnärskap och främja en fortsatt konstnärlig karriär. Kulturpaletten ska vara ett verksamhetspris med utgångspunkt i de fem utvecklingsområdena i kulturplanen.

- *Fortsatt arbete med uppdraget att bedriva regional biblioteksverksamhet*

I Region Skånes uppdrag ligger att bedriva regional biblioteksverksamhet. Målgruppen är främst chefer och personal i kommunernas biblioteksverksam-

het. Uppdraget innebär även att initiera och stimulera samverkan mellan bibliotek och andra aktörer inom offentlig sektor, universitet, idéburen sektor samt övriga konst- och kulturlivet.

Bibliotekslagen föreskriver att kommuner och regioner ska ha en politiskt antagen biblioteksplan. För Region Skånes del innebär det att planen ska omfatta den regionala biblioteksverksamheten och sjukhusbiblioteken. Förslag till ny regional biblioteksplan har därför tagits fram på uppdrag av och i samarbete mellan kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. I planen har fyra områden för utveckling och samarbete identifierats: Delaktighet och demokrati, Lärande och läsande, Kreativitet och kultur samt Hållbarhet och hälsa. Beslut om ny biblioteksplan tas av kulturnämnden respektive hälso- och sjukvårdsnämnden under hösten, för fastställande av regionfullmäktige i februari 2022.

Den regionala biblioteksverksamheten utvecklade under förra året ett nytt samarbete kring metoden framtidsdialog för stöd i bibliotekens strategiska utveckling och utarbetande av biblioteksplaner. Till dialogerna kopplades följeforskning i samarbete med Lunds universitet och en metodhandbok har nu utarbetats. Presentation sker på höstens Bokmessa.

Konferensen för biblioteksverksamheter, Stora utvecklingsdagen, genomfördes som en digital heldagskonferens. Fokus låg på de skånska folkbibliotekens olika projekt som presenterades på temana plats, läsande, berättande och delaktighet. Det digitala formatet gav också möjlighet för ett större antal deltagare och internationella gäster.

En hållbar utveckling i hela Skåne

- *Öka den digitala kompetensen för att kulturen ska kunna nå fler människor och för att personer med olika funktionsvariationer ska få tillgång till kultur och vara delaktiga i att skapa den*

Digital delaktighet är en demokratifråga och digital kompetens alltmer en förutsättning för att kunna delta i samhället och för att få tillgång till samhällstjän-

ter. Detta har i hög grad tydliggjorts under pandemin, särskilt vad gäller äldre och personer med funktionsnedsättning.

Digitaliseringens inverkan är stor på både skapandet, förmedlingen och upplevelsen av kultur. Kulturnämnden har under flera år arbetat aktivt för att utforska de möjligheter och utmaningar som den digitala utvecklingen innebär de senaste åren med särskild tyngdpunkt på berättelse- och publikutveckling.

Ett forskningsprojekt pågår sedan fem år tillsammans med Malmö universitet inom området digital utveckling. En enkätundersökning genomfördes för två år sedan med fokus på hur den digitala utvecklingen såg ut hos mottagarna av kulturnämndens verksamhetsstöd. En ny enkät har nu utarbetats för att undersöka vilka effekter pandemin haft för kultursektorns digitala utveckling. Enkätundersökningen kommer att genomföras under hösten.

Samtalsserien *Framtidens berättande* arrangeras av kulturförvaltning och Malmö universitet, där forskare och kulturaktörer diskuterar de möjligheter och utmaningar som följer med digitalisering. Vårens samtal hade tema om konstmusiken som berättandeform, scenkonst som hybrid berättelseform samt om digitala spel och interaktiva berättarformer.

Den regionala biblioteksverksamheten har under de tre tidigare åren fått särskilda nationella resurser för att delta i projektet Digitalt först med syfte att öka den digitala kompetensen hos befolkningen. Inom projektet har tre paket genomförts där biblioteken erbjudits kompetensutveckling. På grund av pandemin har delar fått förlängas eller

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2020 utfall jan-aug	2021 utfall jan-aug	2021 budget jan-aug	2021 prognos jan-dec	2021 budget jan-dec
Regionbidrag	208,9	216,2	216,2	324,3	324,3
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	0,4	0,5	0,5	0,7	0,7
Statsbidrag	134,9	147,1	147,1	220,6	220,6
Övriga intäkter och bidrag	2,5	2,8	0,1	0,1	0,1
Verksamhetens intäkter	346,7	366,5	363,8	545,7	545,7
Personalkostnader	-14,4	-14,6	-16,1	-24,1	-24,1
Lämnade bidrag	-317,8	-330,4	-334,0	-501,1	-501,1
Övriga omkostnader	-11,9	-11,3	-13,7	-20,5	-20,5
Verksamhetens kostnader	-344,2	-356,3	-363,8	-545,7	-545,7
RESULTAT	2,5	10,3	0,0	0,0	0,0

getts uppskov. Projektet har samtidigt fått extra aktualitet under pandemin och digitala initiativ har också tagits av biblioteken.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kulturnämndens budget för 2021 omsluter 547,5 miljoner kronor, varav regionbidraget uppgår till 324,3 miljoner kronor. Den statliga finansieringen inom ramen för kulturverksamhetsmodellen uppgår enligt beslut av Statens kulturråd i januari till 220,6 miljoner kronor.

Statens kulturråd beviljade i maj 2021 Region Skåne 24,2 miljoner kronor i utökad statsbidrag att fördela inom samverkansmodellen i syfte att kompensera för pandemins effekter. Medlen fördelas av kulturnämnden till 15 kulturverksamheter.

Periodens resultat är 10,3 miljoner kronor. Resultatet per augusti beror på att kostnaderna för strategiska insatser enligt kulturnämndens verksamhetsplan och budget har sin tyngdpunkt

under hösten, medan budgeten är periodiserad i tolfedelar. Planerade aktiviteter har också fått ställas om på grund av rådande restriktioner under året. Strategiska insatser i form av kulturstöd görs under hösten genom utlysningar av utvecklings- och produktionsstöd samt tematiska stöd. Inom regionala biblioteksverksamhet är utlysningar riktade till folkbiblioteken planerade för bland annat projektstöd och kompetensutveckling.

Det ekonomiska resultatet för helår 2021 beräknas inte avvika från prognostiserat nollresultat.

Läs mer i:

- Kulturnämndens verksamhetsberättelse

Länk: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Ekonomi-och-uppfoljning/Arsredovisning/verksamhetsberattelse/>

Regional utveckling

För att nå Region Skånes övergripande målbild fokuserar regionala utvecklingsnämnden på de fyra prioriteringsområdena: ökad produktivitet, stärkt kompetensförsörjning, ett sammanbundet Skåne och bättre hälsa för fler. Det regionala utvecklingsarbetet drivs framförallt i samhandling och samarbete med övriga utvecklingsaktörer i Skåne. Vidare genom intressebevaknings- och påverkansarbete, kommunikation och analyser för att stödja den regionala utvecklingen inom områdena arbetsmarknad, näringsliv, innovation, infrastruktur, regional planering samt miljö och hälsa. Vikten av dessa uppgifter har stärkts av covid-19-pandemin vilken har ökat behovet av samordning kring dessa frågor.

Bättre liv och hälsa för fler

• *Arbeta för att få fler skåningar i arbete genom bättre matchning på arbetsmarknaden och bygga en stark utbildningsregion med livslångt lärande*

» En uppföljningsmodell över komvux-studerande i Skåne har utarbetats med hänsyn till kommunernas behov av systematisk uppföljning som pekar på de effekter vuxenutbildningen har för den regionala kompetensförsörjningen, samt inom vilka områden vuxenutbildningen behöver stärkas.

» Med hjälp av Region Skånes ledning och styrning av utbildningsanordnare har Skånes fyra universitet/högskolor beslutat om kursstart för fyra nya utbildningar med branschkoppling mot hållbar industriell utveckling, innovation inom smarta och hållbara städer, yrkesverksamma i livsmedelssektorn, primärproduktionen samt hållbara skogsbruksmetoder. Folkhögskolorna har be-

viljat kursstart för sex nya utbildningar (kock/storkök, elevassistent, undersköterska, programmering, fastighetsskötare och hållbar odlingsteknik).

» Teknikcollege Skåne, med 1500 elever, 230 avtalsknutna företag och en examensgrad på 88 procent, är i nationell jämförelse starkt.

• *Tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, hälso- och sjukvården, kommuner, lärosäten, den idéburna sektorn och näringslivet stödja utvecklingen av ett framtida hållbart hälsosystem*

» En förstudie om Skånes åldrande befolkning kopplat till bostäder och framtidens vård och omsorg presenterades i juni 2021. En central slutsats i rapporten är att det är önskvärt och kanske också nödvändigt att det skapas en ökad tvärsektorieell förståelse och ökad samverkan mellan de bostadsrelaterade frågorna och vård- och omsorgsfrågorna.

» Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 24 april 2020 om att anslå 1,5 miljoner kronor till en utlysning till idéburen sektor i syfte att främja psykisk hälsa kopplat till pandemins effekter. Detta har resulterat i att elva organisationer kunnat utöka sin bemanning med bland annat kuratorer, utbildat volontärer och därmed kunna möta en större målgrupp, framför allt barn och kvinnor.

» Region Skåne har under våren genomfört en undersökning hos idéburna organisationer som kan bidra till ökad psykisk hälsa hos unga samt till barn- och ungdomsorganisationer som visade att medlemsantalet och aktiviteterna har minskat under pandemin samt att det har blivit svårt att rekrytera styrelsemedlemmar. De idéburna organisatio-

ner uttrycker också vikten av samverkan med offentlig sektor för att upprätthålla och utveckla kapaciteten.

Tillgänglighet och kvalitet

• *Fortsatt samarbete med Skånes kommuner bland annat genom att ta fram data och analyser som kan användas i det kommunala planeringsarbetet*

» Region Skåne har under våren fortsatt arbetet med ”lokalt kriscoachingspaket” till stöd för kommunerna i deras arbete att hjälpa företag som drabbats hårt av pandemin. Paketet har lett till att fler företag klarat sig genom krisen, nya metoder och modeller har tagits fram och nya samarbeten har skapats.

» Arbetet med Region Skånes årligen uppdaterade modell för skattning av bostadsefterfrågan på regional och kommunal nivå har fortsatt. Skånes kommuner använder data från Region Skånes befolkningsprognos för att skatta det demografiska bostadsbehovet. Båda skattningarna utgör ett viktigt underlag för kommunernas arbete med riktlinjer för bostadsförsörjning.

» Samarbetet med de skånska kommunerna har stärkts genom att arbetet med Skånskt bostadsnätverk återupptagits, vilket leddes av Region Skåne och Länsstyrelsen och som samlar kommunala planerare och andra skånska aktörer på bostadsområdet.

» Region Skåne tillgängliggör viktig samhällsdata för kommunerna genom Skånedatabasen. Under våren har ett flertal utbildningar hållits för kommunala användare. Kommunrapporter över utvecklingen i Skånes kommuner har löpande uppdaterats till senast tillgängliga statistik under våren.

• *Fortsätta arbetet med kompetensförsörjning och företagens innovationsarbete så att de kan anställa rätt personer och växa*

» Region Skånes digitaliserings- och internationaliseringscheckar till små och medelstora företag har gett markant högre (2-3 gånger) sysselsättnings-tillväxt och betydligt högre (cirka 20 procent) tillväxt av förädlingsvärde jämfört med kontrollgrupp.

» Drygt 800 små och medelstora företag har stöttats av Region Skåne/Tillväxtverket/ALMI i sin digitala omställning, och över 100 av dessa företag har gjort en djupgående analys av sitt digitala arbete inom marknadsföring och sälj.

» Inriktningen för Region Skånes arbete som digitaliseringskoordinator har fastställts till att ”stötta och driva på Skånes digitala omställning för en effektivare välfärd och ökad produktivitet i näringslivet”.

» Projektet DigIT Hub har målet att etablera en europeisk digital innovationshubb. Verksamheten har drivit flera kompetenshöjande insatser inom digitalisering för små och medelstora företag och offentliga aktörer under våren 2021.

» Region Skånes projekt för klimatväxling har tagit fram flera verktyg och tips som samlats i en digital kunskapsbank, tillgänglig för alla. Några skånska företag ska under tio månader få stöd av projektet att ta fram och införa en skraddarsydd klimatväxlingsmodell i sina organisationer.

» Den 18 juni lämnade Region Skåne ett förslag till regeringen gällande ett nytt Interreg-program för Öresund-Kattegatt-Skagerrak, ett nära samarbete med tio regioner i Sverige, Danmark och Norge. Programmet möjliggör EU-finansiering av projekt inom Stärkt innovationsförmåga inom specialiseringsområdena – med fokus på Life Science, grön omställning, infrastruktursatsningar, sysselsättning och utbildning.

» Under ordförandeskapet i Greater Copenhagen 2021 är fokus att skapa tydliga resultat, bland annat genom att skapa tydligare förflyttningar på natio-

nell nivå utifrån de politiska överenskommelser, så kallade charters, som hittills nåtts i samarbetet.

» Den gränsöverskridande arbetsmarknaden i Greater Copenhagen har under första halvåret 2021 påverkats negativt av pandemin och de inreserestriktioner som Sverige och Danmark infört till följd av krisen. För att minimera kostnaden för den enskilda och konstruktivt bidra till upprätthållandet av den gränsöverskridande arbetsmarknaden har Region Skåne erbjudit gratis snabbtest för covid-19 till denna grupp.

En hållbar utveckling i hela Skåne

• *Verka för utbyggt bredband i hela Skåne så att tillgången till digitala verktyg och samhällsservice blir mer jämlik*

» Den 7 maj lämnade Region Skåne, i samverkan med skånska aktörer, in vilka byggnader som bör prioriteras för bredband till Post- och Telestyrelsen, totalt 2896 stycken. Prioriteringarna har skett med målet att det ska gå att skapa bra projekt som kan få nationellt stöd i nästa steg.

• *Arbeta för att bredband ska klassas som en nationell infrastruktur*

» Inom Regionsamverkan Sydsverige pågår arbete med att samordna påverkansinsatser mot nationell nivå.

• *En väl utbyggd och fungerande infrastruktur möjliggör en hållbar regional utveckling där människor kan bo och arbeta och företag kan finnas i hela Skåne. Arbetet utifrån Skånepaketet ska fortsätta för att uppfylla detta*

» Region Skåne har tillsammans med ett 30-tal aktörer samordnat framtagandet av ett skånskt elektrifieringslöfte för regionala godstransporter som lämnades in till regeringskansliet den 25 maj.

» En rapport om läkemedelsrester i avloppsvatten presenterades av Länsstyrelsen Skåne tillsammans med Region Skåne och Högskolan Kristianstad i slutet av april. I rapporten identifierades avloppsreningsverk som har stora utsläppsflöden i förhållande till storleken

på mottagande vattendrag och reningsverk som har stor risk för höga utgående koncentrationer av läkemedelsrester.

» Nya arbetsgrupper har tillsatts inom ramen för Forsknings och innovationsrådet i Skånes arbete med vattenförsörjning vilka ska arbeta med: 1. fokus på bygg/fastighetssektorn, 2. recirkulation och vattenåtervinning/närodling och användning av resursvatten i stadsnära områden, 3. kraftsamla inför kommande vatten, *Knowledge and Innovation Community (KIC)*.

» Projekt hamnutveckling, som slutrapporterades under våren 2021, har haft fokus på vidare kartläggning av transporter via skånska hamnar och särskilt av infrastrukturåtgärder som kan stödja en utveckling för att stärka sysselsättning och varuförsörjning.

» En studie kring godstransporter på järnväg och minskad klimatpåverkan avslutades under våren 2021. Studien ger ökade insikter kring förutsättningarna för vidare arbete mot klimatmålen.

» En studie som syftar till att framtidssäkra de satsningar som pekas ut inom ramen för den regionala transportinfrastrukturplanen 2022–2033 har identifierat möjliga framtida brister inom det regionala transportinfrastruktursystemet. Slutsatsen är att transportinfrastrukturplanen bör ta höjd för en kraftig ökning av investeringar till regional cykelinfrastruktur, ökade riktade satsningar på kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik samt utvärdera redan utpekade satsningar på det regionala vägnätet.

» För att markera vikt och angelägenheten att bygga ut järnvägsobjekten enligt Skånebildens har Region Skåne, enligt med kommunerna, beslutat om att öka regionala transportinfrastrukturplanens (RTI-plan) samfinansiering för några av objekten inför revideringen av den nationella planen våren 2022.

» Trafikverket genomför en lokaliseringsutredning för ny stambana Hässleholm–Lund som inbegriper fyra samråd. Region Skåne har därför tillsammans med Eslöv, Höör och Hässleholm under våren enats om att med Skånebildens som utgångspunkt göra en genomlysning som beskriver de alternativ för

utbyggnad som kommunerna efterfrågat.

» Arbetet med nya fasta förbindelser över Öresund har under första halvåret 2021 främst koncentrerats till fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör. En analys av sociala effekter av en fast HH-förbindelse visar att den har potential att bidra till ökad tillgänglighet, fler arbetsmöjligheter och stärkt socialt kapital i Öresundsregionen.

» Samråd om Regionplan för Skåne 2022–2040 har genomförts med ett stort antal aktörer och omfattade även workshops om flerkärnighet, vatten, och elförsörjning. Baserat på samrådet har ett förslag till granskningshandling och samrådsredogörelse tagits fram.

» Ett projekt som genomförts med stöd av Delegationen mot segregation, för att minska och motverka segregation är avslutat. Resultatet uppnåddes med en ökad kunskap om såväl socio-ekonomisk segregation i Skåne som insatser och metodik för att minska och motverka segregation genom regional fysisk planering.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Regionala utvecklingsnämnden redovisar per augusti 2021 ett resultat på +33,5 miljoner kronor (budget för samma period +29,1 miljoner kronor). Differensen på -21,9 miljoner kronor på intäktssidan hänförs huvudsakligen till lägre intäkter i projekt jämfört med budget.

Verksamhetens kostnader står för en positiv avvikelse om +26,3 miljoner kronor per augusti, vilket framför allt beror på att lämnade bidrag, konsultkostnader och övriga kostnader varit lägre än budgeterat. Kostnaderna vän-

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2020 utfall jan-aug	2021 utfall jan-aug	2021 budget jan-aug	Avvikelse utfall- budget
Regionbidrag	133,3	145,9	145,9	0,0
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	1,5	1,9	1,5	0,4
Statsbidrag	0,2	0,1	0,0	0,1
Övriga intäkter och bidrag	43,7	29,8	52,2	-22,4
Verksamhetens intäkter	178,8	177,7	199,6	-21,9
Personalkostnader	-29,7	-30,3	-32,5	2,3
Konsultkostnader	-11,6	-6,2	-14,2	7,9
Lämnade bidrag	-100,4	-99,3	-111,4	12,1
Köp av verksamhet, material och tjänster	-0,9	-1,5	-1,5	0,0
Övriga kostnader	-7,8	-7,0	-10,9	3,9
Verksamhetens kostnader	-150,4	-144,3	-170,5	26,3
RESULTAT	28,4	33,5	29,1	4,4

tas öka under resten av året. Under våren har flertalet upphandlingar genomförts som resulterar i konsultkostnader när leverans sker och arbetet genomförs under hösten. Övriga kostnader är lägre huvudsakligen på grund av att pandemin fortfarande påverkar möjligheten att resa och anordna fysiska möten.

Regionala utvecklingsnämnden lämnar i augusti 2021 en helårsprognos på +/- 0. Covid-19 har under 2021 fortsatt påverkat ekonomin på så sätt att det inte varit möjligt att resa och anordna fysiska möten i vanlig ordning. Prognosen för övriga kostnader har följaktligen justerats ned. Personalkostnaderna prognostiseras också bli lägre än budgeterat, huvudsakligen på grund av tjänstledigheter. En genomgång av planerade beslut och åtgärder för resterande del av 2021 resulterar dock i att prognosen för lämnade bidrag justeras upp i förhållande till budget.

Läs mer i:

- Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse

Länk: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Ekonomi-och-uppfoljning/Arsredovisning/verksamhetsberattelse/>

Verksamhetsstöd

Service och IT-stöd

Under perioden januari–augusti 2021 har servicenämnden genom förvaltningen regionservice fortsatt utveckla serviceleveranser med fokus på hållbarhet, transparens och digitalisering. Och trots den pågående covid-19-pandemin har regionservice kunnat leverera tjänster på hög nivå.

Digitaliseringens roll som verktyg och stöd för regionservice verksamhet har stärkts ytterligare. Förberedelser för införande av Skånes digitala vårdssystem (SDV) har pågått och samma gäller utrustning av den digitala plattformen CAFM. Inom transportverksamheten har införandet av CAFM-plattformen möjliggjort en standardisering av processer samt kvalitetssäkring av arbetsätt med data som underlag. Därtill har införandet även medfört utökad funktionalitet för bland annat spårbarhet och hinderrapportering samt uppföljning över tjänsteleverans ett antal processer.

Regionservice har under första halvåret även öppnat flera nya möbelförråd i Region Skåne. Det har inneburit såväl insparade pengar som en vinst för miljön när hundratals fler befintliga möbler fått ett nytt liv på annat håll i organisationen. Hittills i år har nästan 600 möbler återbrukats.

I syfte att förbättra produktions- och leveransuppföljningen samt ge kundförvaltningarna en tydligare bild av vad de beställer och vad som levererats har ett särskilt projekt startat upp. Projektet har i uppdrag att ta fram och implementera processer för produktions- och leveransuppföljning, implementera nyckeltal samt att ta fram en modell för presentation av data. Arbetet är omfattande och beräknas pågå i minst ett år.

Ansvarsfull fastighetsförvaltning och effektiv användning av Region Skånes lokaler

Förvaltning regionfastigheter ansvarar för ägande, underhåll och utveckling av Region Skånes fastighetsbestånd, samt för de externa förhyrningar där Region Skåne är hyresgäst. Regionfastigheter har ett tydligt verksamhetsfokus utifrån de strukturella och verksamhetsmässiga förutsättningar som definieras av hälso- och sjukvården.

Tillgänglighet

Regionfastigheter arbetar för att förbättra tillgängligheten både genom tydlig skyltning och genom att skapa förutsättningar för en bra fysisk tillgänglighet. Skyltningen av sjukhusområdena är viktigt för patienter, besökare och medarbetare. Under vårvintern 2021 har förvaltningen slutfört rekrytering av förvaltare för skyltar och utemiljö. Statusbesiktning av skyltning på alla sjukhusområden är genomförd och utifrån resultatet av dessa ska en handlingsplan tas fram.

Tillgänglighetsdatabasen är en tjänst som informerar om tillgänglighet i den fysiska miljön. Arbetet med att uppdatera Tillgänglighetsdatabasen pågår men är försenat med anledning av besöksrestriktioner till följd av covid-19. Utifrån den reviderade tidplanen beräknar regionfastigheter att ha inventerat alla Region Skånes vårdlokaler senast vid utgången av 2023.

Miljö och energi

Bygg- och fastighetssektorn står för en betydande del av samhällets miljö- och klimatpåverkan och har ett stort ansvar och stora möjligheter att begränsa den. För att bidra till lösningar och möta utmaningarna har regionfastigheter gått

med i Lokal Färdplan Malmö 2030 (LFM30) samt Swedish Green Building Council (SGBC). I och med medlemskapet i LFM30 har regionfastigheter avgett ett klimatlöfte om att använda minst 50 procent slaggbetong i kommande byggnation.

Regionfastigheters utökade samarbete med elnäts-, värme- och kylleverantörer i Helsingborg, Lund och Malmö har fortgått under året. Detta samarbete har skett i form av pilotprojekt samt projekt delfinansierade av myndigheter och EU. Vidare har förberedelserna för leverans av fjärrkyla till sjukhusområdet i Malmö framskridit som planerat.

På Skånes universitetssjukhus i Lund sker samarbete med Kraftringen, flertalet företag och Lunds universitet i ett projekt rörande en digital plattform för handel och styrning av energi. Projektet som löper fram till och med år 2024 stöds finansiellt av Energimyndigheten och inkluderar även finansiering av en doktorandtjänst på Lunds Tekniska Högskola (LTH). Detta projekt, liksom ett pilotprojekt i Helsingborg, adresserar effektoproblematiken i Skåne genom att bland annat prissätta den volym- och effektflexibilitet Region Skåne kan erbjuda marknaden.

Sen oktober 2020 har den specifika faktiska energianvändningen ökat från 190 till 203 kWh/m². Motsvarande klimatkorrigerad specifik energianvändning är en ökning från 204 till 214 kWh/m² att jämföra med årets målvärde om 197. Prognosen är därmed att regionfastigheter inte kommer att nå målet för 2021. All ökad energianvändning ligger på värmesidan. En stor del av förklaringen till denna ökning ligger i de installationstekniska åtgärder som vidtagits till följd av covid-19. Dessa åtgärder för att skapa undertryck i vårdlokalerna

har gett avtryck i form av ökad energi-användning under uppvärmningssäsongen. Redovisad siffra avser all energianvändning, summan av fastighets- och verksamhetsenergi.

Energikartläggningar fick pausas till följd av covid-19 men är nu igång igen. Installationstekniska covid-19-åtgärder har börjat återställas. Nya förslag till energieffektiviserande åtgärder har minskat kraftigt under året, analys av hur arbetet kan förbättras kommer att påbörjas under hösten 2021.

Framtidens arbetsplats

Den pågående pandemin har påverkat befintliga arbetssätt bland annat genom att andelen distansarbete ökat för de medarbetare som haft möjlighet. Erfarenheten av distansarbete är övervägande positiv och bedömningen är att även efter pandemin kommer troligen fler medarbetare i viss utsträckning att arbeta på distans. Fastighetsdirektören har fått i uppdrag att inventera samtliga av Region Skånes administrativa lokaler och ta fram en plan för att på sikt minska dessa jämfört med 2021. Synkronisera detta med det pågående arbete med framtagande av en regional standard för administrativa lokaler. Samtidigt ska Region Skånes befintliga administrativa lokaler i möjlig takt anpassas till den kommande standarden. Regionfastigheter avser att inleda arbetet med sina egna lokaler.

Upphandlingar

Region Skånes upphandlingar ska bidra till att kvaliteten i verksamheten ökar och kostnaderna sjunker. Upphandlingarna ska främja konkurrensen samtidigt som vi arbetar aktivt för att möjliggöra för små och medelstora företag att konkurrera om regionens avtal.

Under pandemin har ett flertal aktiviteter intensifierats för att säkra leverans av kritiska produkter till verksamheten. Till exempel har kontinuerliga avstämningar genomförts med leverantörer som haft leveransproblem för att säkra behoven samt få kännedom om eventuella kommande brister i god tid. Därutöver har aktiviteter genomförts med Region Skånes förrådsleverantör

och läkemedelsleverantör att dessa köpt hem större volymer av vissa kritiska produkter och läkemedel för att minska sårbarheten men även för att täcka in ett eventuellt kommande ökat behov. Andra aktiviteter för att förbättra kvaliteten i verksamheten har varit att genomföra stödköp från andra leverantörer när avtalad leverantör inte kunnat leverera avtalad produkt.

Under pandemin har det också blivit tydligt att styrningen av inköp i regionen behöver utvecklas för att öka förmågan till att säkra leveranser i brist-situationer. Ett nära samarbete med verksamheten är en grundförutsättning för att behovet i större utsträckning kan identifieras och med det även varierat.

Region Skåne arbetar systematiskt med dialog med marknadens aktörer såväl före, under som efter upphandling i syfte att stimulera konkurrensen och få fler företag att vilja delta i offentlig upphandling. Under våren hölls seminariet ”Att göra affärer med Region Skåne” tillsammans med företag och idéburna sektorn där ca 180 personer deltog från olika företag och organisationer. Huvudsyftet är att sprida kunskap och väcka intresse men även att hjälpa oerfarna och ofta små företag att skaffa den kunskap som krävs för att kunna lämna anbud i upphandlingar. Till exempel möjligheten för företag att lämna gemensamma anbud för att tillmötesgå de ofta stora behov som regionen har. För att ytterligare öka möjligheten för mindre företag är att dela upp upphandlingen i mindre delområden och undergrupper samt genom att bjuda in till dialog.

För att ytterligare säkra robustheten i materialförsörjning pågår kontinuerlig dialog med leverantörerna om deras ansvar att säkerställa leveranser, ersättningsartiklar, mätning av leveransförmåga och att leverantörerna proaktivt informerar om eventuella kommande leveransstörningar. Region Skåne använder sig av en eskaleringsstrappa i dialoger med leverantörer. I dialogen uppmuntras leverantörer i första hand att ta ett större avtalsmässigt ansvar vid brist och att aktivt verka för leverans av alternativa

artiklar, i stället för att direkt utkräva sanktioner.

Genom god omvärldsbevakning kunde Region Skåne tidigt se konsekvenserna av den kommande pandemin. Detta möjliggjorde att inköpsavdelningen tidigt påbörjade sourcingen (identifiering av nya leverantörer/produkter) och därmed redan under våren 2020 säkerställdes behovet av skyddsmaterial för Region Skåne vilket än idag är säkrat trots en hög global efterfrågan.

Robusta och säkra verksamheter

I drygt ett och ett halvt år har covid-19 satt Region Skånes verksamheter och deras förmåga att hantera kriser på prov. Att samarbeta lösningsorienterat utifrån gemensamma metoder har varit nyckeln till en framgångsrik hantering av såväl pandemin som dess vidare konsekvenser. Regelbundna möten och avstämningar, kommunikation och information samt en tydlig rollfördelning och gemensam lägesbild har varit avgörande för ett lyckat arbete. Detta arbetssätt har även bidragit till en ökad kännedom om, och förståelse för olika verksamheters kompetenser, vilket ytterligare har påverkat arbetet positivt. Många verksamheter hänvisar också till den stabsmetodik som används såväl regionalt som lokalt samt vikten av att fortsätta utbilda personal som arbetat, eller i framtiden kommer att arbeta, med kris-hantering i just stabsmetodiken.

Den långvariga kris-hanteringen har kantats av utmaningar, så som frågeställningar kring mandat, ansvar och gränsdragning mellan de olika nivåerna inom förvaltningarna. Utöver detta har även prioriteringar av personella resurser och lokaler påverkat den ordinarie verksamheten inom respektive förvaltning. Nya utmaningar och arbetssätt har påvisat behovet av kompetenshöjande åtgärder inom vissa områden, framför allt vad gäller utbildning i ledarskap och stabsmetodik. Vissa verksamheter har sett ett allmänt behov av att se över sin krisledningsorganisation men också att fortsatt och kontinuerligt utbilda berörda medarbetare i just stabsmetodik.

Tillgången till skyddsutrustning har stabiliserats sedan föregående år, men uppfattningen om huruvida kritisk utrustning funnits att tillgå har skiljt sig mellan verksamheterna. För vissa har beställning av utrustning flutit på bra medan andra har upplevt brister i olika stor utsträckning. Verksamheterna har genom god samverkan såväl internt som externt, lyckats lösa de problem som uppstått.

Majoriteten av verksamheterna har kontinuerligt utvärderat och dragit lärdom av krisledningsarbetet. I takt med att detta gjorts har även relevanta planer, så som pandemiplaner och kontinuitetsplaner, uppdaterats. Dock tycks det råda osäkerhet kring hur en utvärdering ska göras och dokumenteras. För att säkerställa att framtida utvärderingar görs på likvärdiga sätt ses ett behov av att detta förtydligas. En samlad utvärdering kommer att göras av extern part, i enlighet med *Krisberedskaps- och kris-kommunikationsplanen för Region Skåne 2019-2022*.

De lokala kontinuitets- och krisberedskaps- och kriskommunikationsplanerna har utgjort ett viktigt stöd för verksamheternas arbete under pandemin. I vissa fall har det upptäckts ett behov av att hitta andra arbetsmetoder och kommunikationsvägar än de som anges i planerna. Flera verksamheter har också sett ett behov av att omarbeta eller uppdatera sina planer, vilket antingen har skett löpande eller planeras göra framöver.

Samverkan mellan krishanteringens på regional och lokal nivå har fungerat bra under perioden, men visst behov av utveckling har identifierats. Främst rör det behovet av tydliga kommunikationsvägar, mandat och ansvarsroller. Hur mycket verksamheterna samverkat med den regionala krishanteringsorganisationen har varierat, men generellt har samverkansstrukturerna ansetts vara något otydliga. Utbildning, övning och erfarenhetsåterföring kan med fördel utvecklas och utökas framöver.

Stabsarbetet inom ramen för Regional medicinsk katastrofledning (RMKL), avvecklades enligt regiondirektörsbeslut den 31 augusti 2021.

Patientnämndens utveckling

Under våren 2021 har patientnämnden i Skåne gjort en kartläggning som visar att var femte begäran om återkoppling på klagomål inte hanteras av vårdgivarna inom de fyra veckor som lagstiftaren har bestämt. Det är ett problem, inte främst för patientnämnden och den skånska sjukvården utan för den enskilda skåningen. Patienterna får inte den återkoppling de har rätt till och den skånska sjukvården går miste om en möjlighet till snabb förbättring. Nu håller den skånska sjukvården världsklass, men om vi kan förbättra och utveckla synpunkts- och klagomålshanteringen kan också förutsättningarna för att säkerställa god och säker vård förbättras.

Arbetet med att utveckla patienters och närståendes möjligheter att lämna synpunkter och klagomål på hälso- och sjukvården har därför fortsatt. Den tidigare utredningen om att skapa ”en väg in” för att tillsammans med vårdgivarna tydliggöra klagomålssystemet, och göra det lättare för patienterna att lämna synpunkter, har dock inte förverkligats. Det pågår däremot ett arbete med ärendehanteringssystemet och dess koppling till e-tjänsten på 1177.se, vilket rymmer en förhoppning om att underlätta för patienterna att föra fram synpunkter och att möjliggöra framtagandet av en samlad bild över vilka synpunkter som framförs.

Även de åtta första månaderna av 2021 har präglats av pandemin. Den nedgång som sågs under fjolåret i antalet patientkontakter är nu återhämtad. Antalet synpunkter och klagomål är till och med fler än under året före pandemin (2019). Under perioden januari–augusti 2021 har 3 565 patientärenden registrerats, vilket ska jämföras med fjolårets 3 062. Detta motsvarar en ökning på 16,4 procent. Dessutom har patientnämnden fått in ytterligare 673 ärenden från skåningar som har velat få svar på frågor om regler och rättigheter eller annan information för att kunna tillvarata sina intressen i hälso- och sjukvården eller tandvården, vilket är nästan lika många som under motsvarande period förra året (683). Stödpersonverksamheten har klarat av omställ-

ningen. Totalt har 73 stödpersonsuppdrag, under längre eller kortare tid, varit pågående under året (61 uppdrag under motsvarande period förra året), varav 55 (42) uppdrag är nya. Verksamheten har totalt tillgång till 46 (58) stödpersoner. Inga nya stödpersoner har rekryterats under pandemin.

Vid sidan om den årsberättelse som patientnämnden varje år lämnar till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), och Socialstyrelsen, överlämnades i år en analys av 2020 års ärenden avseende barn. De 21 patientnämnderna i Sverige sammanställde under våren för första gången en gemensam analys, som handlade om hur ärenden kopplade till pandemin ser ut i ett nationellt perspektiv.

Vid sidan av detta har patientnämnden valt att försöka fördjupa bilden av inkomna klagomål och synpunkter genom att inrätta ett patientråd med representanter för patient-, brukar- och närståendeföreningar.

Läs mer i följande verksamhetsberättelser:

- Regionstyrelsen
- Servicenämnden
- Patientnämnden

Länk: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Ekonomi-och-uppfoljning/Arsredovisning/verksamhetsberattelse/>

Medarbetare

En god och hälsofrämjande arbetsmiljö

Arbetet med arbetsmiljö under covid-19

En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är starkt bidragande till attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser. Med erfarenheter från pandemin genomförs ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete med syftet att undvika olycksfall och ohälsa vid alla arbetsplatser på de olika organisatoriska nivåerna i Region Skåne. På såväl regional nivå som på förvaltningsnivå har riskbedömningsarbetet, med utgångspunkt i pandemins följder och Region Skånes målsättning om ökad frisknärvaro och minskad sjukfrånvaro, fortsatt under 2021.

På regional nivå har flera riskområden identifierats. Områden som parterna sett som nödvändiga att föra en partsgemensam dialog om i den regionala skyddskommittén är; hög arbetsbelastning, brist på återhämtning och distansarbete. Samtliga områden innefattas i det övergripande riskbedömningsarbetet som inkluderar handlingsplaner för att undanröja risker men också för att i förlängningen uppmärksamma hälsofrämjande faktorer i arbetsmiljön. Det systematiska arbetsmiljöarbetet, med fokus på partsgemensam dialog om Region Skånes arbetsmiljöförhållanden och kommunikationsinsatser för att stödja det operativa arbetsmiljöarbetet, kommer att fortsätta under andra halvan av 2021.

Återhämtning för vårdens medarbetare

Många av Region Skånes medarbetare har haft en hög pressad situation under pandemin. Både fysiskt med extrainsatser och psykiskt vad gäller den allmänna osäkerheten runt smittan, många sjuka patienter, nödvändig omflyttning och

den osäkra utvecklingen av pandemi-situationen. Även vaccinationsuppdraget har, inte minst inom primärvården, ökat arbetsbelastningen.

Krisstöd och strategier för återhämtning för såväl chefer som medarbetare, har varit en viktig insats för sjukvården under det senaste året för att personalen ska orka och verksamheten fortsätta fungera. Företagshälsovården har kopplats in när behov har funnits. Under det senaste året ökades insatserna för krisstöd med särskilt fokus på chefernas arbetsmiljö som varit ansträngd under pandemin.

En viktig del i arbetet med arbetsmiljön har varit utgångspunkten följsamhet till arbetstidslagens och semesterlagens regelverk. Samtliga verksamheter har arbetat efter att samtliga medarbetare ska erbjudas fyra veckors semester under semesterperioden. Detta har även kunnat uppnås för den absoluta merparten av Region Skånes medarbetare. Återkallande av semester har endast behövt tillämpas vid enstaka fall och för ett fåtal medarbetare.

Återhämtning har varit ett tema både på vårens chefsdag och HR-dag. Både chefer och HR har fått mer kunskap om

återhämtning, samt hur man kan arbeta med det under arbetsdagen.

Sjukfrånvaro

Efter flera år av sjunkande sjukfrånvaro ökade sjukfrånvaron kraftigt när pandemin kom under 2020. Ökningen var helt beroende på covid-19 och Folkhälso-myndighetens (FHM) rekommendation att stanna hemma vid minsta förkylningssymtom. Under 2021 konstateras att Region Skånes sjukfrånvaro för de första sju månaderna 2021 sjönk i förhållande till 2020. Fortfarande är dock sjukfrånvaron väsentligt högre än innan pandemin. För perioden januari–juli 2020 var sjukfrånvaron 5,86 procent (6,38 procent för 2020). Den lägre sjukfrånvaron kan utläsas för både män och kvinnor samt för samtliga ålders-kategorier.

Långtidssjukfrånvarons (60+ dagar) andel av den totala sjukfrånvaron ökar från drygt 39 procent 2020 till drygt 42 procent 2021. Ökningen av långtidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron är en effekt av att den kortare sjukfrånvaron nu minskar. Den längre sjukfrånvarons faktiska volym är dock relativt konstant.

Sjukfrånvaro – andel av ordinarie arbetstid samt långtidssjukfrånvaro (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2021 jan-juli	2020 jan-juli	2019 jan-juli	Förändring 2020-2021
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	5,86%	6,38%	5,35%	-0,52%
Kvinnor	6,45%	7,01%	5,94%	-0,56%
Män	3,82%	4,18%	3,27%	-0,36%
Åldersgruppen 29 år eller yngre	4,91%	5,41%	4,21%	-0,50%
Åldersgruppen 30-49 år	5,62%	6,23%	4,96%	-0,60%
Åldersgruppen 50 år eller äldre	6,60%	7,03%	6,23%	-0,42%
Långtidssjukfrånvaro (60+ dagar) som andel av samtlig sjukfrånvaro	42,13%	39,24%	44,42%	2,89%

Sjukfrånvaro – procent av ordinarie arbetstid per personalgrupp

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	Antal månadsavlönade per juli 2021	2021 jan-juli	2020 jan-juli	Förändring 2020-2021
Totalt antal medarbetare per juli 2021	37 515	5,87%	6,39%	-0,52%
Sjuksköterskor	9 024	6,51%	6,79%	-0,28%
Undersköterskor, skötare m fl	8 597	8,11%	8,44%	-0,33%
Läkare specialistkompetenta	2 928	3,05%	3,75%	-0,69%
Läkare icke specialistkompetenta	2 201	3,14%	4,00%	-0,87%
Handläggare	2 190	2,62%	3,16%	-0,55%
Administratörer, vård	2 112	7,25%	8,24%	-0,99%
Administratörer	1 757	6,28%	7,27%	-0,99%
Ledningsarbete	1 535	1,53%	1,97%	-0,45%
Biomedicinska analytiker	932	7,21%	7,18%	0,03%
Fysioterapeut	821	4,88%	5,09%	-0,22%
Övriga specialiteter inom hälso- och sjukvård	722	4,15%	4,17%	-0,02%
Kurativt och socialt	695	6,40%	8,25%	-1,85%
Psykologer	613	4,99%	6,77%	-1,78%
Städ-, tvätt- och renhållningsarbete	595	8,91%	8,31%	0,61%
Barnmorskor	594	6,68%	7,66%	-0,99%
Arbetssterapeuter	422	5,69%	7,43%	-1,74%
Vaktmästeri, trädgård, anläggning m m	419	7,74%	7,21%	0,53%
Ingenjörer	275	3,10%	3,19%	-0,08%
Tekniker	223	7,23%	6,31%	0,93%
Köks- och måltidsarbete	184	7,02%	7,91%	-0,88%
Övrigt rehabiliteringsarbete	163	5,56%	7,45%	-1,89%
Logopedier	159	5,52%	6,76%	-1,24%
Dietister	145	4,05%	4,38%	-0,33%
Skola	120	4,79%	7,59%	-2,80%
Kultur, turism och friluftsliv	38	4,74%	8,68%	-3,95%
Tandsköterskor	30	11,22%	14,71%	-3,49%
Tandläkare	27	3,46%	3,10%	0,36%
Psykiaterapeuter	13	1,57%	2,26%	-0,69%

Kompetensförsörjning

Bemanning av verksamheten under covid-19

Pandemin har inneburit en ökad belastning för hälso- och sjukvården främst inom de kritiska verksamheterna intensivvård, infektion, akutsjukvård, neonatal, förlossningsvård och 1177. För att förstärka de kritiska verksamheterna omfördelades interna resurser genom minskad elektiv vård där operationer flyttades fram i tiden. Anestesisjuksköterskor från operationsenheter omdisponerades till intensivvårdsenheter. Personal från resursteam och mottagningsenheter förflyttades till vårdavdelningar, nya temporära covid-19 intensivvårdsavdelningar och till nyöppnade covid-19-vårdavdelningar.

En regional bemanningsledningsgrupp för extern personalförstärkning etable-

rades för att gemensamt samordna alla som hörde av sig för att erbjuda hjälpa till i Region Skåne. Över hundra personer har kontrakterats. För att underlätta och spara tid för förvaltningarna hantlade Gemensam servicefunktion (GSF) kontrollen av legitimation för yrken på hälso- och sjukvårdens område och kontroll via Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att det inte fanns en anmärkning på person. Därefter förmedlades intresseanmälningarna till geografiskt ort inom förvaltningarna.

Som ett led i att använda kompetens rätt, rekryterade regionservice personer som kunde avlasta sjukvårdspersonal genom att tillhandahålla servicemedarbetare till exempel som lokalvårdare, vaktmästare och transportörer.

Under början av året ökade antalet patienter med covid-19 som behövde

sjukhusvård vilket medförde en ökad belastning för hälso- och sjukvården i Skåne. För att säkerställa en god vård för våra patienter behövdes fler vårdutbildade resurser till hälso- och sjukvården. En regiongemensam arbetsgrupp bildades med personer från Region Skåne och programansvariga från våra tre lärosäten i Skåne. Studenter från Lunds universitet, Malmö universitet och Högskolan Kristianstad kontaktades och flertalet kom att arbeta inom i vården på olika sätt och på olika nivåer under våren. Den regiongemensamma arbetsgruppen tog fram riktlinjer för prioriteringsordning och handlingsplan för vårtermi- nens praktik för att säkerställa att sam- tliga studerande inom hälso- och sjukvård fick sin kliniska praktik och kunde bli examinerade till sommaren 2021.

Oberoende av inhyring från bemanningsföretag

Under närmare fem år har regionerna samarbetat nationellt med att minska beroendet av inhyrd personal. Målet är en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare för den löpande verksamheten för att värna patientsäkerhet, arbetsmiljö och ett kvalitetssäkrat utbildningsuppdrag.

Det sker ett kontinuerligt arbete med att minska beroendet av inhyring från bemanningsföretag och sedan mars 2019 arbetar en regiongemensam arbetsgrupp, med representation från samtliga sjukvårdsförvaltningar, med att skapa gemensamma insatser. Under våren har gruppen främst arbetat med uppföljning.

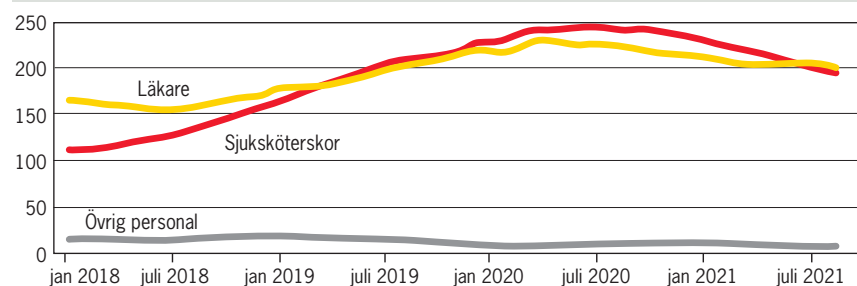
Region Skåne har sedan februari 2020 ett nytt ramavtal med 58 leverantörer som hyr ut läkare, sjuksköterskor och röntgensjuksköterskor. Vid avrop av tjänst krävs god kännedom om bemanningsbranschen och ramavtalets innehåll och prissättning, vilken underlättas av att ett fåtal personer hanterar alla beställningar av hyrpersonal, som en service till chefer och verksamheter. Det ger också en helhetssyn över verksamheternas totala inhyrningsbehov och har lett till att beställningsenheter har upprättats vid samtliga sjukhusförvaltningarna. Erfarenheter från Skånes universitetssjukvård (Sus), som haft

Kostnadsutveckling för inhyrd personal från bemanningsföretag

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Miljoner kronor	2021 jan-aug	2020 jan-aug	Förändring mnr	Förändring %
Läkare	127,76	142,32	-14,56	-10,2%
Sjuksköterskor	119,72	154,16	-34,44	-22,3%
Övrig personal	3,90	7,46	-3,56	-47,8%
Totalt	251,37	303,94	-52,56	-17,3%

Kostnadsutveckling (miljoner kronor)

denna funktion i ett flertal år, visar att kostnaden för inhyrd personal är lägre i förhållande till den totala personalkostnaden än i övriga sjukvårdsförvaltningar, där avrop i stället hanteras av chefer nära verksamheten. Västra Götalandsregionen har gått ett steg längre med en regionövergripande bemanningsenhet, vilken visat ett gott resultat då kostnaderna för inhyrd personal har minskat i samband med ökad följsamheten till avtalet.

Under 2020 upphandlades ett IT-stöd som ska underlätta och effektivisera den administrativa hanteringen. Detta systemstöd har implementerats under våren 2021 och effekterna av systemet och de förvaltningsövergripande beställningsenheterna kommer att utvärderas under hösten 2021.

Region Skåne deltar aktivt i den regiongemensamma, nationella upphandlingen av inhyrning av sjuksköterskor och läkare, ett arbete som leds av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Ett gemensamt ramavtal för hyrpersonal kommer bland annat att leda till att regionerna tillsammans blir en stark och tydlig kravställare med fokus på pris och kvalitet. Avtalet bedöms vara klart till halvårsskiftet 2022.

För att ytterligare minska beroendet av externt inhyrd personal finns det behov av att ytterligare utveckla befintliga interna resursteam och inrätta fler inom de förvaltningar där det saknas. Resursteamet består av egna medarbetare med hög kompetens och god kännedom om verksamheten.

Efter att Region Skåne sedan 2018 haft ett stadigt ökande behov av inhyrning ses en tydlig minskning sedan halvårsskiftet 2020. Det har varit något svårare att rekrytera hyrsjuksköterskor på grund av covid-19, men pandemin har också lett till att arbetet på vårdav-

delningar har organiserats annorlunda med ett större antal undersköterskor. Sjuksköterskor som tidigare haft annan sysselsättning har hört av sig till "Vill du hjälpa till?" på skane.se och erhållit en anställning i Region Skåne.

Under året ses hittills en något minskad läkarinhyrning, främst till primärvården där man haft minskat vård sökande på grund av covid-19. Totalkostnaden för perioden januari–augusti 2021 har minskat med 52,6 miljoner kronor (-17 procent) jämfört med föregående år. Kostnadsminskningarna gäller såväl inhyrning av läkare som sjuksköterskor. Den främsta orsaken till kostnadsminskningen är en reduktion av främst planerad vård under pandemin.

Andelen inhyrningskostnad av den totala personalkostnaden är januari–augusti 1,75 procent och värdet för rullande 12 månader 1,88 procent.

Utveckling av anställningsvolym och arbetad tid

Utvecklingen av anställningsvolym

Den 31 augusti 2021 hade Region Skåne 36 342 månadsavlönade medarbetare inom förvaltningsdriven verksamhet, en ökning med 925 medarbetare jämfört med samma datum föregående år.

De personalgrupper som ökat mest i faktiska tal är undersköterskor, skötare, handläggare, administratörer samt läkare icke specialistkompetenta.

Utvecklingen av använda timmar

Totalt har volymen använda timmar ökat med 4,6 procent perioden januari–juli

Använda timmar (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2021 jan-juli	2020 jan-juli	Förändring tim	Förändring %
Anställda timmar	40 107 629	39 411 777	695 852	1,77%
Sjukledighet	-2 442 971	-2 600 920	157 949	-6,07%
Tjänstledighet med lön	-269 679	-260 201	-9 478	3,64%
Tjänstledighet utan lön	-4 305 854	-4 268 517	-37 337	0,87%
Kompletdighet	-462 883	-475 112	12 229	-2,57%
Semesterledighet	-3 837 253	-4 087 413	250 160	-6,12%
Timlön	1 563 719	1 328 946	234 773	17,67%
Fyll/övertid	578 505	516 478	62 027	12,01%
Arb jour/bered	471 271	457 681	13 591	2,97%
Använda timmar	31 402 486	30 022 719	1 379 767	4,60%

jämfört med motsvarande period 2020. Cirka halva ökningen beror på en ökad anställningsvolym. Övriga faktorer som bidrar till ett ökat antal anställda timmar är att antalet timmar vid sjukledighet minskat något, att semesteruttaget

fortsatt är lågt i relation till tiden innan pandemin och även lägre än motsvarande period 2020. Ökar gör även antalet timmar för fyllnadstid/övertid, arbete under jour/beredskap samt timmar för timlöneanställda.

Antal månadsavlönade i Region Skåne och Folkandvården Skåne AB¹

Avser förhållandet den 31 aug respektive år	2021	2020	Förändring antal	Förändring %
Tot antal månadsavlönade medarbetare	36 342	35 417	925	2,6%
Sjukhusstyrelse Kristianstad	2 404	2 329	75	3,2%
Sjukhusstyrelse Hässleholm	603	582	21	3,6%
Sjukhusstyrelse Helsingborg	3 288	3 199	89	2,8%
Sjukhusstyrelse Ängelholm	605	554	51	9,2%
Medicinsk service	2044	1 953	91	4,7%
Sjukhusstyrelse Sus	12 817	12 486	331	2,7%
Sjukhusstyrelse Ystad	1 016	1 001	15	1,5%
Sjukhusstyrelse Trelleborg	571	558	13	2,3%
Sjukhusstyrelse Landskrona	363	353	10	2,8%
Psykiatri, Habilitering och hjälpmedelsnämnd	4 288	4 085	203	5,0%
Primärvårdsnämnd	4 321	4 280	41	1,0%
Kulturnämnd	34	32	2	6,3%
Kollektivtrafiknämnd	442	445	-3	-0,7%
Servicekommitté	2 403	2 476	-73	-2,9%
Regionstyrelsen	777	759	18	2,4%
– varav digitalisering IT/MT	341	301	40	13,3%
Södra regionvårdsnämnden	10	8	2	25,0%
Patientnämnd	17	18	-1	-5,6%
Revision	9	9	0	0,0%
Folkandvården	1 502	1 446	56	3,9%

1. Observera att viss differens kan råda mellan totalsumman och summan av raderna, då ett fåtal har anställningar på mer än en (1) förvaltning.

Antal månadsavlönade medarbetare per personalgrupp (AID)

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet och med grupper om minst 300 anställda)

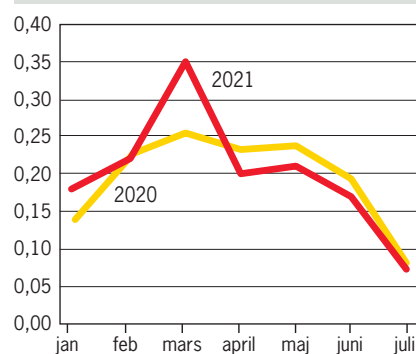
Avser förhållandet den 31 aug respektive år	2021	2020	Förändring antal	Förändring %
Sjuksköterskor	8 974	8 957	17	0,2%
Undersköterskor, skötare m fl	7 806	7 348	458	6,2%
Läkare specialistkompetenta	2 924	2 875	49	1,7%
Administratörer, vård	2 095	2 097	-2	-0,1%
Läkare icke specialistkompetenta	2 167	2 078	89	4,3%
Handläggare	2 206	2 067	139	6,7%
Administratörer	1 648	1 570	78	5,0%
Ledningsarbete	1 537	1 496	41	2,7%
Biomedicinska analytiker	932	938	-6	-0,6%
Fysioterapeut	815	809	6	0,7%
Kurativt och socialt arbete	697	671	26	3,9%
Psykologer	606	613	-7	-1,1%
Barnmorskor	593	598	-5	-0,8%
Städ-, tvätt- och renhållningsarbete	546	579	-33	-5,7%
Övriga specialiteter inom hälso- och sjukvård	632	561	71	12,7%
Arbetssterapeuter	426	416	10	2,4%
Vaktmästeri, trädgård, anläggning m m	393	410	-17	-4,1%
Övriga	1 355	1343	12	0,9%

Utvecklingen av vård av barn under covid-19

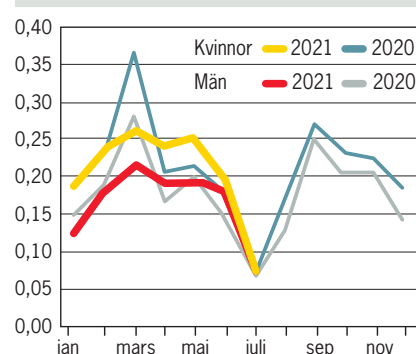
Vård av barn (VAB) har ökat kraftigt under pandemin. För att minska risken för smittspridning ska barn, elever och personal vara uppmärksamma på symptom som kan förekomma vid covid-19. Det gäller både lättare symptom som halsont, snuva, illamående och huvudvärk, men även andra symptom som muskel- och ledvärk, feber, hosta och svårigheter att andas.

Generellt sätt har kvinnor en högre frånvaro till följd av VAB än män, detta förhållande var oförändrat under 2020 och 2021. Ökningen av VAB för kvinnor respektive män under 2020 och 2021 har följt ett likartat mönster över tid och efter utvecklingen av pandemin.

Utveckling av VAB (kalenderdagar/anställd)

Utveckling av VAB (kalenderdagar/per kön)

Läs mer i:

- Personalnämndens verksamhetsberättelse

Länk: <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Ekonomi-och-uppfoljning/Arsredovisning/verksamhetsberattelse/>

Region Skånes samlade ekonomi

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Regionfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Region

Skånes riktlinjer för god ekonomisk hushållning, som fastställdes av fullmäktige, utgår från att Region Skånes finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt.

I 2021 års budget fastställdes att *resultatmålet* för Region Skåne är att resultatet över en rullande femårsperiod ska uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet. Resultatmålet för 2021 är 912 miljoner kronor. Region Skånes prognos för helåret 2021 är -2 419 miljoner kronor och målet om ett resultat på minst 2 procent kommer inte att nås. I prognostiserat resultat 2021 ingår två större poster av engångskaraktär som kan betraktas som jämförelsestörande, dock inte extraordinära eller möjliga att undanta vid balanskravsberäkning och krav på återställning av negativa resultat. Den ena posten är ändrade beräkningsantaganden för pensioner och ökning av den ekonomiska livslängden. Pensionskulden ökar med 5,2 procent och värdesäkring av detta belastar utfallet 2021 med 1 805 miljoner kronor. Den andra posten avser en nedskrivning av en förvägsinvestering på sjukhusområdet i Helsingborg och beloppet uppgår till 1150 miljoner kronor. Prognostiserat resultat utan dessa båda poster är +536 miljoner kronor och under 2 procentsmålet.

Skuldsättningsmålet innebär att Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 pro-

cent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Prognoserna indikerar att nettolåneskulden kommer att hålla sig inom ramarna 2021.

Finansieringsmålet innebär att investeringar så långt möjligt ska finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt. Under 2021 bör självfinansieringsgraden (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) uppgå till minst 38 procent för att inte äventyra skuldsättningsmålet. Negativ resultatprognos på -2 419 miljoner kronor indikerar att självfinansieringsgraden när 6,5 procent 2021. Exklusive jämförelsestörande poster på sammanlagt 2 955 miljoner kronor, varav 1 150 miljoner kronor är nedskrivning, blir indikationen att självfinansieringsgraden skulle uppgå till 42 procent.

Nyckeltalet soliditet är ett mått på Region Skånes finansiella ställning och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. Soliditeten har förbättrats med 3,3 procentenheter under januari–augusti 2021 och uppgick 31 augusti 2021 till -45,9 procent enligt fullfonderingsmodellen. Soliditetsförbättringen härrör från att balansslutningen har ökat från 36 551 miljoner kronor till 39 251 miljoner kronor.

Balanskravet

Enligt beräkningarna framgår att balanskravsresultatet, enligt nu gällande prognos, kommer att uppgå till -2 583 miljoner kronor. Återställningskravet vid ingången av 2021 beräknades till 282 miljoner kronor och vid årets utgång beräknas det till 2 865 miljoner kronor. Negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit såvida inte synnerliga skäl att återställa på längre tid föreligger. Synnerliga skäl

måste vara väl motiverade och vara föremål för beslut i fullmäktige. För den del av det negativa resultatet som avser ändrade beräkningsantaganden för pensioner går det att resonera om synnerliga skäl att återställa på en längre tid än tre år. Utgångspunkten för att hantera denna fråga bör vara det övergripande kravet på god ekonomisk hushållning utifrån lokala förutsättningar. Mot bakgrund av detta behöver man analysera de långsiktiga effekterna av förändringar av pensionsåtagandet och de finansiella krav som dessa förändringar innebär på kort och lång sikt. Region Skåne har en svag finansiell ställning och ett negativt eget kapital och det finns givetvis behov av att återställa negativa resultat. Däremot skulle en återställning över tre år i enlighet med kommunallagens krav kunna innebära en kraftig påverkan på förutsättningarna för verksamheten. Lagstiftarens intentioner torde inte ha varit att effekter av ändrade beräkningsgrunder för pensioner, ett åtagande på 20–30 år, ska återställas genom neddragningar i verksamheten under de tre första åren. Utifrån dessa förutsättningar kan det vara rimligt att återställa på en längre tid än tre år om bedömningen blir att verksamheten påverkas mera negativt vid återställning enligt lagens ursprungs-krav.

Ekonomisk översikt

Resultatet för januari–augusti uppgår till -23 miljoner kronor. Jämfört med föregående år innebär detta en resultatförsämring på 575 miljoner kronor. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 892 miljoner kronor, vilket är 3,2 procent. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning har för samma period ökat med 1 189 miljoner kronor eller med 4,0 procent. Nettokostnadsutvecklingen är per augusti dämpad jämfört med

tidigare under året. En stor förklaring är hög intäktsutveckling. Resultatet innehåller för perioden höga statsbidragsintäkter för testning och vaccination. Dessa intäkter kommer att mötas av ytterligare kostnader. Samtidigt har både försäljning av varor och tjänster samt försäljning av hälso- och sjukvård ökat med 17 respektive 13 procent. Samtliga dessa poster har ett direkt samband med covid-19 och bidrar till att intäktsutvecklingen är 13,1 procent. Skånetrafikens biljettintäkter har också sakta börjat komma tillbaka sedan vaccinationerna mot covid-19 kom igång i större skala.

Verksamhetens kostnader, personal och omkostnader, har en ökningstakt på tillsammans 4,9 procent vilket är 2,3 procentenheter högre än vad budgeten anger. Den största förklaringen är en ökad volym anställda i Region Skåne. Finansnettot har försämrats kraftigt. Det beror på ändrade beräkningsantaganden för pensioner och en ökning av den ekonomiska livslängden. Pensionskulden ökar med 5,2 procent och värdesäkring av detta belastar utfallet 2021 med cirka 150 miljoner kronor i månaden. För perioden är det 1 203 miljoner kronor som belastar finansnettot på grund av denna pensionskuldsförändring.

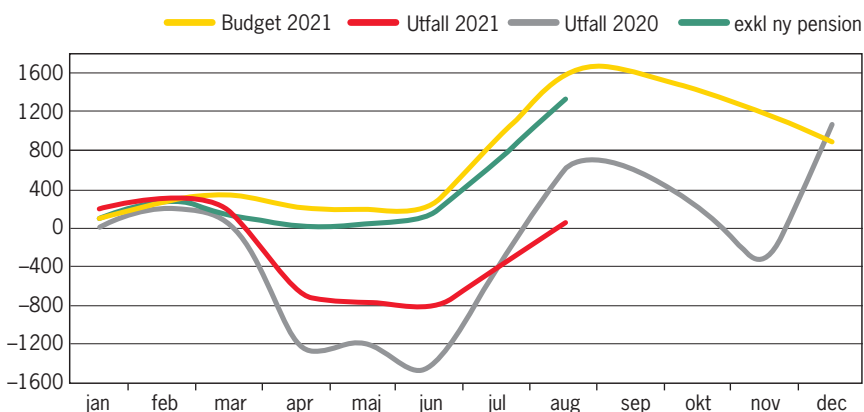
Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag

Skatteintäkterna har ökat med 1 208 miljoner kronor efter de två första tertialen jämfört med samma period förra året. Jämfört med budget till och med augusti innebär det ett budgetöverskott på 334 miljoner kronor. Budgeten för skatteintäkter är förändrad jämfört med ursprungsbudget med en tilläggsbudget på 600 miljoner kronor för helåret. För perioden motsvarar detta 400 miljoner kronor. Tilläggsbudgeten används för att kompensera verksamheten för uppstådda merkostnader till följd av covid-19. Jämfört med föregående år ökar skatteintäkterna med 5,6 procent vilket är betydligt mer än bedömningen som gjordes i samband med beslut om budget. Efter den svaga konjunkturutveck-

Intäkter

Miljoner kronor	2020 jan-aug	2021 jan-aug	Förändring	Förändring %
Preliminära månatliga skattebetalningar	21 895	22 212	317	1,4%
Prognos för avräkningslikvid (år 0)	-186	395	581	-
Justeringspost skatteintäkter (år -1)	-157	153	310	-
Skatteintäkter	21 552	22 760	1 208	5,6%
Inkomstutjämningsbidrag	4 650	4 696	46	1,0%
Regleringsbidrag/avgift	648	642	-6	0,9%
Kostnadsutjämningsavgift	-129	-304	-174	134,7%
Kommunalekonomisk utjämning	5 169	5 034	-134	-2,6%
Bidrag för läkemedelsförmånen	2 785	2 953	168	6,0%
Bidrag flyktingsituationen	53	0	-53	-100,0%
Övriga generella bidrag	0	0	0	-
Generella statliga bidrag	2 838	2 953	115	4,1%
SUMMA INTÄKTER FRÅN SKATT,				
UTJÄMNING OCH BIDRAG	29 558	30 747	1 189	4,0%

Accumulerat resultat och budget 2021 (miljoner kronor)

lingen främst första halvåret 2020, som pandemin utlöste, har nu ekonomin rekylerat upp starkt. Ännu är resursutnyttjandet lågt men ekonomin har snabbt distanserat sig från bottenpunkten 2020 och lågkonjunkturen blir med tiden mindre djup. I samband med budget bedömdes skatteunderlagets utveckling till 1,9 procent för 2020 och 1,5 procent för 2021. I den senaste prognosen (augusti 2021) bedöms utvecklingen bli 2,1 procent för 2020 och 3,7 procent för 2021. Utfallsbeloppet för skatteavräkningen som avser 2020 års inkomster och belopp för 2021 års avräkning grundas på den bedömning av skatteunderlagets utveckling som gjorts av SKR i augusti. Intäkterna från utjämning och statsbidrag är 19 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år och

är inte en stor förändring. Jämfört med budget till och med augusti visar utjämning och statsbidrag ett budgetunderskott på 384 miljoner kronor. Budgetunderskottet är hänförligt till periodiseringseffekter för statsbidraget uppskjuten vård. Vid årets slut bedöms inget budgetunderskott att föreligga för denna post.

Det budgeterade årsresultatet uppgår till 912 miljoner kronor. I diagrammet ovan visas det ackumulerade resultatet i förhållande till den periodiserade budgeten och fjolårets utfall. Det finns även en kurva som beskriver hur resultatutvecklingen skulle ha varit utan den förändring av sättet att beräkna pensionskulden på som beslutades under året. Nya parametrar över livslängden används i pensionskuldsberäkningarna för kom-

muner och regioner. För Region Skåne innebär det att pensionsskulden ökar med 5,2 procent i ett slag. Värdesäkring av skuldökningen belastar årets resultat med 1 805 miljoner kronor eller cirka 150 miljoner kronor per månad. Posten betraktas som jämförelsestörande men kan däremot inte undantas från balanskravsberäkning och krav på återställning av negativa resultat. Så här stora förändringar i riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS) görs sällan och förändringar i livslängdsantaganden har inte gjorts tidigare.

Som framgår av diagrammet faller resultatet kraftigt i april jämfört med den periodiserade budgeten. Beslut om förändringar i pensionsskulsberäkningarna togs i april vilket är huvudskalet till nedgången. Föregående års kraftiga fall i resultatkurvan inträffade också efter första kvartalet men orsaken då var de kraftigt negativa prognoserna över skatteunderlagets utveckling som sedan återhämtades under sommarmånaderna. Periodutfallet 2021 är således inte helt jämförbart med periodutfallet 2020.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har ökat med 789 miljoner kronor eller 13,1 procent. Förklaringen är huvudsakligen statsbidragsintäkter för testning och vaccinering mot covid-19. Dessa intäkter uppgår till cirka 1 300 miljoner kronor och återfinns på raden för specialdestinerade statsbidrag. För övriga specialdestinerade statsbidrag är utfallet cirka 450 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år vilket är helt hänförligt till periodeffekter och förändrade utbetalningstillfällen. Föregående år beslutade staten att utbetala fulla årsbelopp under våren och samtidigt inte kräva återredovisning från regionerna på genomförda åtgärder. Detta som en del av åtgärderna 2020 till följd av covid-19. 2021 rekvireras flera av dessa statsbidrag under hösten. Den ökade försäljningen av hälso- och sjukvård består både av slutenvård och somatisk öppenvård till andra regioner. Försäljning av varor och tjänster har också ökat och beror i huvudsak på covid-19-tester. Biljettintäkterna för trafiken har fortsatt att vara på en låg

nivå hittills under 2021 men efter att vaccinationerna mot covid-19 kommit igång på allvar och villkoren för resor till Danmark förändrats, har de sakta börjat öka igen.

Verksamhetens kostnader

Region Skånes ekonomi är fortsatt starkt påverkad av pandemin och bedöms vara så även under resten av 2021. Både jämförelsen med föregående år och budgetavvikelse kompliceras av pandemi-effekter 2020 och 2021. Ökningstakten för verksamhetens kostnader januari-augusti överstiger det budgeterade utrymmet med 2,2 procentenheter eller 758 miljoner kronor. 625 miljoner kronor av budgetavvikelsen är hänförliga

till personalkostnader. Ökningen i lönekostnad beror dels på att anställningsvolymen ökat med 2,4 procent, dels på en prisökning (lönerevision) samt ökade kostnader för övertid, jour och beredskap och extra arbetspass inom sjukvården. Region Skåne har 841 fler anställda omräknat till heltid per augusti 2021 jämfört med augusti 2020. Av dessa återfinns 638 inom hälso- och sjukvård. Ökningen av köpt hälso- och sjukvård består dels av ökade utbetalningar inom hälsovalet men också öknings för vårdgarantiavtal och köpt vård andra landsting. Kostnaden för verksamhetsanknutna tjänster har ökat framförallt på grund av laboratorietjänster och är i hög grad relaterat till covid-19 och testning, med

Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	2021 jan-aug	2020 jan-aug	Förändring	Förändring %
Patientavgifter	281	272	9	3,4%
Försäljning av hälso- och sjukvård	1008	891	117	13,1%
Trafikantavgifter	1 184	1 426	-242	-17,0%
Försäljning av varor och tjänster	1 085	929	155	16,7%
Specialdestinerade statsbidrag	2 671	1 828	843	46,1%
Övriga bidrag och intäkter	597	687	-90	-13,1%
Realisationsvinster	3	6	-3	-49,6%
SUMMA INTÄKTER	6 828	6 039	789	13,1%

Verksamhetens kostnader

Miljoner kronor	2021 jan-aug	2020 jan-aug	Förändring	Förändring %
Lönekostnader	11 045	10 365	680	6,6%
Arbetsgivaravgifter	3 283	3 157	126	4,0%
Pensionskostnader	1 700	1 674	26	1,6%
Övriga personalkostnader	55	61	-6	-9,9%
Summa Personalkostnader	16 083	15 256	826	5,4%
Köpt hälso- och sjukvård	4 010	3 742	268	7,2%
Köpt tandvård	624	545	79	14,6%
Inhyrd personal	286	338	-52	-15,5%
Verksamhetsanknutna tjänster	955	761	194	25,5%
Köpt trafik	2 983	3 111	-128	-4,1%
Läkemedel	3 685	3 505	180	5,1%
Sjukvårdsartiklar, materiel och varor	1 938	1 901	37	1,9%
Lämnade bidrag	885	844	41	4,9%
Fastighetskostnader	1 108	1 025	83	8,1%
IT-tjänster	1 013	890	123	13,8%
Konsultkostnader och övriga tjänster	750	757	-7	-0,9%
Övriga kostnader	651	660	-10	-1,4%
Summa Omkostnader	18 888	18 080	808	4,5%
Avskrivningar	1 054	1 007	46	4,6%
VERKSAMHETENS BRUTTOKOSTNADER	36 024	34 343	1 681	4,9%

mera. Kostnaderna för läkemedel ligger, trots ökningen på 180 miljoner kronor, i linje med budget och prognos för året. Samma förhållande gäller för IT-kostnader. Kostnadsökningen på 123 miljoner kronor, som till största del består av köp av service och support samt köp av IT-serviceavtal, ligger i linje med budget och prognos för året. Kostnadsminskningen för köpt trafik beror framförallt på att kostnader för resandebesök, försäkringstrafik och index sjunkit. Också kostnader kopplat till serviceresor har sjunkit.

Pensionskostnader

Region Skåne tillämpar sedan 2010 fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionskostnader. Fullfonderingsmodellen ger en mer rättvisande bild av Region Skånes resultat, ekonomiska ställning och långsiktiga finansiella styrka än vad redovisning med den lagstadgade blandmodellen ger. Pensionskostnaderna uppgår till totalt 3 278 miljoner kronor för perioden januari–augusti 2021. Om pensionskostnaderna hade redovisats enligt blandmodellen hade dessa varit 106 miljoner kronor högre. På årsbasis beräknas kostnaderna, redovisade enligt blandmodell, bli 159 miljoner kronor högre än fullfonderingsmodellen.

Finansiering

Räntebärande nettoskuld

Den räntebärande nettoskulden uppgår till 7 968 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 471 miljoner kronor sedan årsskiftet. De räntebärande tillgångarna har ökat med 28 miljoner kronor till 2 555 miljoner kronor, medan skulderna ökat med 1 499 miljoner kronor till 10 523 miljoner kronor.

Ökningen av nettoskulden beror på att medel från den löpande verksamheten, framförallt medel från avskrivningar och pensionsavsättningar, om knappt 1,3 miljarder kronor inte räckt till att finansiera nettoinvesteringarna om 2,8 miljarder kronor, ett förhållande som är budgeterat.

Skuldökningen om 1 499 miljoner kronor är ett resultat av att kortfristig upplåning genomförts med 700 miljo-

ner kronor från juni till september samt att ett obligationslån emitterats om nominellt 700 miljoner kronor. Upplåningen har täckt del av investeringsutgifterna och den planliga amorteringen av låneskulden med 29 miljoner kronor men samtidigt förstärkt likviditeten med 28 miljoner kronor.

Den kortfristiga upplåningen genomfördes mot bakgrund av att inte riskera likviditetsbrist över sommaren. Upplåningen, som återbetalas i september, genomfördes till negativ ränta. När certifikatupplåningen förfaller under hösten förväntas en återgång till mer normal likviditetsnivå kring 1 000 miljoner kronor då lånen löses med befintlig likviditet. Upptaget obligationslån på 700 miljoner kronor är ett femårigt lån med fast ränta om 0,43 procent.

Investeringar

Investeringsutgifterna till och med augusti 2021 uppgår till 2 751 miljoner kronor. Utfallet är 265 miljoner kronor högre än för motsvarande period i fjol. Den budgeterade likviditetsramen för 2021 uppgår till 6 629 miljoner kronor vilket är en historiskt hög nivå.

Nämndernas samlade prognoser indikerar ett årsutfall om 5 367 miljoner kronor. Det finns en tendens att överskatta möjligheten att genomföra investeringar. En regional bedömning är att utfallet kommer att stanna vid 5 160 miljoner kronor. Det samlade utfallet under 2020 blev 4 039 miljoner kronor.

Byggnadsinvesteringar

Under året har utgifterna uppgått till 2 174 miljoner kronor inklusive kreditivränta. Periodens utfall är jämfört med tidigare år högt och 369 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år.

Efter åtta månader har de strategiska projekten inom hälso- och sjukvården, där sjukhusområdet i Malmö är helt dominerande, förbrukat 1 768 miljoner kronor. Bussdepåerna i Malmö och Lund har under samma tid förbrukat 65 miljoner kronor. Regionfastigheters helårsprognos för bygginvesteringar är 3 733 miljoner kronor inklusive kreditivränta. Även här är det de stora utvecklingspro-

jekten i hälso- och sjukvården som dominerar med 3 028 miljoner kronor och bussdepåerna med 96 miljoner kronor.

Prognosen från regionfastigheter för helåret är 907 miljoner kronor lägre än budget. Överskottet består av 643 miljoner kronor lägre utgifter i de strategiska projekten för hälso- och sjukvården. Den största anledningen till överskottet är beslutet om förändrad inriktning för sjukhusområdet i Helsingborg. Detta innebär att prognosen ligger drygt 300 miljoner kronor lägre än budget. För projektet på sjukhusområdet i Malmö kommer 2021 vara det år då man har som högst förbrukning och prognosen ligger nu på drygt 2 500 miljoner kronor. Trots den mycket höga förbrukningen ligger projektet ändå under den budgeterade nivån med 195 miljoner kronor. Barn- och ungdomsmottagningen i Malmö har på grund av försenad upphandling tvingats skjuta på tidplanen cirka 4 månader vilket resulterar i 56 miljoner kronor mindre utfall jämfört med budget under 2021. Bygginvesteringar under 100 miljoner kronor prognostiserar cirka 200 miljoner kronor i överskott 2021. I budgeten för 2021 ingår tre externa förhyrningar med ett sammanlagt värde av 170 miljoner kronor som inte generar något utfall i bokföringen. De tre projekten är Reproduktionsmedicinskt centrum, (RMC), och logopedmottagningen i Malmö samt vårdcentralen i Anderslöv. RMC och logopedmottagningen överlämnas till verksamheten under hösten 2021 medan vårdcentralen i Anderslöv blir färdig i december 2021.

Servicekommitténs investeringsprognos ligger 61 miljoner kronor under budget, framförallt beroende på överskott i ramen för fastighetsägareinvesteringar samt en budgetavvikelse på 30 miljoner kronor kopplat till lägre utfall för bussdepåerna i Lund och Malmö.

Utrustningsinvesteringar

Under året har utgifterna hittills uppgått till 350 miljoner kronor vilket är 107 miljoner kronor lägre än motsvarande period 2020.

Förvaltningarnas samlade prognosticerade utfall för utrustningar är 1 258

miljoner kronor och budgeten är 1 600 miljoner kronor. I budget för 2021 finns avsatt 447 miljoner kronor för System 3. Projektet System 3 inom tågtrafiken kommer inte att genomföras vilket innebär ett överskott mot budget på hela beloppet. Nämnderna prognosticerar att utrustning i hälso- och sjukvården kommer överskrida budgeten på 794 miljoner kronor med 140 miljoner kronor, framförallt kopplat till ”överhäng” från tidigare år. Det finns en tendens att överskatta möjligheten att genomföra investeringar.

En regional bedömning är att utfallet kommer att stanna vid 727 miljoner kronor vilket är 67 miljoner kronor lägre än budget.

Immateriella investeringar

Region Skåne har ett projekt i genomförandeskede som är helt immateriellt, Skånes Digitala Vårdsystemet, SDV, med en budget på 389 miljoner kronor för 2021. Utfallet är hittills i år 226 miljoner kronor och prognosen är 375 miljoner kronor.

Resultatprognos för helåret 2021

Resultat för helåret 2021 prognostiseras till -2 419 miljoner kronor och innebär en negativ budgetavvikelse på -3 331 miljoner kronor. Prognosresultatet innehåller två större poster av engångskaraktär som kan betraktas som jämförelsestörande, dock inte extraordinära eller möjliga att undanta vid balanskravsberäkning och krav på återställning av negativa resultat. Den ena posten är ändrade beräkningsantaganden för pensioner och ökning av den ekonomiska livslängden. Pensionsskulden ökar med 5,2 procent och värdesäkringen av detta belastar utfallet 2021 med 1 805 miljoner kronor. Den andra posten avser en nedskrivning av en förgävesinvestering på sjukhusområdet i Helsingborg och beloppet uppgår till 1 150 miljoner kronor. Prognostiserat resultat utan dessa båda poster är +536 miljoner kronor och innebär -376 miljoner kronor jämfört med budget. Prognostiserat resultat understiger 2-procentsmålet. Förändringen i prognos jämfört med maj är endast

marginell förutom nedskrivningen och effekterna av pensionsskuldsoökningen.

Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården förväntas bli -1 214 miljoner kronor sämre än budget men i den siffran döljer sig merkostnader till följd av covid-19 motsvarande 695 miljoner kronor. I september fattar regionstyrelsen beslut om hur tilläggsbudget på 600 miljoner kronor ska fördelas med utgångspunkt i verksamhetens merkostnader för covid-19. Samtidigt beslutar man också att föreslå regionfullmäktige att besluta om ytterligare en tilläggsbudget på 355 miljoner kronor för att hantera merkostnader till följd av covid-19. Av dessa föreslås 155 miljoner kronor fördelas för att hantera sjukvårdsrelaterade merkostnader till följd av covid-19. Beslutar regionfullmäktige om denna ytterligare tilläggsbudget förväntas underskottet inom sektor hälso- och sjukvård bli -519 miljoner kronor.

Sektor regional utveckling prognostiserar ett underskott på -540 miljoner kronor som beror på biljettintäkternas påverkan av covid-19. Biljettintäkterna har fortsatt vara på en låg nivå under 2021. Det är först efter att vaccinationerna kommit igång på allvar och ändrade resevillkor till Danmark som de sakta börjar öka. Regionstyrelsens beslut i september att föreslå regionfullmäktige att besluta om ytterligare en tilläggsbudget omfattar också kollektivtrafiken. Det föreslås också att 150 miljoner kronor från regionstyrelsens ”oförutsedda medel” överförs till kollektivtrafiknämnden för att hantera intäktsbortfall till följd av covid-19. Förutsatt regionfullmäktiges beslut och överföring av medel från regionstyrelsen, förväntas underskottet inom sektor regional utveckling bli -160 miljoner kronor.

Övrig verksamhet prognostiserar ett överskott på 120 miljoner kronor bättre än budget. Helårsprognos för regionstyrelsen beräknas till 240 miljoner kronor i förhållande till lagd budget. I lagd prognos ingår ej ännu använda anslag från Region Skåne för kollektivtrafik, hälsa och Region Skåne anslag till förfogande med totalt +228 miljoner kronor. Prognosen är även justerad med

+12 miljoner kronor för övrig verksamhet inom regionstyrelsen/koncernkontoret. Regionstyrelsen, genom förvaltning digitalisering/IT prognostiserar ett underskott på -70 miljoner kronor, bland annat till följd av nytt licensavtal med Microsoft. Servicenämnden prognostiserar ett underskott på -56 miljoner kronor sämre än budget varav region-service prognos uppgår till -61 miljoner kronor och regionfastigheters prognos uppgår till + 6 miljoner kronor. Förutsatt regionfullmäktiges beslut om tilläggsbudget och överföring av medel från regionstyrelsen, förväntas sektor övrig verksamhet få ett resultat på -1 miljon kronor.

Den centrala finansförvaltningens prognos på -1 696 miljoner kronor jämfört budget, innehåller effekterna av pensionsskuldsoökningen på -1 805 miljoner kronor samt nedskrivningen av förgävesinvesteringen på Helsingborgs sjukhusområde på -1 150 miljoner kronor. Utan dessa poster är prognosen +1 259 miljoner kronor. Bland annat beror det på ökade statsbidrag för bland annat vaccinering och att statsbidraget för merkostnader för covid-19 avseende december 2020 har infallit under 2021. Skatteintäkterna förväntas också överstiga budget. Avvikelsen beräknas till +425 miljoner kronor och då är tilläggsbudget på 600 miljoner kronor inkluderad. Skatteunderlagstillväxten har i den senaste prognosen utfallit väsentligt starkare än vad vi räknade med i samband med att budgeten för 2021 antogs. För år 2020 är den 0,2 procentenheter högre jämfört med budget och för 2021 är den hela 2,2 procentenheter högre. Återhämtningen i svensk ekonomi har gått snabbare än tidigare bedömningar och utvecklingen av antalet arbetade timmar har varit starkare än väntat. Skatteunderlagsprognosen vilar på ett medelfristigt scenario fram till 2024 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av 2023. I år återhämtar sig såväl bruttonationalprodukt, BNP, och arbetade timmar starkt, men även 2022 räknar vi med hög tillväxt. Jämfört med föregående prognoser antas BNP och timmarna stiga snabbare i

Balanskravsberäkning

Miljoner kronor	2021 Prognos	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	-2 419	958	1 056	-90	238
Justering för realisationsvinster	-5	-9	-28	-73	-53
Justering för realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
Orealiserade kursförluster i värdepapper	0	0	-7	-26	-21
Justerat resultat enligt fullfondering	-2 424	949	1 021	-188	164
Justering för redovisning enligt blandmodell	-159	-349	-95	-586	-560
Balanskravsresultat	-2 583	599	926	-775	-396
Ingående återställningskrav	-282	-882	-1 808	-1 033	-637
Utgående återställningskrav	-2 865	-282	-882	-1 808	-1 033

år. En större del av den förutspådda konjunkturen är därmed avklarad vid 2021 års utgång.

Förutsatt regionfullmäktiges beslut om tilläggsbudget motsvarande 955 miljoner kronor förväntas central finansförvaltning få ett resultat på -2 651 miljoner kronor jämfört budget.

Verksamheternas prognoser

Ekonomiskt utfall efter andra tertiet och helårsprognos per styrelse, nämnd och bolag framgår av bilaga 5.

En bedömning av balanskravsresultatet

Balanskravsberäkningen utgår från Region Skånes resultat exklusive koncernbolagen. Årets prognos som uppgår till

-2 419 miljoner kronor är justerad för realisationsvinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar. Detta justerade resultat enligt fullfonderingsmodellen justeras sedan för redovisning enligt blandmodellen. Den nuvarande bedömningen pekar på ett balanskravsresultat på -2 583 miljoner kronor och ett utgående återställningskrav på 2 865 miljoner kronor. Negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit såvida inte synnerliga skäl att återställa på längre sikt kan föreligga. Synnerliga skäl måste vara väl motiverade och vara föremål för beslut i fullmäktige. För resonemang om hantering – se vidare under rubriken *Balanskravet*.

Förvaltningsberättelse

Översikt av verksamhetens utveckling

I förvaltningsberättelsen lämnar Region Skåne information om förvaltningen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer och praxis.

Region Skånes ekonomi och verksamhet har även under 2021 blivit starkt påverkad och belastad av den pågående covid-19-pandemin. Verksamheterna har tvingats ställa om och i vissa delar anpassa sig utifrån förändrade förutsättningar. Pandemins andra våg startade i Skåne i slutet av 2020 och var som störst i januari och februari 2021 med som mest 939 covid-19-patienter inskrivna i slutenvården. Ett intensivt arbete med vaccinationerna mot covid-19 har genomförts i samarbete med många aktörer i samhället och stora kommunikationsinsatser. Det stora antalet vaccinationer som utförts har gett betydande ökning av antalet besök och unika individer inom primärvård och öppen vård, men antalet läkarbesök är fortsatt lägre än 2019. Generellt har tillgängligheten försämrats på grund av den fortsatta smittspridningen med ett ökat antal väntande patienter både till besök och behandling. Patienter som väntat längre än ett år har ökat markant.

Pandemin har inneburit stora påfrestningar för många medarbetare inom hälso- och sjukvården. Det är en stor utmaning att balansera behovet av återhämtning vid återgång till normal verksamhet och hantering av den uppskjutna vården.

För kollektivtrafiken ligger biljettintäkterna hittills i år på 964 miljoner kronor jämfört med periodens budget på 1 530 miljoner kronor. Intäkterna har dock sakta börjat återhämta sig sedan vaccination mot covid-19 kom igång samt att Danmark i juni lättade på sina inreseregler för fullvaccinerade.

Kulturlivet har också drabbats hårt av pandemin. Merparten av mottagarna av kulturnämndens verksamhetsstöd bedriver publik verksamhet och har direkt påverkats av restriktionerna för offentliga sammankomster. Många omställningar har också gjorts för fortsatt verksamhet och för att skapa förutsättningar och beredskap för en nystart.

Den regionala koncernen

I den konsoliderade koncernen ingår, förutom alla nämnder och förvaltningar, moderbolaget Region Skåne Holding AB och Folktandvården Skåne AB. Det bör framhållas att denna konsolidering endast i begränsad omfattning inverkar på helheten och därmed inte i väsentlig grad påverkar resultat och ställning. En närmare analys av den kommunala koncernen kommer att genomföras i samband med årsredovisningen för 2021.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pandemins spridning över världen har även under 2021 medfört kraftig påverkan för såväl individer som samhälle, samt för verksamhet och ekonomi både globalt, nationellt och regionalt.

Förutom pandemins väsentliga inverkan, påverkas Region Skåne även av sin sedan tidigare svaga finansiella ställning, samt av mycket stora investeringar inom områdena hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

Dessutom befinner sig Region Skåne i en omställning för framtidens hälso- och sjukvård. Detta bland annat genom en fortsatt utveckling av Skånes digitala vårdssystem, SDV, men också med nya digitala lösningar som utvecklats för att svara mot nya behov som uppkommit under pandemin. För hälso- och sjukvården har pandemin inneburit ett ökat tryck på främst intensivvård- och vård-

avdelningar, men också på andra delar som exempelvis provtagning. Det har gjorts mindre av den planerade vården, och även en normaliseringsfas innebär påfrestningar då det finns ett ökat behov av tillgänglig vård.

Pandemin har inneburit begränsningar för kulturverksamheter och planerade insatser inom regional utveckling. För kollektivtrafiken har de nationella rekommendationerna i syfte att begränsa spridningen av covid-19 inneburit ett minskat antal resanden och därmed minskade intäkter.

Händelser av väsentlig betydelse

Verksamhetsmässigt är den fortgående pandemin och hanteringen av denna med till exempel vaccinationerna, den enskilt viktigaste händelsen under perioden. Ekonomiskt finns två händelser som sticker ut. Den ena är ändrade beräkningsantaganden för pensioner, vilket belastar utfallet 2021 med 1 805 miljoner kronor. Den andra avser en nedskrivning av en förgävesinvestering på sjukhusområdet i Helsingborg, där beloppet uppgår till 1150 miljoner kronor.

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

Verksamhetsplan och budget är Region Skånes viktigaste styrdokument och är även styrande för hela den aktuella planperioden. De övergripande målen som fastställs av regionfullmäktige anger inriktningen för hela organisationen och utgör ramen för prioriteringar och är en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. Då Region Skånes verksamhetsplan och budget 2021 har en tydlig struktur som utgår från organisationens verksamheter, så följer fördjupade och mer detaljerade avsnitt avseende förvaltningsberättelsens rubri-

ker som återfinns i andra delar av Region Skånes delårsrapport.

Målen i verksamhetsplan och budget beslutas av regionfullmäktige och anger vad som sätts i särskilt fokus under aktuell period. Dock har situationen med covid-19 även under 2021 inneburit krav på omställning och prioritering av såväl mål som verksamhet och ekonomi. Det interna kontrollarbetet i Region Skåne är integrerat med de ordinarie processerna för planering, genomförande och uppföljning och de obligatoriska verksamhetsmässiga kontrollområdena är desamma som de övergripande målen.

Region Skånes samlade verksamhet bedrivs i såväl nämnds- och förvaltningsorganisation, som i hel- och delägda bolag samt även i andra samverkansformer. Inom ett flertal verksamhetsområden anlitar Region Skåne privata utförare och dessa följs upp i särskild ordning, varav ett flertal avser hälso- och sjukvård med uppdrag inom ramen för lagen om valfrihetssystem. Region Skånes verksamhetsplan och budget 2021 har fokus på det regionala perspektivet – inte koncernen – och delårsrapporten har samma inriktning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Region Skåne kommer, utifrån aktuella prognoser, inte att uppfylla den ekonomiska delen av god ekonomisk hushållning det enskilda året 2021. Ett grundläggande problem är obalansen mellan intäkter och kostnader, där de senare ökar mer än de förra. Över tid behöver förhållandet mellan intäktsökning och kostnadsökning vara det omvända för att klara framtida utmaningar.

I 2021 års budget fastställdes att resultatmålet för Region Skåne är att resultatet över en rullande femårsperiod ska

uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunal-ekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet. Resultatmålet för 2021 är 912 miljoner kronor. Region Skånes prognos för helåret 2021 är -2 419 miljoner kronor och målet om ett resultat på minst 2 procent kommer inte att nås.

Skuldsättningsmålet, som innebär att Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld högst får uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag, ser ut att kunna uppnås under 2021.

Finansieringsmålet innebär att investeringar så långt möjligt ska finansieras med egna medel. Under 2021 bör självfinansieringsgraden (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) uppgå till minst 38 procent för att inte äventyra skuldsättningsmålet. Negativ resultatprognos på -2 419 miljoner kronor indikerar att finansieringsmålet inte uppnås 2021.

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. Region Skåne har i verksamhetsplan och budget 2021 med plan för 2022–2023 beslutat om fem övergripande mål, som ska leda till god ekonomisk hushållning. Målen, som kan bestå av olika delmål, följs upp genom måltal. Då ett antal mål inte följs upp annat än på helårsbasis, görs en mera fördjupad analys av målnuppfyllelsen först i samband med årsredovisningen. För att god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås för 2021 är bedömningen, utifrån den hittillsvarande utvecklingen under året, att det krävs fortsatta åtgärder inom samtliga målområden.

Nyckeltalet soliditet är ett mått på Region Skånes finansiella ställning och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. Soliditeten har förbättrats med 3,3 procentenheter under januari–augusti 2021 och uppgick 31 augusti 2021 till -45,9 procent enligt fullfonderingsmodellen. Soliditetsförbättringen härrör från att balansomslutningen har ökat från 36,6 miljarder kronor till 39,3 miljarder kronor.

Balanskravsresultatet

Balanskravsberäkningen utgår från Region Skånes resultat exklusive koncernbolagen. Årets prognos som uppgår till -2 419 miljoner kronor är justerad för realisationsvinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar. Detta justerade resultat enligt fullfonderingsmodellen justeras sedan för redovisning enligt blandmodellen. Den nuvarande bedömningen pekar då på ett balanskravsresultat på -2 583 miljoner kronor och ett utgående återställningskrav på 2 865 miljoner kronor. Negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit såvida inte synnerliga skäl att återställa på längre sikt kan föreligga. Synnerliga skäl måste vara väl motiverade och vara föremål för beslut i fullmäktige. För resonemang om hantering – se vidare under rubriken *Balanskravet*.

Väsentliga personalförhållanden

Region Skåne hade 36 342 månadsavlönade medarbetare inom förvaltningsdriven verksamhet 31 augusti 2021, vilket är en ökning med 925 medarbetare i jämförelse med 31 augusti 2020.

Under 2021 konstateras att Region Skånes sjukfrånvaro för de första sju månaderna 2021 sjönk i förhållande till 2020. Fortfarande är dock sjukfrånva-

ron väsentligt högre än innan pandemin. För perioden januari–juli 2020 var sjukfrånvaron 5,86 procent (6,38 procent för 2020). Den lägre sjukfrånvaron kan utläsas för både män och kvinnor samt för samtliga ålderskategorier.

Totalkostnaden för perioden januari–augusti 2021 gällande inhyrd personal har minskat med 52,6 miljoner kronor (-17 procent) jämfört med föregående år. Kostnadsminskningarna gäller såväl inhyrning av läkare som sjuksköterskor. Den främsta orsaken till kostnadsminskningen är en reduktion av främst planerad vård under pandemin.

Andelen inhyrningskostnad av den totala personalkostnaden är januari–augusti 1,75 procent och värdet för rullande 12 månader 1,88 procent.

Region Skåne deltar aktivt i den regiongemensamma, nationella upphandlingen av inhyrning av sjuksköterskor och läkare, ett arbete som leds av Sveriges Kommun och Regioner, SKR. Ett gemensamt ramavtal för hyrpersonal kommer bland annat att leda till att regionerna tillsammans blir en stark och tydlig kravställare med fokus på pris och kvalitet. Avtalet bedöms vara klart till halvårsskiftet 2022.

Förväntad utveckling

Trots den framgångsrika vaccinering som genomförts under 2021 förväntas pandemins effekter vara kännbara en lång tid framöver, vilket gäller både för verksamheten och ekonomin. Det finns där-

utöver stora demografiska utmaningar för Region Skåne, vilket skapar allt större behov av vård och omsorg. Redan innan pandemin bedömde SKR en vikande konjunktur med minskade skatteintäkter. I kombination med pandemins effekter riskerar detta att leda till obalans mellan framtida kostnader och intäkter och därmed svårigheter att finansiera verksamheten inkluderande planerade och beslutade investeringar.

Region Skåne står också inför stora utmaningar de kommande åren med investeringar inom sjukvård och kollektivtrafik. Dessa investeringar är nödvändiga för att klara den demografiska utvecklingen, som medför att antalet äldre, barn och unga ökar jämfört med den arbetsföra befolkningen. Men detta kommer också att leda till påfrestningar för ekonomin, speciellt då organisationen nu måste hantera det ökade välfärdsbehovet och komma ikapp med all verksamhet som behövt skjutas upp under pandemin.

Region Skånes arbete med kostnads-effektiviseringar måste därför fortsätta parallellt med ständiga verksamhetsförbättringar och förändrade arbetssätt i syfte att skapa balans mellan kostnads- och intäktsutvecklingen. Det är därför helt nödvändigt att Region Skåne når de uppsatta finansiella målen kommande år, för att kunna skapa det handlingsutrymme som behövs för kommande generationers konsumtionsbehov.

1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lag (2018: 597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) med undantag av 5 kap 4 § och 6 kap 4 § i lagen om kommunal bokföring och redovisning, som föreskriver att utbetalning av pensionsförmåner som intjänats före 1998 ska redovisas som kostnader i resultaträkningen. Region Skåne tillämpar från och med 2010 den så kallade fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsförpliktelser. Det innebär att hela pensionsskulden redovisas som en avsättning då det ger en mer rättvisande bild. Region Skåne har valt att tillämpa fullfonderingsmodellen vilket avviker från god redovisningssed där blandmodellen är den föreskrivna uppställningsformen. I de finansiella tabellerna synliggörs effekten av både full- och blandmodellen.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen. I respektive avsnitt i verksamhetsberättelsen beskrivs säsongsmässiga variationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamhetens intäkter och kostnader, jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat, effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på rapportperioden. Effekt av ändringar avseende ansvarsförbindelser redovisas i årsredovisningen.

2. RESULTATRÄKNING

2 Resultaträkning – utfall januari–augusti

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2020 jan-aug	2021 jan-aug	21/20 Utveckl	2021 Budget	Budget Diff	2020 jan-aug	2021 jan-aug	21/20 Utveckl	2021 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	6 039	6 828	13,1%	6 289	539	6 039	6 828	13,1%	6 289	539
Personalkostnader	-15 256	-16 083	5,4%	-15 457	-625	-15 885	-17 563	10,6%	-16 126	-1 436
Omkostnader	-18 080	-18 888	4,5%	-18 743	-145	-18 080	-18 888	4,5%	-18 743	-145
Avskrivningar	-1 007	-1 054	4,6%	-1 066	12	-1 007	-1 054	4,6%	-1 066	12
Verksamhetens nettokostnader	-28 305	-29 197	3,2%	-28 978	-219	-28 933	-30 677	6,0%	-29 647	-1 030
Skatteintäkter	21 552	22 760	5,6%	22 426	334	21 552	22 760	5,6%	22 426	334
Kommunalekonomisk utjämning	5 169	5 034	-2,6%	5 006	29	5 169	5 034	-2,6%	5 006	29
Generella statliga bidrag	2 838	2 953	4,1%	3 365	-412	2 838	2 953	4,1%	3 365	-412
Skatt, utjämning och bidrag	29 558	30 747	4,0%	30 797	-50	29 558	30 747	4,0%	30 797	-50
Verksamhetens resultat	1 253	1 550		1 819	-269	625	70		1 150	-1 080
Finansiella intäkter	63	57	-9,3%	58	-1	63	57	-9,3%	58	-1
Finansiella kostnader	-56	-53	-6,2%	-51	-2	-56	-53	-6,2%	-51	-2
Värdesäkring av pensionsskuld	-708	-1 577	122,9%	-373	-1 204	-303	-203	-32,9%	55	-258
Finansnetto	-701	-1 573	124,4%	-366	-1 207	-296	-199	-33%	63	-261
RESULTAT	552	-23		1 453	-1 476	329	-129		1 212	-1 341

2 Resultaträkning – prognos helår

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2020 Bokslut	2021 Prognos	21/20 Utveckl	2021 Budget	Budget Diff	2020 Bokslut	2021 Prognos	21/20 Utveckl	2021 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	11 765	10 789	-8,3%	10 162	627	11 765	10 789	-8,3%	10 162	627
Personalkostnader	-23 775	-24 820	4,4%	-23 907	-913	-24 715	-27 040	9,4%	-24 894	-2 147
Omkostnader	-28 602	-29 980	4,8%	-29 351	-629	-28 602	-29 980	4,8%	-29 351	-629
Avskrivningar	-1 570	-2 754	75,5%	-1 640	-1 114	-1 570	-2 754	75,5%	-1 640	-1 114
Verksamhetens nettokostnader	-42 181	-46 765	10,9%	-44 736	-2 029	-43 122	-48 986	13,6%	-45 723	-3 263
Skatteintäkter	32 154	34 064	5,9%	33 639	425	32 154	34 064	5,9%	33 639	425
Kommunalekonomisk utjämning	6 453	7 551	17,0%	7 508	43	6 453	7 551	17,0%	7 508	43
Generella statliga bidrag	5 562	5 090	-8,5%	5 048	42	5 562	5 090	-8,5%	5 048	42
Skatt, utjämning och bidrag	44 169	46 705	5,7%	46 195	510	44 169	46 705	5,7%	46 195	510
Verksamhetens resultat	1 987	-60		1 459	-1 519	1 047	-2 280		472	-2 752
Finansiella intäkter	94	77	-18%	88	-11	94	77	-18%	88	-11
Finansiella kostnader	-78	-70	-10%	-77	7	-78	-70	-10%	-77	7
Värdesäkring av pensionsskuld	-1 046	-2 366	126%	-557	-1 809	-454	-305	-33%	-300	-5
Finansnetto	-1 029	-2 359	129%	-547	-1 813	-438	-298	-32%	-289	-9
RESULTAT	958	-2 419		912	-3 331	608	-2 578		183	-2 762

3 Kassaflödesanalys

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL		ENLIGT BLANDMODELL	
	2021 jan-aug	2020 jan-dec	2021 jan-aug	2020 jan-dec
Miljoner kronor				
LÖPANDE VERKSAMHET				
Periodens resultat	-23	958	-129	608
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not)	1 776	3 891	929	2 851
Pensionsutbetalningar	-954	-1 390	0	0
Realisationsvinster/förluster	-3	14	-3	14
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	797	3 473	797	3 473
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-1 150	-815	-1 150	-815
Ökning/minskning av förråd och varulager	148	-327	148	-327
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	1 486	1 505	1 486	1 505
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 281	3 836	1 281	3 836
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-226	-243	-226	-243
Investering i materiella anläggningstillgångar	-2 525	-3 796	-2 525	-3 796
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	4	0	4
Erhållna investeringsbidrag	0	21	0	21
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten	-2 751	-4 013	-2 751	-4 013
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Nyupptagna lån	1 387	1 514	1 387	1 514
Amortering leasing	-29	-44	-29	-44
Förändring koncernlån	141	180	141	180
Utlämnade lån	-73	-59	-73	-59
Medel från finansieringsverksamheten	1 426	1 591	1 426	1 591
Utbetalning av bidrag till infrastruktur	0	-80	0	-80
ÅRETS KASSAFLÖDE	-44	1 334	-44	1 334
Likvida medel vid periodens början	2 408	1 074	2 408	1 074
Likvida medel vid periodens slut	2 365	2 408	2 365	2 408
Räntebärande nettotillgång (+)/skuld (-) vid årets början	-6 497	-6 386	-6 497	-6 386
Räntebärande nettotillgång (+)/skuld (-) vid periodens slut	-7 968	-6 497	-7 968	-6 497
Not Specifikation av ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	1 054	1 570	1 054	1 570
Justering för avsättningar	2 559	1 034	1 711	1 384
Justering för upplösning av bidrag till infrastruktur	25	38	25	38
Justering för kortfristiga finansiella poster	-1 841	-82	-1 841	-82
Justering för periodiserade reavinster	3	5	3	5
Justering för periodiserade investeringsbidrag	-23	-57	-23	-57
Justering för periodiserade hyresintäkter	0	-6	0	-6
Justering för periodiserad överkursränta	0	0	0	0
Justering för Eget kapital – uppskjuten skatt	0	0	0	0
Justering för bidrag till infrastruktur	0	0	0	0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0	0
Summa	1 776	2 501	929	2 851

4 Balansräkning

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL		ENLIGT BLANDMODELL	
	2021 31 aug	2020 31 dec	2021 31 aug	2020 31 dec
Miljoner kronor				
Immateriella tillgångar	981	792	981	792
Fastigheter	19 960	18 188	19 960	18 188
Utrustning	8 311	8 574	8 311	8 574
Finansiella anläggningstillgångar	765	692	765	692
Anläggningstillgångar	30 016	28 246	30 016	28 246
Bidrag till infrastruktur	729	755	729	755
Förråd	458	605	458	605
Kortfristiga fordringar	5 686	4 537	5 686	4 537
Kassa och bank	2 365	2 408	2 365	2 408
Omsättningstillgångar	8 509	7 551	8 509	7 551
SUMMA TILLGÅNGAR	39 254	36 551	39 254	36 551
Ingående eget kapital	-17 992	-18 950	-1 965	-2 573
Periodens resultat	-23	958	-129	608
Eget kapital	-18 015	-17 992	-2 094	-1 965
Avsättningar för pensioner	35 544	33 948	19 623	17 921
Övriga avsättningar	57	48	57	48
Avsättningar	35 601	33 996	19 680	17 969
Långfristiga låneskulder	6 336	6 649	6 336	6 649
Långfristiga skulder, leasing	821	849	821	849
Övriga långfristiga skulder	415	439	415	439
Långfristiga skulder	7 572	7 937	7 572	7 937
Kortfristiga låneskulder	3 320	1 480	3 320	1 480
Kortfristiga skulder, leasing	46	46	46	46
Övriga kortfristiga skulder	10 730	11 084	10 730	11 084
Kortfristiga skulder	14 096	12 610	14 096	12 610
SUMMA SKULDER	21 668	20 547	21 668	20 547
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	39 254	36 551	39 254	36 551

5 Resultat och prognos per nämnd/styrelse/bolag

Miljoner kronor	2020 Utfall jan-aug	2021 Utfall jan-aug	2021 Budget jan-aug	Budget- avvikelse	2020 Bokslut	2021 Prognos	2021 Budget	Budget- avvikelse
Kulturnämnden	2,5	10,3	0,0	10,3	-0,2	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafiknämnden	-413,4	-478,7	85,2	-563,8	-88,2	-540,0	0,0	-540,0
Regionala utvecklingsnämnden	28,4	33,5	29,1	4,4	0,9	0,0	0,0	0,0
Summa Regional utveckling	-383	-435	114	-549	-88	-540	0	-540
Sjukhusstyrelse Kristianstad	-113,2	-115,3	24,5	-139,7	-112,4	-190,0	0,0	-190,0
Sjukhusstyrelse Hässleholm	17,8	6,0	10,0	-4,1	11,0	-14,0	0,0	-14,0
Sjukhusstyrelse Helsingborg	-131,9	-141,5	19,9	-161,3	-172,5	-247,4	0,0	-247,4
Sjukhusstyrelse Ängelholm	-0,7	-13,7	6,2	-19,9	-4,4	-25,7	0,0	-25,7
Sjukhusstyrelse Sus	-169,5	-498,1	208,6	-706,7	-160,4	-900,0	0,0	-900,0
Sjukhusstyrelse Ystad	-45,0	-59,1	6,4	-65,5	-49,5	-90,8	0,0	-90,8
Sjukhusstyrelse Trelleborg	11,1	6,8	7,8	-0,9	9,6	-6,0	0,0	-6,0
Sjukhusstyrelse Landskrona	-6,1	-3,5	4,9	-8,4	-11,0	-8,0	0,0	-8,0
Medicinsk service	131,0	961,2	9,6	951,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Psykiatri, Rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden	56,8	103,2	54,1	49,1	2,6	25,0	0,0	25,0
Primärvårdsnämnden	141,4	239,4	75,2	164,2	100,9	130,0	37,5	92,5
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	-215,5	316,2	0,5	315,6	93,2	150,0	0,0	150,0
Summa Hälsa- och sjukvård	-324	802	428	374	-293	-1 177	37	-1 214
Service-nämnden	58,6	94,9	91,3	3,6	43,1	-10,1	45,9	-56,0
Regionstyrelsen (exkl medicinsk service)	322,2	129,1	15,0	114,1	140,8	170,0	0,0	170,0
– varav Digitalisering IT och MT	35,8	4,2	10,2	-6,0	-21,1	-70,0	0,0	-70,0
Södra regionvårdsnämnden	-0,3	-1,7	0,0	-1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalnämnden	20,9	25,1	0,0	25,1	34,0	3,5	0,0	3,5
Patientnämnden	1,7	1,6	0,0	1,6	2,4	0,5	0,0	0,5
Revisionen	2,8	2,6	0,0	2,6	1,7	1,5	0,0	1,5
Summa Verksamhetsstöd/övriga	406	252	106	145	222	165	46	120
SUMMA VERKSAMHETEN	-300	618	648	-30	-158,4	-1551,4	83,4	-1634,8
Central finansiering	853	-641	553	-1 194	1 116,1	-867,7	828,3	-1 696,0
SUMMA REGION SKÅNE	552	-23	1 453	-1 476	958	-2 419	912	-3 331
Folk tandvården Skåne AB ¹	-106,4	35,3	26,6	8,7	-125,0	5,8	1,8	4,0
Region Skåne Holding AB ¹	-0,7	0,6	0,0	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0
Koncernjusteringar ¹	11,3	11,9	11,8	0,1	17,7	17,7	17,7	0,0
SUMMA REGION SKÅNE KONCERN	457	25	1 492	-1 467	851	-2 396	931	-3 327

1. Före bokslutsdispositioner och skatt.

6. INVESTERINGAR

6 a. Investeringar						
Miljoner kronor	2020 jan-aug	2021 jan-aug	2021 Budget	2021 Prognos T2	Budget Diff	Regional be- dömning T2
BYGGINVESTERINGAR						
Hälsa- och sjukvården	1 484	1 883	4 048	3 219	829	3 202
Servicenämnden	274	251	512	450	62	467
Kreditivränta byggnation	47	40	80	65	16	65
Summa bygginvesteringar	1 805	2 174	4 640	3 733	907	3 733
UTRUSTNINGSinVESTERINGAR						
Hälsa- och sjukvården	226	264	794	934	-140	727
Kollektivtrafiknämnden	28	12	40	40	0	40
Regionservice	11	8	34	19	15	19
Regionfastigheter	115	52	25	63	-38	63
Regionstyrelsen investeringsmedel utrustning	0	0	179	0	179	0
Summa utrustningsinvesteringar	380	336	1 072	1 055	17	848
Immateriella	223	226	389	375	14	375
Tåg/bussar, inklusive kreditiv	78	15	528	203	325	203
SUMMA INVESTERINGAR	2 486	2 751	6 629	5 367	1 262	5 160

6 b. Strategiska investeringar

Miljoner kronor	Planeringsutrymme budget 2021	Budget/Medelstilletat		Utfall totalt	2021 jan-aug	Prognos		
		totalt	2021			totalt	2021	
STRATEGISKA BYGGINVESTERINGAR								
Kollektivtrafik								
Öresundsstågsdepå Hässleholm	1 367	1 367	0	1 370	4	1 370	4	
Spårvagnsdepå Lund	270	270	0	280	6	280	6	
Bussdepåer Lund Malmö	1 099	320	126	75	65	1 099	96	
Summa kollektivtrafik	2 736	1 957	126	1 726	75	2 749	105	
Hälsa- och sjukvård								
Nya sjukhusområdet i Malmö	12 294	12 294	2 718	6 574	1 440	11 935	2 523	
Nya sjukhusområdet i Helsingborg	6 100	5 467	633	3 425	247	3 619	327	
Nya sjukhusområdet i Lund	1 617	1 217	65	709	16	807	24	
Nya sjukhusområdet Ängelholm etapp 2 ¹	140	126	33	–	–	–	–	
Forth	1 388	1 388	47	59	36	1 386	60	
Klinisk kemi	200	238	78	46	17	238	74	
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ vård, m m, Malmö	196	5	0	1	0	5	0	
Barn- och ungdom, Malmö	212	212	77	21	12	212	21	
Summa hälsa- och sjukvård	22 147	20 947	3 651	10 835	1 768	18 202	3 028	
STRATEGISKA UTRUSTNINGSPROJEKTER								
Kollektivtrafik								
Utrustning								
Öresundsstågsdepå Hässleholm	133	133	–	129	0	129	0	
Spårvagnsdepå Lund (utrustning) ²	0	0	0	45	0	45	0	
Spårvagnar	297	297	0	164	0	297	88	
Pågatåg	2 071	2 071	4	1 877	8	1 878	8	
ERTMS	438	438	55	35	1	438	35	
System 3	2 361	2 200	447	0	0	0	0	
Summa kollektivtrafik	5 300	5 139	506	2 249	8	2 787	131	
Hälsa- och sjukvård								
Nya sjukhusområdet i Malmö	1 943	1 943	153	172	20	1 943	207	
Nya sjukhusområdet i Helsingborg	906	228	40	112	13	180	39	
Nya sjukhusområdet i Lund	39	39	–	33	0	33	0	
Nya sjukhusområdet Ängelholm etapp 2 ¹	15	15	12	0	0	15	0	
Forth	190	190	–	0	0	190	0	
Klinisk kemi	32	32	–	0	0	32	0	
Barn- och ungdom, Malmö	15	15	–	0	0	15	0	
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ vård, m m, Malmö	0	0	–	0	0	0	0	
Skånes digitala vårdssystem, SDV	1 706	1 706	389	901	226	1 706	375	
Summa hälsa- och sjukvård	4 846	4 168	594	1 218	260	4 114	621	
SUMMA STRATEGISKA INVESTERINGAR	35 029	32 210	4 877	16 028	2 111	27 851	3 886	

1. Nya sjukhusområdet i Ängelholm är en extern förhyrning, budgeterat belopp avser kapitaliserad hyra som inte genererar investeringsutfall.
2. Utrustning som budgeterats som bygginvestering.

	2020			2021			Förändring		
	Egen regi	Annan regi	Totalt	Egen regi	Annan regi	Totalt	Egen regi	Annan regi	Totalt
Skånes folkmängd			1 389 336			1 394 444			0,4%
SOMATISK VÅRD									
Vårdtillfällen	79 464	2 627	82 091	80 851	3 107	83 958	2%	18%	2%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	1 811		1 811	1 901		1 901	5%		5%
Vård dagar	442 139	8 240	450 379	471 741	9 785	481 526	7%	19%	7%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	67 684		67 684	66 924		66 924	-1%		-1%
Läkarbesök	592 274	254 595	846 869	627 148	268 729	895 877	6%	6%	6%
Övriga besök	387 764	86 951	474 715	527 464	94 262	621 726	36%	8%	31%
Kvalificerade distanskontakter	200 244	10 388	210 632	215 826	10 324	226 150	8%	-1%	7%
PSYKIATRISK VÅRD									
Vårdtillfällen	6 236		6 236	5 859		5 859	-6%		-6%
Vård dagar	86 480		86 480	81 046		81 046	-6%		-6%
Läkarbesök	45 327	30 557	75 884	45 022	33 411	78 433	-1%	9%	3%
Övriga besök	227 418	96 255	323 673	199 751	106 842	306 593	-12%	11%	-5%
Kvalificerade distanskontakter	79 874	5 771	85 645	125 301	6 262	131 563	57%	9%	54%
PRIMÄRVÅRD									
Läkarbesök	456 284	404 578	860 862	502 375	451 278	953 653	10%	12%	11%
Övriga besök	845 666	1 013 091	1 858 757	1 125 243	1 310 742	2 435 985	33%	29%	31%
Kvalificerade distanskontakter	1 432 557	891 048	2 323 605	1 538 645	1 054 384	2 593 029	7%	18%	12%
HABILITERING									
Läkarbesök	1 828		1 828	1 676		1 676	-8%		-8%
Övriga besök	67 026		67 026	45 330		45 330	-32%		-32%
Kvalificerade distanskontakter	25 775		25 775	55 089		55 089	114%		114%
VÅRD I ANDRA LANDSTING									
Vårdtillfällen	1 591	224	1 815	1 232	165	1 397	-23%	-26%	-23%
Vård dagar	21 840	813	22 653	10 381	693	11 074	-52%	-15%	-51%
Öppen vård ¹	22 793	209 687	232 480	22 038	172 993	195 031	-3%	-17%	-16%

1. Inklusive digitala vårdkontakter

9. BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

9 Befolkningsförändringar

Kommun	Folkmängd 30 juni 2021	Förändring 1:a halvåret 2021	Förändring 1:a halvåret % 2021	Förändring Ett år	Förändring Ett år %
Malmö	349 304	1 355	0,4%	3 278	0,9%
Helsingborg	149 772	492	0,3%	991	0,7%
Lund	125 511	-430	-0,3%	1 038	0,8%
Kristianstad	86 555	338	0,4%	469	0,5%
Hässleholm	52 285	275	0,5%	159	0,3%
Landskrona	46 344	39	0,1%	122	0,3%
Trelleborg	46 129	252	0,5%	440	1,0%
Ängelholm	43 315	405	0,9%	720	1,7%
Vellinge	37 021	106	0,3%	323	0,9%
Eslöv	34 312	189	0,6%	342	1,0%
Kävlinge	32 194	174	0,5%	253	0,8%
Ystad	31 303	333	1,1%	562	1,8%
Höganäs	27 379	211	0,8%	254	0,9%
Staffanstorps	26 077	194	0,7%	482	1,9%
Lomma	24 699	-177	-0,7%	-140	-0,6%
Svedala	22 869	204	0,9%	350	1,6%
Burlöv	19 634	322	1,7%	372	1,9%
Sjöbo	19 451	39	0,2%	75	0,4%
Simrishamn	19 353	126	0,7%	141	0,7%
Klippan	17 784	46	0,3%	97	0,5%
Höör	16 884	54	0,3%	63	0,4%
Skurup	16 195	153	1,0%	277	1,7%
Åstorp	16 160	97	0,6%	135	0,8%
Bjuv	15 785	88	0,6%	80	0,5%
Hörby	15 742	89	0,6%	68	0,4%
Båstad	15 551	138	0,9%	193	1,3%
Östra Göinge	14 982	-35	-0,2%	-62	-0,4%
Svalöv	14 249	-27	-0,2%	-48	-0,3%
Tomelilla	13 705	42	0,3%	40	0,3%
Osby	13 247	49	0,4%	20	0,2%
Bromölla	12 759	0	0,0%	-85	-0,7%
Örkelljunga	10 429	-22	-0,2%	74	0,7%
Perstorp	7 465	-11	-0,1%	4	0,1%
SKÅNE	1 394 444	5 108	0,4%	11 087	0,8%

Källa: SCB Befolkningsstatistik

Ekonomisk ordlista

AFA

Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag.

Anläggningstillgång

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning

De betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balanskrav

Balanskrav innebär att årets resultat ska överstiga noll. Från och med verksamhetsåret 2005 infördes en ändring i kommunallagen som innebär att negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. Om synnerliga skäl finns behöver resultatet inte återställas.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhets-årets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Diskonteringsränta

Kalkylränta. Den räntesats som uttrycker avkastningskrav på kapital.

Eget kapital

Skillnaden mellan totala tillgångar och avsättningar och skulder enligt balansräkningen det vill säga nettoförmögenheten.

Emittent

Utgivare av värdepapper.

Extraordinära intäkter/kostnader

Intäkter eller kostnader som saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiellt leasingavtal

Ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Immateriell tillgång

En tillgång som är identifierbar men icke-monetär. Tillgången är en resurs som förväntas ge ekonomiska fördelar i framtiden.

Infrastrukturell investering

Byggande av väg eller järnväg som staten ansvarar för. Lämnade bidrag till infrastrukturell investering kan dock inte avse att helt finansiera en viss investering.

Intern ränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika landsting.

Kassaflödesanalys

Visar kassaflöden från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten samt förändring av rörelsekapital. Summa av dessa komponenter utgör förändringen av likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Kreditivränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad under byggnadstid.

Leasingavtal

Ett avtal enligt vilket en leasegivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper som statsskuldväxlar eller bankcertifikat.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Kan uttryckas i olika mått, exempelvis rörelsekapital och ställas i relation till externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Patientrörlighetsdirektivet

EU:s patientrörlighetsdirektiv innebär att medborgare har rätt att få ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat EU- eller ESS-land. Svenska medborgare som vill söka vård utomlands vänder sig till Försäkringskassan som är den myndighet som hanterar ersättningsfrågan till både patienter och vårdgivare.

Produktionsmix

Ett sammanvägt mått, mätt i antal poäng, för att mäta vårdproduktionen hos Region Skånes egna vårdgivare.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel verksamhetsåret.

RIPS

Riktlinjer för beräkning av pensionskostnad. Pensionskostnaden räknas som nuvärdet av alla framtida pensionsutbetalningar. Den diskonteringsränta som används för att beräkna pensionskostnaden avstämms utifrån utvecklingen av den tioåriga statsobligationsräntan. För att räntan ska vara stabil finns ett toleransintervall på ± 1 procent kring den fastställda diskonteringsräntan.

Ränteswap

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två parter på ett underliggande nominellt belopp.

Rörelsekapital

Den del av kapitalet som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Sammanställd redovisning

Sammanställning av resultaträkningar och balansräkningar för olika juridiska personer i vilka Region Skåne har ett betydande inflytande. Ger en helhetsbild av ekonomiska åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Skattekraft

Är ett mått på skatteunderlag per invånare och kan uttryckas absolut i termer av kronor per invånare eller som relativ skattekraft (alltså som en andel av genomsnittlig skattekraft).

Skatteunderlag

Det underlag man använder för beräkning av regionens skatteinkomster (består av personers och företags beskattningsbara inkomster och personers förmögenheter).

Soliditet

Långsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som eget kapital i förhållande till totala tillgångar.

Vårdkonsumtion

Den vård som Region Skåne finansierar produceras av Region Skånes egna vårdgivare, privata vårdgivare eller i annat landsting. Vårdkonsumtion är den vård som produceras till Region Skånes invånare oavsett var vården sker.

Vårdproduktion

Den vård som produceras av Region Skånes egna vårdgivare till Skånes invånare och till invånare i andra regioner och huvudmän.

Region Skånes bolag

Koncernen

Miljoner kronor	Budget omsättning helår	Budget resultat helår	Budget resultat jan-aug	Utfall 2021 jan-aug	Differens Utfall-budget	Prognos helår
Region Skåne Holding AB	92,3	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0
Region Skåne Bussdepå Malmö AB	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Folktandvården Skåne AB	1 320,0	1,8	26,6	35,3	8,7	5,8
Innovation Skåne AB	67,3	0,1	0,1	-0,6	-0,7	0,0
Skåne Care AB	36,6	0,0	0,0	3,3	3,3	0,0
Malmö Opera och Musikteater AB	346,0	0,0	5,0	3,0	-2,0	-28,0
Skånes Dansteater AB	54,5	0,0	0,0	2,3	2,3	0,0
Business Region Skåne AB	87,7	0,0	0,0	1,9	1,9	0,0
Event in Skåne AB	9,5	0,0	0,0	4,9	4,9	0,0
Film i Skåne AB	30,4	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0
Invest in Skåne AB	29,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Tourism in Skåne AB	44,2	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0

Koncernen

Bolagens verksamhet har fortfarande, i olika grad, präglats av det extraordinära omvärldsläget med anledning av covid-19-pandemin. Trots detta noteras att det endast är Malmö Opera och Musikteater AB som aviserar att underskott är att vänta. Även i år förs en löpande dialog med Region Skånes koncernstab. Ett ärende rörande kapitaltäckning aktualiserades inför regionstyrelsens möte 2021-06-03, där Malmö Opera och Musikteater AB gavs tillskott på 25 miljoner kronor i form av tillfälligt utökad verksamhetsbidrag. Avräkning ska göras när 2021 års resultat är fastställt, varvid återbetalning ska ske av den del av tillskottet som överstiger det verkliga underskottet i 2021 års bokslut.

BOLAGENS REDOVISNING Region Skåne Holding AB

Region Skåne Holding AB är moderbolag i Region Skånes bolagskoncern och ska äga och förvalta aktier i bolag som Region Skåne äger för att bedriva verksamhet som är till nytta för Skåne och dess medborgare. Bolaget ska inom ramen för ägarens kompetens leda, sam-

ordna och utveckla dotterbolagens verksamheter på ett för Skånes invånare värdeskapande sätt.

Viktiga händelser under perioden

Bolaget har, genom sina dotterbolag, under perioden på uppdrag av Region Skåne utfört insatser för marknadsföring av Skåne, utveckling och etablering av företag samt insatser som syftar till att Skåne ska utvecklas som en innovativ region. Rapporteringsperioden har, precis som föregående år, präglats av det extraordinära omvärldsläget med anledning av pandemin. Detta har återigen påkallat särskilda insatser i form av uppföljning med fokus på likviditet och resultat inom koncernen. Bolaget har agerat för att säkerställa finansiering av underskott inom Malmö Opera och Musikteater AB. Slutligt beslut i detta ärende togs av regionstyrelsen 2021-06-03.

Ekonomi

Region Skåne Holding AB redovisar för perioden ett resultat på 0,6 miljoner kronor. Årsprognosen är att budgeten ska hållas.

Folktandvården Skåne AB

Folktandvården Skåne AB bedriver allmän- och specialisttandvård, samt sjukhustandvård vid 66 kliniker på 44 orter i Skåne. Årligen väljer 81,5 procent av alla barn och ungdomar, 3–23 år, samt 21,5 procent av de vuxna att få tandvård hos Folktandvården Skåne. Folktandvården Skåne erbjuder komplett och modern tandvård baserad på gedigen kunskap, erfarenhet och forskning. Folktandvården Skånes vårdfilosofi är hälsofrämjande, vävnadsbevarande och förebyggande.

Viktiga händelser under perioden

Antalet besök har ökat men når ännu inte helt upp i nivå med läget före pandemin. Patienter med misstänkt eller konstaterad smitta hanteras fortsatt på en särskild klinik, Videdal i Malmö. Den nya kliniken på Mobilia i Malmö är i drift sedan hösten 2020 och kundtillströmningen är mycket god.

I mars var det premiär för Folktandvården Skånes första digitala tandvårdsbesök. Projektet fortsätter att testa och utvärdera olika former och användningsområden för digitala besök.

I april lanserades Folktandvårdens digitala lärmiljö. Denna gör det möjligt att enklare och mer effektivt sprida kunskap, lärande och kompetensutveckling för alla medarbetare. Den 1 juli tillträdde Karin Melander som ny VD för Folktandvården Skåne AB.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på 35,3 miljoner kronor. Omsättningen uppgår till 827 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är 5,8 miljoner kronor.

Skåne Care AB

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Region Skåne Holding AB som i sin tur är helägt av Region Skåne. Skåne Care AB har i uppdrag att bedriva vårdexport. Bolagets arbete tar stöd i offentlig exportfrämjande verksamhet på regional och nationell nivå. Internationella samförståndsavtal tecknade av Region Skåne och nationella officiella aktörer ger en viktig vägledning mot val av geografi och verksamhetsinriktning.

Viktiga händelser under perioden

Skåne Care arbetar i enlighet med regeringens exportstrategi och nära svenska och internationella aktörer för att utveckla vårdexporten. Bolaget öppnar för kompetensutveckling och intäkter till sjukvården vilket skapar värde för personal och patienter här hemma. Under perioden har bolaget arbetat med affärsutveckling mot gamla och nya marknader. Arbetet har bedrivits på distans och med fokus på konsulttjänster och utbildning. Informell specialistutbildning både inom sjukvård och tandvård är en central del i bolagets verksamhet. Just nu pågår en dialog med Socialstyrelsen om hur bas-tjänst ska tillämpas för specialitälätkar-kandidater från tredje land. En viktig fråga för att Sverige fortsatt ska kunna erbjuda informell specialistutbildning. Samarbetet med Island kring främst hjärtsjuka barn och patienter i behov av stamcellstransplantationer fungerar väl.

Tack vare en bred portfölj har bolaget klarat covid-19 väl under perioden. Dock träffas bolaget av långsiktiga effekter då nya affärer är svåra att förverkliga under rådande omständigheter. Situationen riskerar att få en negativ effekt på bolagets verksamhet och intjäning för året.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på 3,3 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är så nära 0 som möjligt.

Innovation Skåne AB

Innovation Skåne AB har enligt bolagsordning till föremål för sin verksamhet att stödja utvecklingen av innovationer

och entreprenörskap i Skåne med särskild inriktning mot innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential, samt att stödja utvecklingen av innovationer och förbättringsaktiviteter som har sitt ursprung i Region Skånes verksamheter. Bolaget ska främja och utveckla möjligheten till industrikontakter, provningar och införande av innovativa lösningar i Region Skånes samtliga verksamheter med särskilt fokus på att stödja utvecklingen av life science-sektorn.

Viktiga händelser under perioden

Ett tiotal projekt drivs inom området hälsa. *Materials Business Center 2*, *Health-Tech Nordic* och *Lighting Metropolis Green Economy*, drivs som internationella projekt. Tillsammans med Skånetrafiken och partners drivs bland annat *Evolution Road*, flera andra projekt inom *Mobility* och *Foodtech* och en accelerator med *Cerner*. Projekten bidrar till målen om tillväxt genom jobbskapande och värdeskapande inom Region Skånes verksamheter.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på -0,6 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 38,1 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för året är nollresultat.

Malmö Opera och Musikteater AB

Malmö Opera och Musikteater AB ska utöva teaterverksamhet med huvudsaklig inriktning på musikteater. Detta görs både i egen regi och i samarbete med andra aktörer.

Viktiga händelser under perioden

Malmö Opera har på grund av rådande restriktioner inte kunnat genomföra föreställningar för publik under perioden januari–augusti och ej heller kunnat hålla restaurangen öppen som vanligt.

I den helårsprognos som rapporteras den 31 augusti är inte regeringens ändrade riktlinjer uppdaterade. Den prognos som rapporteras baseras på de restriktioner som var gällande den 31 augusti med 300 personer i publik un-

der hösten. Då deltagartaken med stor sannolikhet tas bort den 29 september, räknar vi med att kunna sälja biljetter till en betydligt större publik i perioden oktober–december och därmed också kunna rapportera ett förbättrat resultat på årsbasis.

Ekonomi

Besparingar har gjorts i hela bolaget där det har varit möjligt. Främst genom att avsluta visstidsanställningar och ej till-sätta vakanser då begränsad publikverksamhet bedrivits. Besparingar har även gjorts på rörliga kostnader, marknadsföring och investeringar. Ett utökat verksamhetsstöd om 5,4 miljoner kronor har erhållits från Kulturnämnden. Intäktsbortfallet för inställda föreställningar i perioden beräknas till -33 miljoner kronor. Prognos om -28 miljoner kronor beror helt på intäktsbortfall under perioden januari–augusti. Besparingar har gjorts på visstidsanställd samt timanställd personal, rörliga kostnader, marknadsföring och investeringar.

Skånes Dansteater AB

Bolagets uppdrag är att producera, främja och utveckla danskonst i regionen, främst med egen ensemble och med Malmö som bas.

Viktiga händelser under perioden

Verksamheten tillgängliggjorde danskonst innovativt under perioden som präglades av pandemin och tuffa publikrestriktioner. Skånes Dansteater har presenterat fyra världspremiärer: *Remind Me I'm Not Dead*, *The View From Here*, *Nook*, *Picnick in the park* och två ny premiärer: *Djurens karneval* och *Fine Lines*, på hemmascen, turné eller digitalt.

Dialogverksamheten arbetade med dans och hälsa, integration, danskunskapande och eget skapande. Många projekt genomfördes digitalt. Projektet inom området dans och funktionsvariationer, *Europe Beyond Access*, med stöd från *Kreativa Europa* var tongivande.

Skånes Dansteater har hittills under året presenterat 59 föreställningar och 41 övriga aktiviteter för cirka 7 000 personer varav 1 400 deltog digitalt. Ut-

över dessa redovisas cirka 2 000 unika nerladdningar av våra digitala erbjudanden (filmer och Podcast).

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på 2,3 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 32,9 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är att komma så nära 0 som möjligt.

Business Region Skåne AB

Business Region Skåne AB med fyra dotterbolag har till uppgift att främja investeringar, export, turism, evenemang och filmverksamhet i Skåne. Bolagen ska gemensamt utveckla, samordna och förbättra marknadsföringen av Skåne och Öresundsregionen. Koncernen ägs gemensamt av Region Skåne (85 procent) samt Kommunförbundet Skåne (15 procent).

Viktiga händelser under perioden

Koncernen fortsätter arbetet med att kontinuerligt samlas runt gemensamma insatser och i koncernövergripande grupperingar. Bolagets digitaliseringsresa har fortsatt. Alla koncernens bolag har ställt om sina verksamheter med anledning av pandemin men har strävat efter att leverera enligt sina verksamhetsplaner.

Bolaget har avslutat ett uppdrag kring varumärkesimplementering utifrån Greater Copenhagen. Ett långsiktigt avtal kring internationell marknadsföring har tecknats med Greater Copenhagen och Copenhagen Capacity där Invest in Skåne är avtalad utförare.

Nya ägardirektiv har beslutats i dotterbolagen och anpassningsarbetet inför 2022 pågår.

Ekonomi

Det positiva resultatet beror på periodiserade kostnader som kommer att uppstå under resten av året. Årsprognosen är att budgeten håller.

Event in Skåne AB

Bolaget ska marknadsföra Skåne som en eventregion. Event in Skåne ska vara ett kompetenscentrum och en samverkanspartner vad gäller event i Skåne samt

verka för att fler, större och bättre evenemang, mässor och kongresser förläggs till regionen.

Viktiga händelser under perioden

Bolaget har identifierat, värderat och värvat evenemang tillsammans med kommuner och arenaägare i Skåne samt nationella och internationella organisationer. Event in Skånes arbete bidrar med trygghet och kompetens till de skånska kommunerna och bolaget har fortsatt fokusera på destinationsutveckling för Skånes 33 kommuner i linje med ägardirektiven. Event och mötesbranschen är en av de hårdast drabbade av pandemin. Bolaget har ställt om och upprättat evenemangshjälpen som stöd för branschen. Flera event och möten har genomförts som hybridevent digitalt/live.

Ekonomi

Det positiva resultatet beror på periodiserade kostnader som kommer att uppstå under resten av året. Årsprognosen är att budgeten håller.

Film i Skåne AB

Film i Skåne ska bidra till tillväxt i Skåne genom filmproduktion, i huvudsak finansierat av uppdragsersättning från bolagets ägare Business Region Skåne samt främjande av filmkulturell verksamhet, i huvudsak finansierat av Region Skånes kulturnämnd.

Viktiga händelser under perioden

TV-serien *Tunna blå linjen* fick ett massivt genomslag hos publik och kritiker och utsågs både till årets bästa tv-drama och årets bästa TV-program vid Kristallengalan i augusti. Strax innan sommaren kunde Film i Skåne teckna samproduktionsavtal för ytterligare en säsong och inspelning startar i oktober. Med projektmedel från Svenska Filminstitutet, Region Skånes kulturnämnd och Regionsamverkan Sydsverige, startades projektet *Talent To Watch* som syftar till att få fram nya röster inom film och TV och öppna upp för talanger som ännu inte har hittat vägen in i den svenska filmproduktionens ekosystem.

Ekonomi

Det positiva resultatet beror på periodiserade kostnader som kommer att uppstå under resten av året. Årsprognosen är att budgeten håller.

Invest in Skåne AB

Invest in Skåne ska skapa ett mer internationellt näringsliv i Skåne genom att attrahera utländska företag och investerare samt hjälpa skånska företag med internationella samarbeten och exportaffärer.

Viktiga händelser under perioden

Invest in Skåne har under våren tagit fram en ny strategi som är tioårig. Strategin tar avstamp i globala trender såsom globalisering, digitalisering och behovet av att prioritera hållbarhet. Men också i utmaningar och möjligheter som en effekt av pandemin. Strategin bygger på fyra huvudpelare: Innovation, Hållbarhet, Trovärdighet samt Avancerad analys och strategiska samarbeten.

Resultatmässigt har våren varit framgångsrik med sju investeringar och 20 exportavtal. På exportsidan innebär det att bolaget redan har nått årets målsättning.

Ekonomi

Det positiva resultatet beror på periodiserade kostnader som kommer att uppstå under resten av året. Årsprognosen är att budgeten håller.

Tourism in Skåne AB

Tourism in Skåne AB ska medverka till att öka antalet besökare till Skåne genom att utveckla och marknadsföra destinationen. Tillsammans med kommuner och näringsliv verkar bolaget på geografiskt utvalda marknader med prioriterade segment och målgrupper.

Viktiga händelser under perioden

Ny styrelseordförande tillträdde och bolagets nya ägardirektiv beslutades vid årsstämman.

Arbetet i bolaget har starkt präglats av pandemin och det agila arbetssättet har visat sig positivt. Den samordnande rollen för kommunernas näringslivs-

och turismchefer genom regelbundna digitala pulsmöten har bibehållits.

Arbete fortsätter med projekt Greater Copenhagen, visst internationellt marknadsarbete och partnerskapet med regionerna i södra Sverige.

En genomlysning och anpassning av både den långsiktiga färdplanen för Skåne och bolagets affärsplan pågår. Ett arbete pågår med att anpassa verksamheten och organisationsförändring inför 2022.

Ekonomi

Det positiva resultatet beror på periodiserade kostnader som kommer att uppstå under resten av året. Årsprognosen är att budgeten håller.

Region Skåne Bussdepå Malmö AB

Region Skåne Holding AB förvärvade bolaget 2020 med anledning av att Region Skåne planerar att uppföra en underhållsdepå för bussar på fastigheten som detta bolag äger.

Viktiga händelser under perioden

Under 2020 har en del förberedande arbete påbörjats och under 2021 och framåt kommer detta att intensifieras. Bolaget och Region Skåne har ingått avtal som ger Region Skåne nyttjanderätt till fastigheten.

Bolaget bedriver inte någon operativ verksamhet eftersom arbetet med exploatering och byggnation genomförs av Region Skåne inom regionfastigheters ansvarsområde.

Ekonomi

Prognosticerat resultat för helåret är så nära 0 som möjligt.

Intern kontroll

Intern kontroll ingår som en del i regionstyrelsens styrning och uppsiktsplikt och ska säkerställa ändamålsenlig och effektiv verksamhet, tillförlitlig ekonomisk rapportering samt efterlevnad av lagar, förordningar och regelverk. Med intern kontroll avses de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål, uppdrag och övriga styrdokument.

De fem obligatoriska verksamhetsmässiga kontrollområdena är desamma som de övergripande målen i verksamhetsplan och budget, därtill kommer fyra obligatoriska administrativa kontrollområden. Målet är att skapa ett heltäckande system för att säkerställa en tillräcklig ledning, styrning, uppföljning och kontroll av rådande processer. Uppföljningen är också en viktig del i arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som kan utgöra hinder för att Region Skåne ska kunna nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde samt rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom nämnden till regionstyrelsen. Nämnderna ska i samband med delårsrapport rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde till regionstyrelsen och detta görs genom en samlad bedömning per obligatoriskt kontrollområde för respektive nämnd och styrelse. Den samlade bedömningen har som syfte att ge indikation på statusen för arbetet med den interna kontrollen, i form av en översiktlig och förenklad bild. För mera detaljer och jämförelser hänvisas till respektive nämnds/styrelses plan.

Arbetet fortsätter med att samla riskbedömningar, kontrollåtgärder, plan och uppföljning i ett dokument i syfte att skapa en större enhetlighet och utvecklad process för intern kontroll. Vidare har arbetet fortsatt under året med att öka integreringen mellan planerings- och uppföljningsprocesserna och processen för intern kontroll och avvikelsehantering. Åtgärder i samband med uppföljning är också en del i den interna kontrollen. Föreliggande rapportering visar att arbetet med intern kontroll integrerats med den övriga styrningen och utgått från respektive verksamhetsuppdrag och mål. För att uppnå en mer enhetlig och effektiv process som bättre kan bidra till en större verksamhetsnytta fortsätter arbetet med att utveckla kvaliteten och tydligheten i styrdokument samt att göra dessa mer tillgängliga. Att förbättra information och kommunikation för att bland annat synliggöra och öka möjligheterna att ta tillvara nyttoeffekterna av den interna kontrollen är ett fortsatt utvecklingsområde.

Möjligheterna att genomföra planerade kontroller har till delar påverkats av covid-19, som också inverkar på möjligheterna att uppnå de mål som regionen arbetar mot under året. Det är dock angeläget att nödvändiga resurser allokeras till att säkerställa en tillräckligt god intern kontroll, då situationen med covid-19 även har inneburit en ökning av risker som påverkar verksamheternas förutsättningar negativt. Bland annat finns en ökad risk för oavsiktliga fel och ekonomiska oegentligheter samt också att normala kontrollmekanismer förbigås eller åsidosätts. Samtidigt är det väsentligt att ta tillvara de positiva erfarenheterna. Det är därför av stor vikt att följa upp och utvärdera effekter som följer, när oförutsedda faktorer inträffar.

Nämndernas rapporter, inkluderande gjorda riskbedömningar, visar att det

finns behov av fortsatta åtgärder inom de aktuella kontrollområdena, för att förbättra måluppfyllelsen för såväl verksamhet som ekonomi. Nämndernas rapporter ska kompletteras med en skriftlig sammanfattning och innehålla en kort beskrivning av den interna kontrollen och eventuella avvikelser och åtgärder utifrån angivna frågor. För respektive område/fråga ska färgindikator användas för att markera status för internkontrollarbetet inom respektive område som del i nämndens egenutvärdering. I samband med nämndernas delårsrapportering till regionstyrelsen finns behov av att i förekommande fall komplettera plan och uppföljning med denna del som avser beskrivning och utvärdering av nämndens interna kontroll. Det som anges för nämnd inkluderar även styrelse och de majoritetsägda bolagen. Regionstyrelsen har, utifrån sitt övergripande ansvar att tillse att det finns en god intern kontroll, sammanställt och beslutat att godkänna rapportering avseende uppföljningen av intern kontroll för Region Skånes nämnder samt lägga informationen om Region Skånes majoritetsägda bolags rapportering av intern kontroll till handlingarna.

Uppföljning av planer för intern kontroll

Intern kontroll Rapportering per den 31 aug 2021	Bättre liv och hälsa för fler	Tillgänglig- het och kvalitet	Hållbar utveckling i Skåne	Attraktiv arbets- givare, professionell verksamhet	Långsiktigt stark ekonomi	Efterlevnad av regelverk för god ekonomisk förvaltning	Upphand- ling och inköp	Kompe- tensförsör- ning och bisysslor	Verkställig- het beslut
Kollektivtrafiknämnd	Orange	Orange	Orange	Orange	Röd	Orange	Gul	Gul	Orange
Kulturnämnd	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön	Gul	Grön	Grön
Regional utvecklingsnämnd	Grön	Gul	Gul	Gul	Grön	Gul	Gul	Gul	Grön
Hälsa- och sjukvårdsnämnd	Gul	Gul	Grå	Grå	Orange	Gul	Grå	Grå	Orange
Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnd	Gul	Orange	Orange	Orange	Gul	Orange	Gul	Orange	Gul
Primärvårdsnämnd	Grön	Gul	Gul	Orange	Gul	Gul	Gul	Orange	Gul
Sjukhusstyrelse Sus	Grå	Röd	Orange	Röd	Orange	Grå	Grå	Grå	Grå
Sjukhusstyrelse Landskrona	Gul	Orange	Gul	Orange	Orange	Gul	Orange	Gul	Gul
Sjukhusstyrelse Ystad	Orange	Röd	Röd	Orange	Röd	Grå	Orange	Grå	Grå
Sjukhusstyrelse Trelleborg	Orange	Röd	Orange	Orange	Röd	Grön	Gul	Grön	Gul
Sjukhusstyrelse Helsingborg	Röd	Orange	Gul	Röd	Röd	Gul	Gul	Orange	Gul
Sjukhusstyrelse Ängelholm	Grå	Grå	Grön	Röd	Röd	Orange	Orange	Orange	Gul
Sjukhusstyrelse Kristianstad	Gul	Gul	Gul	Gul	Orange	Grå	Gul	Gul	Grå
Sjukhusstyrelse Hässleholm	Orange	Orange	Gul	Gul	Gul	Grön	Orange	Gul	Gul
Regionstyrelse	Gul	Gul	Orange	Orange	Gul	Orange	Gul	Orange	Orange
Personalnämnd	Grå	Grön	Grå	Gul	Gul	Grön	Grå	Grå	Gul
Servicenämnd	Orange	Orange	Orange	Gul	Orange	Gul	Gul	Gul	Gul
Patientnämnd	Grön	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön	Grå	Grön	Grön

Intern kontroll Rapportering per den 31 aug 2021	Bättre liv och hälsa för fler	Tillgänglig- het och kvalitet	Hållbar utveckling i Skåne	Attraktiv arbets- givare, professionell verksamhet	Långsiktigt stark ekonomi	Efterlevnad av regelverk för god ekonomisk förvaltning	Upphand- ling och inköp	Kompe- tensförsör- ning och bisysslor	Verkställig- het beslut
Region Skåne Holding AB (100%)	Gul	Orange	Orange	Gul	Orange	Orange	Orange	Gul	Orange
Folk tandvården Skåne AB (100%)	Gul	Orange	Orange	Gul	Orange	Orange	Orange	Gul	Orange
Skåne Care AB (100%)	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön
Innovation Skåne AB (100%)	Orange	Gul	Orange	Orange	Orange	Gul	Gul	Orange	Gul
Malmö Opera och Musikteater AB (90%)	Orange	Orange	Gul	Gul	Orange	Gul	Gul	Gul	Gul
Skånes Dansteater AB (90%)	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön	Gul
Business Region Skåne AB (85%)	Orange	Grön	Orange	Gul	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul
- Event in Skåne (100%)	Orange	Grön	Orange	Gul	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul
- Film i Skåne (100%)	Orange	Grön	Orange	Gul	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul
- Invest in Skåne (100%)	Orange	Grön	Orange	Gul	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul
- Tourism in Skåne (100%)	Orange	Grön	Orange	Gul	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul

Grön	Acceptabel nivå
Gul	Mindre brister
Orange	Brister
Röd	Större brister
Grå	Rapportering saknas

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

